PNŢCD - UNIREA NE DĂ PUTEREA

Roxana IORDACHE

Despre partidul nostru s'a scris şi s'a vorbit enorm, mai ales în aceste ultime săptămâni. Cu bună credinţă şi, din păcate, mai mult cu rea credinţă. Detractorii PNŢCD şi unii analişti politici ne-au prevestit sfârşitul. S'a considerat că suntem terminaţi, că nu mai avem nici o şansă. Cu toate acestea, de multă vreme suntem subiectul principal al articolelor, ştirilor şi comentariilor de presă. Merită, oare, atâtea discuţii un partid care, cum se pretinde, e pe sfârşite ?

În realitate, miza pe care o reprezintă PNŢCD e uriaşă. În caz contrar, nu s'ar fi consumat atâta energie pentru subminarea până la desfiinţare a partidului nostru. S'a urmărit distrugerea PNŢCD, scoaterea lui de pe scena politică a ţării, fie prin transformarea într'un alt partid, fie prin acreditarea impresiei că PNŢCD nu poate fi reconstruit şi, în consecinţă, ar fi nevoie de o altă formaţiune *"creştin-democrată"*.

De ce toate acestea ? Pentrucă PNŢCD este partidul care s'a opus dintotdeauna sistemelor şi tendinţelor totalitare, port-drapelul rezistenţei şi luptei anticomuniste, iar, după Decembrie 1989, luptătorul consecvent pentru valorile democraţiei şi ale statului de drept. PNŢCD este, totodată, partidul reformei, forţa politică

Continuare în pagina 5

ISSN
0705-8365

Preţul unui abonament anual:
40$ / 60 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 27 Nr. 295 - SEPTEMBRIE 2001 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

Pag. 1, 12 şi 13
Săptămâna Câmpului

REZOLUŢIA CONGRESULUI PNŢCD
Pag. 2

Un bluff politic şi juridic
Pag. 4

DEZVĂLUIRI
Pag. 12

Românii de dincolo de Tisa
Pag. 14 şi 15

Situaţia din ţară
Pag. 24

Eveniment

SĂPTĂMÂNA CÂMPULUI ROMÂNESC

Sub auspiciile Centrului Cultural *"Nae Ionescu"* al Asociaţiei Culturale Române din Hamilton, Ontario, Canada, a avut loc *"Tabăra de Vară"* dela Câmpul Românesc. Fiind deja o tradiţie, ea s'a desfăşurat de-a lungul unei săptămâni, 22 Iulie - 29 Iulie, având ca temă a simpozionului *"ROMÂNIILE DIN AFARA ROMÂNIEI"*.

Primii oaspeţi au sosit cu două zile înaintea evenimentului, continuând venirea până Duminică spre seară. Cu scuzele de rigoare că din motive de spaţiu nu putem da lista celor prezenţi, amintim doar: familia Petre şi Marilena Albulescu, familia Cornel şi Betty Corsatea ce vine de 28 de ani cu regularitate, Constantin Breazna din New Jersey, fraţii Jean şi Florin Bukiu din Chicago, familia Mocanu din Cleveland, Petre Lupuşor şi familia Niculae şi Liliana Fedorovici din Detroit.

Bucurându-ne de prezenţa unor remarcabile personalităţi din exil şi din ţară, ciclul de conferinţe s'a caracterizat printr'o ţinută academică, o abordare profundă şi exhaustivă.

Prima zi a fost deschisă de conferinţa prof. Alexandru Tomescu din Toronto, *"Exilul românesc din Europa"*. După o imagine de ansamblu a procesului imigrării Românilor în Europa, s'au tratat conjuncturile şi trăsăturile specifice fiecărei ţări de adopţie.

În continuare, jurnalistul Mihai Creangă din Bucureşti, prezintă conferinţa, *"Exodul tinerilor din România"*. Tema de actualitate, a fost însoţită de documente şi citate, cu grijă alese, care, în final, a dat ascultătorului o imagine obiectivă şi bine conturată a subiectului.

Ca ultim punct al primei zile, prof. A. Tomescu, care a fost şi moderatorul simpozionului din acest an, a prezentat cartea scriitorului George Băjenaru din Boston, *"Cititor în exilul creator"*.

Continuare în pag. 12

Foto: Ion PERSINARU

Preoţii care au participat la Săptămâna Câmpului: Pr.Lucian Puşcariu, Pr.Nicolae Zelea, Pr.Dumitru Ichim

COLEGIUL DOSARELOR

Eugen BÂRSAN

De când el a fost instituit (sub regimul Convenţiei Democrate), pedeseriştii-pesedişti au purtat întotdeauna gând rău Colegiului Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS), numit mai simplu Colegiul Dosarelor. De aceea nu poate mira pe nimeni ofensiva lor - purtată pe *"şest"* -, împotriva acestui colegiu. O ofensivă care prin programate *"modificări şi completări"* în final trebue să ducă la subordonarea Colegiului, prin pesedizare. Ca în chipul acesta să se poată asigura protejarea Securităţii şi a colaboratorilor săi.

Premierul Năstase a purtat şi poartă cu CNSAS chiar un adevărat război, ilustrat prin declaraţia: *"Nu cred în această instituţie şi în rolul ei. Nu cred că lupta cu trecutul ne foloseşte"*. El impută membrilor Colegiului că ei nu fac nimic altceva decât să *"lingă dosare"*. Dar evită să menţioneze manipularea cu dosare făcute şi contrafăcute. Şi că treaba cu dosarele mai mult decât CNSAS o face SRI. Care trimite ce vrea el şi când vrea el la Colegiul Dosarelor, unde nu mai este posibilă o nouă verificare.

Pe bună dreptate, Ticu Dumitrescu a ţinut să afirme că *"a venit vremea să-i întrebăm pe cei dela SRI ce-au făcut şi ce fac cu dosarele"*. Din arhivele Securităţii lipsesc circa o sută treizeci de mii de dosare. Iar într'o asemenea situaţie nu este de mirare că importanţi demnitari politici sunt fără nici un dosar. Ca de pildă Ion Iliescu şi C.V. Tudor. Ei şi-au retras dosarele din arhive şi le-au distrus.

Colegiul Dosarelor e încă departe de adevărul misiunii sale. Căci adevărul absolut nu va putea fi aflat niciodată atâta timp cât Colegiul Dosarelor nu este o instituţie total independentă, ci, în fapt, una aflată sub controlul politic al regimului pesedist şi al Securităţii. Dela manipularea populaţiei cu făcutul şi contrafăcutul deconspirării Securităţii ca poliţie politică, puterea PDSR/PSD a trecut la stratagema diluării Legii Dosarelor. Se urmăreşte deci ca legea să fie făcută praf. Iar Românii să continue să trăiască în devălmăşie cu ticăloşii lor.

Continuare în pagina 3

editorial

INCAPACITATEA GUVERNULUI

Pentru noi, cei care analizăm frământările politice româneşti, semnalul dat de conducerea actualului guvern, de reînviere a acordului politic cu firava opoziţie parlamentară, este semnificatv, el fiind o confirmare a incapacităţii de guvernare a partidului conducător. Nimeni nu se aştepta la un asemenea gest din partea acestui guvern minoritar, cu caracter dictatorial, care până acum a lucrat fără colaborarea unei opoziţii parlamentare.

Interesele partidului lui Năstase (PSD), au reprezentat şi reprezintă interesele socialismului internaţional, nu interesele naţionale româneşti. Un *"socialism"*, care a adus numai ruină şi jale în ţara noastră. Socialismul nu reprezintă o viziune românească şi nu are nici o legătură cu realităţile naţionale.

De aceea ni se pare stranie invitaţia guvernului de colaborare cu opoziţia, în vederea unor acţiuni de solidaritate, pentru a lucra împreună la proiectele care privesc intrarea României în NATO. Deocamdată, acest acord a fost refuzat de către opoziţie, pe temeiul firesc al neîncrederii în guvern.

Să nu uităm însă, că un acord similar de solidaritate a fost făcut cu guvernul, de către opoziţia existentă, la începutul instalarii guvernamentale, acord desfăcut mai apoi, deoarece promisiunile şi condiţiile stabilite nu au fost respectate. După aceea, nu a mai fost posibilă nici un fel de colaborare între părţile semnatare şi, mai mult, opoziţia a fost tratată cu total dezinteres. Ce rost mai are deci, acum, un nou acord, când diferenţele de vederi, de poziţii, sunt aceleaşi, fără nici un punct de vedere comun?

Ceea ce este curios, este faptul că guvernul solicită un astfel de acord acum, când ce se află într'un serios impas, legat de viitoarea întâlnire dela Praga, în vederea aderării la NATO din 2002. Năstase apelează la ajutorul opoziţiei, faţă de care nu prea are vreun respect, exceptând momentele de constrângere externă, când trebue să se prezinte cu temele bine făcute.

Lecţia care poate fi învăţată aici este semnificativă. Cu propriile sale puteri, guvernarea *"partidului socialist"* (camuflat), nu va avea nici o şansă de victorie. Incapacitatea constructivă, totala nerezolvare a problemelor naţionale, cât şi imposibilitatea de a-şi ţine promisiunile populiste din campania electorală vor răsturna toate planurile *"noului şi inutilului partid socialist"* din România, (nu putem spune român, pentrucă nu este); în România nu mai există socialism; el a căzut odată cu Ceauşescu; cei ce l-au omorît pe Ceauşescu au omorît şi socialismul, ca un corolar natural.

Solicitarea unui ajutor al opoziţiei, din partea guvernării *"partidului socialist"* denotă o slăbiciune esenţială a acestui partid care îşi arată impotenţa politică de a se angaja în faţa Occidentului pentru a înlesni intrarea României în NATO. Este un moment, în care această guvernare ar trebui să-şi facă un examen de conştiinţă şi să-şi schimbe jocurile politice de până acum pentrucă pe această cale de combinaţii sterile, fără nici un fel de legitimitate, nu va putea ajunge departe şi, mai de vreme sau mai târziu va trebui să se închine realităţilor şi să capituleze.

Mai cu seamă că, după cele 6 luni de guvernare, Năstase şi partidul PDSR, sau noul PSD, nu se poate lăuda cu nici o performanţă solidă, nerezolvând problemele de bază, pe care le-a promis. La ora actuală, FMI este în ţară pentru dialog cu guvernarea, în vederea unor aranjamente de ajutor, dar nici un comunicat al guvernului nu dă populaţiei vreun semn al stării de lucruri în care se găseşte ţara. Totul este vag şi lumea aşteaptă să afle puncte de orientare şi siguranţă. O încercare foarte chinuită se desfăşoară acum cu aplicarea legii caselor naţionalizate. Este o adevărată harabaură, care va da o notă foarte mică guvernului *"socialist"* atât în faţa electoratului, cât mai ales în faţa FMI şi a Băncii Mondiale.

Dacă adăugăm şi dezastrul procesului de restituire a pământurilor ţărăneşti, ne putem da seama de incapacitatea guvernului de a asigura o stabilitate internă, de a satisface pretenţiile Uniunii Europene, pentru respectarea dreptului de proprietate, şi a unui *"stat de drept"* şi toate riscurile ce decurg din aceste obligaţii asumate de guvernanţi, dar neîndeplinite.

Încă din prima sa guvernare, după Decembrie 1989, Preşedintele Ion Iliescu putea să refacă agricultura naţională, restabilind ordinea socială a ţărănimii noastre. Prin refacerea agriculturii, s'ar fi asigurat una din resursele formidabile de existenţă a poporului român şi nu ar mai fi fost foamete în România. Această neglijare a agriculturii a fost cauza principală a rămânerii în urmă a ţării noastre, în procesul de revenire la normalitate. Şi lucrul acesta s'a datorat nepregătirii, lipsei de viziune a problematicii naţionale şi sclavajului faţă de ideologia marxistă, a aşa-zisei clase politice româneşti.

Astăzi, nu se mai poate glumi cu conducerea ţării, căci există scadenţe, când va fi nevoie să se dea socoteala, despre toate cele promise şi nerealizate.

George BĂLAŞU

Rezoluţia Congresului PNŢCD

Astăzi, 14 August, la Bucureşti, a avut loc congresul extraordinar al Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat.

Delegaţii au analizat cauzele crizei interne generate în cele şapte luni dela Congresul anterior, constatând că Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat s'a aflat în pericolul de a-şi pierde identitatea şi chiar fiinţa politică, prin demersurile unor persoane şi grupuri de interese care urmăreau să transforme PNŢCD într'o anexă a puterii politice.

Congresul PNŢCD a adoptat Moţiunea Victor Ciorbea, *"FORŢA UNITĂŢII"*, considerând-o modalitatea adecvată de soluţionare a crizei prin care a trecut partidul nostru şi de preîntâmpinare a oricăror situaţii similare.

Congresul PNŢCD afirmă categoric că recentele evenimente au constituit ultima criză din PNŢCD, partidul nostru fiind decis să treacă la reconstrucţie - prin unitate, solidaritate internă, spirit de echipă, fermitate şi intransigenţă, pentru ca, prin puterea exemplului nostru, să redăm încrederea Românilor în capacitatea de reuşită naţională.

Prin acest Congres, am demonstrat că împreună suntem o forţă, că avem capacitatea să ne recladim partidul şi să-l relansăm pe scena politică a ţării, ca veritabil partid de opoziţie şi alternativă la guvernare.

Congresul a pus bazele reformării PNŢCD ca partid unit şi profesionist, cu o conducere fermă în aplicarea hotărîrilor privind atingerea obiectivelor noastre majore: dobândirea statutului de principal partid de opoziţie şi de alternativă la guvernare, recuperarea electoratului tradiţional, refacerea poziţiei fruntaşe în administraţia publică locală, accederea în Parlament ca forţă politică redutabilă şi prezentarea unui candidat puternic, ţărănist autentic, la alegerile prezidenţiale, recuperarea temei naţionale şi a campaniei împotriva corupţiei, redobândirea încrederii intelectualilor, întreprinzătorilor cinstiţi, a tinerilor şi a femeilor, refacerea şi consolidarea legăturilor cu Biserica, refacerea şi amplificarea relaţiilor cu structurile civice, patronale şi sindicale, PNŢCD urmărind să-si valorifice postura extraparlamentară prin dobândirea statutului de *"parlament al societăţii civile"*, fundament al clasei politice în devenire, strângerea legăturilor cu conaţionalii noştri de peste hotare, prin înfiinţarea funcţională a unui Consiliu al Românilor de Pretutindeni, cu o filială specială la Chişinău, consolidarea consecventă relaţiilor cu Partidul Popular European, Internaţionala Creştin-Democrată şi partidele creştin-democrate, un partener privilegiat fiind Partidul Popular Creştin Democrat din Republica Moldova, reformarea mentalităţii publice în acord cu tipul de economie şi societatea euro-atlantică în care vrem să ne integrăm, astfel încât bogăţia cinstită, compatibilă cu morala creştină, să devină un obiectiv pentru Români.

PNŢCD se afirmă ca partid de centru-dreapta şi susţine în continuare cu tărie că proprietatea particulară este temeiul libertăţii responsabile şi fundamentul economiei prospere.

PNŢCD consideră că monarhia constituţională este preferabilă celorlalte forme de guvernământ şi va face demersuri pentru a repune în dezbaterea publică instituţia tradiţională a statului român.

Asumându-şi cu onoare tradiţia istorică, PNŢCD nu va renunţa niciodată la principiile sale definitorii – democraţia, patriotismul luminat, morala creştină şi dreptatea socială – în deplin acord cu doctrina creştin-democrată modernă.

PNŢCD rămâne fidel principiului că viitorul include tradiţia. Familia politică din care facem parte, familia creştin-democrată, cea mai puternică şi mai modernă forţă mondială a momentului, este o familie a valorilor, a principiilor ferme care stau la temelia construcţiei europene.

PNŢCD este partidul reformei şi îşi asumă guvernarea, hotărît să o apere în aşa fel încât opinia publică să-şi dea seama că noi, ţărăniştii creştin-democraţi am avut principala contribuţie la legiferarea şi aplicarea unor reforme ireversibile, temelie a României europene pe care tot noi suntem cei chemaţi să o construim până la capăt.

Congresul PNŢCD declară că, în ciuda neajunsurilor, guvernarea 1997-2000 a fost un succes important pentru România, care îşi arată roadele şi va aduce beneficii esenţiale pentru ţară, culminând cu integrarea în NATO şi în Uniunea Europeană, cu condiţia ca reformele necesare să fie continuate.

Am pus bazele unei reforme economice reale. Printre realizările noastre se numără iniţierea procesului de privatizare accelerată, care a condus la creşterea economică reală din 2000-2001, asanarea sistemului bancar şi a multor *"găuri negre"* din economia naţionaiă, sistarea subvenţiilor păgubitoare pentru bugetul de stat, iniţierea reformei administraţiei publice locale şi centrale, demararea privatizării agriculturii de stat, reformarea legislativă şi instituţională a sistemului naţional de sănătate, reabilitarea unei părţi însemnate a patrimoniului naţional şi reintroducerea lui în sistemul european de valori, reabilitarea prestigiului şi a autorităţii forţelor de ordine în faţa forţelor anarhice prin stoparea mineriadelor. Nu în ultimul rând, am asigurat poziţia României de primcandidat pentru etapa viitoare de integrare în NATO şi, graţie apartenenţei noastre la familia creştin-democrată, care, la diligenţele noastre, a impus renunţarea la sistemul de integrare în valuri, am parafat admiterea ţării noastre la negocierile de aderare la Uniunea Europeană. Sunt realizări cu care ne mândrim.

PNŢCD este hotărît să lupte în continuare pentru reforma sistemului politic, reforma morală, reforma instituţională, reforma economică, aşezarea proprietăţii în drepturile sale fireşti, asigurarea standardului european de viaţă pentru cetăţenii ţării noastre.

PNŢCD constată că, în cele nouă luni dela alegeri, guvernul PSD a blocat procesul de reformă, singurele reuşite – privatizarea Băncii Agricole şi a SIDEX – reprezentând finalizarea demersurilor noastre.

Consecinţele grave ale suspendării reformelor nu s'au lăsat aşteptate: România nu are acord cu FMI, există pericolul unor dezechilibre economice majore şi chiar al unei descreşteri economice, guvernul nu prezintă credibilitate în faţa Uniunii Europene, iar aderarea ţării noastre la structurile euro-altantice riscă să fie compromisă.

PNŢCD solicită guvernării actuale să continue procesul de reformă iniţiat de noi pentru finalizarea cât mai rapidă a tranziţiei spre economia şi societatea europeană, spre binele României şi al cetăţenilor ţării.

De asemenea, PNŢCD protestează cu fermitate faţă de imixtiunea brutală a puterii politice în activitatea puterii judecătoreşti şi îşi declară solidaritatea cu reprezentanţii partidului nostru supuşi unei campanii de epurare, denigrare şi răzbunare care aminteşte de anii stalinismului.

Congresul PNŢCD invită opinia publică să nu se lase înşelată de aceste diversiuni incalificabile, menite să ascundă neajunsurile guvernării actuale şi realitatea că, în timp ce membrii şi liderii PNŢCD sunt hărţuiţi în audieri, la anchete sau prin tribunale, iar unii dintre ei sunt aruncaţi fără nici o probă în închisoare, adevăraţii infractori, marii corupţi şi devalizatori ai economiei naţionale stau cu puterea la masă.

Ca urmare a sesizărilor PNŢCD către forurile creştin-democrate internaţionale, Biroul Politic al PPE, principala forţă politică europeană a momentului, a adoptat o rezoluţie în care solicită imperativ guvernului României să înceteze campania represivă împotriva ţăraniştilor în particular şi, în general, practicile de tip totalitar împotriva statului de drept şi a drepturilor omului.

Relaţia PNŢCD cu puterea politică va fi şi de aici înainte de opoziţie puternică şi corectoare, în linia Maniu-Mihalache-Coposu.

În aceeaşi linie, PNŢCD îşi declară disponibilitatea de colaborare cu toate forţele politice care susţin activ interesul naţional privind integrarea europeană şi euro-atlantică a ţării noastre. PSD nu este exclus dela această colaborare, cu condiţia să renunţe la atitudinile totalitare.

PNŢCD îşi va desăvârşi procesul de îndepărtare din rândurile sale a reprezentanţilor vechilor structuri, care au constituit un factor insidios de tensiune internă.

PNŢCD se reafirmă ca luptător împotriva corupţiei, începând cu propriile structuri şi până la nivel naţional. Vom face, însă, o delimitare clară între realitate şi imagine, refuzând să renunţăm la membrii şi liderii noştri de valoare supuşi unei campanii de imagine negativă de către executanţii comenzilor politice ale puterii răzbunătoare.

Aşa cum arată Doamna Doina Cornea, membra noastră de onoare şi reper de moralitate, avem datoria să ne solidarizăm cu colegii noştri acuzaţi pe nedrept şi să-i apărăm pe cei persecutaţi politic. Solidaritatea este una dintre valorile fundamentale ale democraţiei creştine.

Congresul PNŢCD a hotărît că partidul nostru îşi susţine programatic fiecare membru, atât la greu, cât şi în tot ceea ce întreprinde onorabil, şi fiecare membru e chemat să contribuie activ la reuşita PNŢCD şi să beneficieze după merit de consecinţele acesteia.

Solidaritatea este, de aici înainte, cuvântul de ordine pentru PNŢCD.

Suntem convinşi că PNŢCD îşi va afirma identitatea şi, prin inteligenţă, spirit de echipă şi muncă susţinută, va reface prestigiul de care s'a bucurat, contribuind la succesul familiei noastre politice în fosta zonă comunistă a Europei.

Congresul de astăzi a dat startul reconstrucţiei şi relansării partidului nostru, ca reper credibil pentru anul electoral 2004.

Uniţi, vom reuşi! Împreună, vom câştiga pariul cu viitorul.

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

VICTOR CIORBEA,
Preşedintele PNŢCD

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTIINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 10 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicare articolelor nesosite la redacţia până la această dată.

Îngrijorări...

Mihaela MOISIN

Stând de vorbă cu câţiva prieteni în ţară despre viitorul României, am fost surprinsă să aflu că cea mai mare teamă a lor nu este cea economică, ci teama că România nu va mai exista mâine. Unii vorbeau despre dispariţia Moldovei de pe harta ţării noastre, alţii despre cea a Transilvaniei, dar cei mai mulţi despre dispariţia amândurora. Am fost mai întâi şocată, dar după un timp am început să le împărtăşesc îngrijorarea.

Sunt multe elemente care duc la această îngrijorare. Începând cu jocul dublu al guvernului actual României, cu prea bunele relaţii ale acestuia cu cel rus, care ar dori ca România să nu facă parte din NATO, deci o orientare a României către Rusia şi în acelaşi timp trâmbiţarea intenţiilor şi eforturilor ca România să adere la structurile euro-atlantice şi terminând cu interesul Ungariei ca România să fie parte a acestor structuri nord-atlantice, ne întrebăm pe bună dreptate, ce interese au aceste guverne vecine de a ne trage într'o parte sau alta.

Despre federalizare se vorbeşte de mult, iar nume *"proeminente"* precum Gabriel Andreescu îşi expuneau părerile şi teoriile lor cu ocazia Forumului Presei Românilor de Pretutindeni din 1999. Manualul alternativ de istorie pentru clasa a XII-a publicat în acelaşi an - un mic dar semnificativ exemplu - pare a prezenta o istorie a celor două ţări: România şi Ungaria. Şi cine era atunci Ministrul învăţământului? Nimeni altul decât Dl. Andrei Marga.

Mass-media stă în expectativă şi pur şi simplu ignoră drumul spre care se îndreaptă România. Iei la rând ziarele româneşti din ţară cât şi din afara ei şi foarte rar găseşti referiri la această importantă problemă a noastră.

Ştiri minuscule se găsesc prin ziare, referindu-se la Prim-ministrul Adrian Năstase, care cere SRI-ului să ia măsuri împotriva federalizării. Doar atât. Ce măsuri? Care federalizare? Nu sunt detalii suficiente, acestei ştiri nu i se dă importanţa cuvenită de către presă.

Din nefericire, toate guvernele care au condus ţara din 1990 au făcut mai mult decât li s'a cerut pentru toate grupurile minoritare din România, în mod deosebit pentru cel maghiar, ca o condiţie de aderare la structurile euro-atlantice. Mai mult decât atât, guvernele ce s'au succedat la conducerea României au încheiat tratate nejuste, dăruind vecinilor părţi din România, care nu le-au aparţinut lor niciodată.

În judeţe precum Covasna şi Harghita, majoritatea maghiară a dus la marginalizarea aproape completă a Românilor aflaţi în minoritate. Românii sunt trataţi aici, în propria lor ţară, ca o minoritate neinsemnată, fără cele mai elementare drepturi. În acelaşi timp, adevărata minoritate maghiară are partid în guvernare, îşi revendică drepturi de educaţie în limba lor etc.

În timp ce guvernul României face prea puţin sau deloc pentru minoritatea română din afara graniţelor ţării, Ungaria dă legi pentru statutul Maghiarilor din afara ţării.

Ungurii dau cărţi de identitate Ungurilor din România, iar prin înregistrarea şi a ţiganilor şi a altor Români interesaţi în aceasta, curând numărul Ungurilor pe teritoriul României va fi mult mai sporit, ceea ce va da apă la moară celor ce doresc ruperea Transilvaniei de România.

Ungurii exilaţi au fost întotdeauna avantajaţi faţă de noi, Românii din afara ţării, deoarece însuşi guvernul comunist dinainte de 1989, a colaborat permanent cu emigraţia maghiară în scopul ca ei să facă politică de influenţă la cancelariile occidentale, în special în SUA, în timp ce Românii exilaţi au fost trataţi ca trădători de ţară, prigoniţi, în loc de a fi fost ajutaţi măcar cu materialul propagandistic necesar demonstrării neadevărurilor propagate de Unguri. Astfel vedem în magazine de mare tiraj, precum National Geographic, harta României fără Transilvania, sau în altă instanţă, limba cea mai vorbită în Transilvania fiind maghiara.

Dintre milioanele de Români emigraţi recent în Occident, prea puţini sunt cei interesaţi în soarta ţării părăsite, ei fiind mai mult interesaţi în realizarea şi integrarea lor completă în ţara de adopţie.

Şi uite aşa, înţeleg îngrijorarea prietenilor mei din România, care este şi îngrijorarea mea şi a celor puţini rămaşi luptători în exil.

Pipăruş

Cioflingari de altădată

Se deschide, cu cădelniţări oficiale, anul şcolar şi universitar 2001-2002, în fapt - primul an de învăţământ al mileniului trei. Să sperăm că vom avea, în fine, parte de urarea *"cele bune să se-adune, cele rele să se spele"*.

Din păcate, tocmai Academia de înalte Studii Militare (AISM) intră cam nespălată (de rele) în noul an de învăţământ superior şi în noul mileniu. Şi asta pentrucă unele cadre militare cu grade mari n'au tras deloc învăţăminte din tot ce s'a întâmplat în Europa de Est şi în lume, în ultimul deceniu din ultimul secol al ultimului mileniu.

Iaca, ditamai generalul de armată Dumitru Cioflină, ditamai rectorul Academiei cu pricina, a făcut ditamai gafa: la ceremonia de absolvire a cursurilor de ofiţeri comandanţi i-a invitat personal pe Ion Coman şi Ion Olteanu, foşti secretari ai C.C. al P.C.R. cu problemele Armatei, primul fiind şi unul dintre principalii inculpaţi în procesul criminalilor vinovaţi de morţii şi răniţii Timişoarei în Decembrie 1989.

Obişnuit să-şi linguşească stăpânii de altădată (poate nădăjduind că se vor întoarce!) generalul de plastilină Dumitru Cioflină se gudură pe lângă cei doi duli şi le linge.... ce ling câinii: *"Instituţia militară îi păstrează oricum* (!?! - mirarea ns.)*în cortegiul de onoare..."* Pe cine? Pe cei doi activişti slugoi ai lui Ceauşescu?! Păi, una din două: ori nu-i a bună cu instituţia militară, ori nu-i a bună cu generalul Cioflină. Poate că generalul (r) Cioflină sună mai exact. Şi-ar sta acasă toţi trei cioflingarii, lăsând curată instituţia militară!

Mihai CREANGĂ

SCUMPIREA ENERGIEI ACOPERĂ, DE FAPT, PIERDERILE DIN ECONOMIE

Pus în faţa realităţilor, Executivul a acceptat în urmă cu puţin timp să dea curs propunerilor formulate de ANRE şi să scumpească tarifele la energie. Pierderile societăţilor energetice au devenit astronomice, în ciuda repetatelor restructurări la care a fost supus sistemul. Întârzierea privatizării unor sectoare în domeniul utilităţilor publice este principala cauză care generează de ani de zile comportamentul antieconomic al societăţilor comerciale care *"uită"* să-şi plătească facturile. Rezultatul: presiunea financiară astfel creată este transferată de fiecare dată pe umerii fraierilor, adică pe cei ai cărora plata la zi a datoriilor este litera de lege.

Curentul electric se scumpeşte cu 15% şi energia termică cu 50%. Având în vedere şi recenta majorare a preţului la carburanţi, se poate spune că pe Românii îi aşteaptă o nouă toamnă fierbinte. Ultima majorare a tarifelor la energie a avut loc în primavară, iar la energia termică - în primăvara anului trecut. Fără a pune în discuţie oportunitatea majorării tarifelor, având în vedere falimentul în care se află societăţile energetice, totuşi o întrebare se ridică. Va rezolva noua scumpire problema spinoasă a energiei sau ea nu este decât una din picăturile chinezeşti pe care guvernele post-revoluţionare le tot administrează?

După cum arată acum economia românească, incluzând aici şi societăţile din sistemul energetic naţional, este clar că scumpirile vor continua să astupe pierderile economiei. Termoelectrica, principalul furnizor de energie electrică, a acumulat numai în ultimele trei luni pierderi de 4.000 de miliarde de lei, nivelul acestora ajungând la nu mai puţin de 16.000 de miliarde de lei. Pentru asigurarea stocurilor de combustibili din această iarnă, Termoelectrica va împrumuta de pe piaţa externă circa 350 de milioane de dolari. Sigur, există şi explicaţii justificative pentru motivarea acestei situaţii: creşterea preţurilor la combustibili, impunerea unui curs de schimb leu-dolar artificial şi indisciplina financiară a agenţilor economici. Referitor la acest ultim punct, trebue spus că sistemul energetic este de ani de zile unul din principalii creditori ai economiei. Tot mai multe societăţi uită voit de plata facturilor la utilităţile publice, ştiind prea bine că nimeni nu le va face nimic. Şi cum reeşalonarea datoriilor a devenit deja un sport naţional, ar fi şi păcat să nu apeleze la *"bună-voinţa"* guvernului, mai ales că aceasta este stimulată în cele mai multe dintre cazuri de oameni politici influenţi (a se citi aflaţi la putere).

Revenind la sistemul energetic naţional, noua scumpire a tarifelor va fi în scurt timp depăşită de costurile de producţie. În lipsa unor măsuri clare şi eficiente de restructurare a sistemului, urmate de privatizarea unor sectoare, nimic nu se va schimba. Restructurarea şi privatizarea sistemului sunt singurele variante care vor forţa agenţii economici să-şi plătească la timp facturile la energie, reducându-se astfel presiunea financiară care apasă pe societăţile energetice şi în special pe Termoelectrica.

Toată lumea este de acord că scumpirile repetate nu constituie o rezolvare, ba din contră, agravează situaţia economiei. Marile societăţi, care sunt şi mari consumatoare de energie, au facturi restante la plata energiei de mii de miliarde de lei. În nici un caz noua scumpire nu le va ajuta să şi le plătească.

Ministerul Industriei şi Resurselor a făcut cunoscută recent strategia de restructurare a sistemului energetic. Termoelectrica a fost împărţită deja în două sucursale, iar Electrica urmează să fie împărţită în opt sucursale de distribuţie plus una de servicii. Această nouă reîmpărţire va conduce la eficientizarea unor activităţi, dar în nici un caz nu-i va forţa pe rău-platnici să-şi achite datoriile. Pentru realizarea unui circuit financiar corect, statul ar trebui să fie primul care-şi schimbă comportamentul. Şi poate ar trebui să înceapă cu interzicerea anulărilor şi reeşalonărilor unor datorii, devenite chiar istorice, oprirea firmelor cu datorii să participe la licitaţiile pentru contractele de achiziţie publică etc. Nu în ultimul rând, şi bugetul de stat s'ar simţi mult mai bine dacă guvernul ar renunţa la clemenţă.

Adrian STOICA

COLEGIUL DOSARELOR

Urmare din pag.1

În vederea atingerii obiectivului de mai sus, printr'un proiect al actualei puteri de modificare substanţială a legii, din totalul de 26 de articole (câte are ea), 13 articole vor cădea pradă retuşării şi revizuirii. Până una alta, retuşările şi revizuirile plănuite au un ţel clar, şi anume: să facă din legea de Deconspirare a Securităţii o Lege de Protejare a Securităţii. Cu PDSR/PSD la putere, protejarea foştilor securişti este o certitudine.

Colegiul Dosarelor este legat de crimele Securităţii, care nu au egal în istoria unui popor paşnic ca cel român şi Securitatea, *"braţul înarmat"* al Statului comunist, a introdus cea mai teribilă teroare, prin săvârşirea de crime la un nivel ne mai întâlnit. Crime comise cu acoperire ideologică. Căci ele au fost comise în numele ideologiei roşii. De deconspirarea acestui *"braţ înarmat"* şi a crimelor săvârşite de el, puterea nomenclaturistă nu vrea să audă, retrăgându-se în spatele zisului că pe ea *"n'o interesează trecutul"*. De aceea iese în faţă cu împotrivirea la adâncirea investigaţiei din sarcina Colegiului Dosarelor. Un Colegiu pe care-l vede şi califică drept *"neavenit"*. Neavenit pentru relevarea crimei pe care s'a format şi acţionat Securitatea, aflată în slujba unei ideologii a cruzimii şi a criminalităţii politice.

Dar, pe lângă obstrucţionarea masivă pe care i-o face PDSR/PSD în unison cu PRM, Colegiul Dosarelor mai întâmpină şi obiecţiunea Patriarhului Teoctist (cel cu musca pe căciulă) că ierarhii şi preoţii trebue să fie exceptaţi dela Legea deconspirării dosarelor de Securitate. Fiindcă, chipurile, ei ar fi colaborat doar pentru a salva Biserica. O asemenea teză încinge spiritele. Cu susţinerea că Patriarhia ar trebui să fie prima interesată în deconspirarea dosarelor de Securitate, pentrucă nu toată preoţimea şi ierarhia a semnat documente de colaborare, ci doar o parte nedemnă. Şi apoi şi cu opinia că nu poţi prezenta nedemnitatea ca un act de eroism, minciuna ca drept adevăr, imoralitatea ca drept moralitate şi pe diavolescul ca drept slujitor credincios al lui Dumnezeu. În o atare situaţie glasul unuii preot pune punctul pe *i*, când zice: *"Trebue să ştim şi noi, preoţii, ce fel de ierarhi avem, cine ne punctează şi cine decide în numele nostru"*. S'ar putea ca să se vină şi să se spună că a cerceta pe un ierarh sau pe un preot înseamnă că cercetezi Biserica. Un asemenea spus este o blasfemie. Căci Biserica înseamnă DUMNEZEU şi nu un cleric.

După cum se vede, Legea dosarelor e cam năpădită de buruienile din lanul cărora dosarele nu se mai pot vedea. Cui îi este frică de această lege? Tuturor acelora pe care îi deranjează publicarea dosarelor, fiindcă ce dosarele pot descoperi le stă ca un spin în obraz. Astfel colaboraţioniştii nu vor ca să se intre în *"adevărurile"* Securităţii. Ei vor să rămână anonimi, ca şi până acum. În concluzie, numai ne-curaţilor poate să le fie frică de Legea Dosarelor.

Eugen BÂRSAN

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA CUVÂNTUL ROMÂNESC ?

Pretinsul congres al grupării Marga-Lupu-Chiriţă, un bluff politic şi juridic

Roxana IORDACHE

Andrei Marga

Pe data de 18 August, gruparea Marga-Lupu-Chiriţă a avut o întrunire autointitulată *"Congres"*, încălcând toate prevederile statutare.

La întrunire au participat în jur de 300 de aşazişi delegaţi, anume, membri excluşi din PNŢCD, persoane fără calitatea de membru şi o serie de ţărănişti confuzi care, după respectiva întrunire, au ieşit şi mai confuzi, după cum a semnalat întreaga presă.

Confuzia totală este explicabilă, întrucât la acea întrunire s'a petrecut un fapt fără precedent în viaţa politică, votându-se, la grămadă, decizii contradictorii: formarea unui aşa-numit *"birou interimar de conducere al PNŢCD"*, având-i în frunte pe excluşii Vasile Lupu şi Călin Cătălin Chiriţă şi, în acelaşi timp, formarea unui comitet de iniţiativă, condus de Andrei Marga, pentru constituirea unui nou partid, sub numele de *"Partidul Democraţiei Creştine"* sau de *"Partidul Noii Democraţii"*!

Declaraţia lui Vasile Lupu este edificatoare: ei urmăresc să hărţuiască PNŢCD în justiţie, pentru a pune mâna pe sedii, conturi şi logistică şi a schimba, ulterior, numele partidului, deci a fonda alt partid, confirmând toate avertismentele noastre pe care până atunci le contestaseră vehement. Declaraţiile grupării Marga-Lupu-Chiriţă sunt de natură să constituie argumente judiciare forte pentru PNŢCD în instanţă.

Iată câteva declaraţii ale Domnului Lupu, publicate în presa centrală de Luni, 20 August: *"Am rămas pe structurile PNŢCD pentru a putea păstra legăturile cu structurile ţărăniste aflate în faza de tranziţie şi a putea administra logistica"*

(ziarul *"Ziua"*).

"În cazul în care se va lămuri în justiţie legalitatea structurilor noastre, respectiv legalitatea structurilor constituite după criza din 6 Iulie, vom înregistra doar schimbarea denumirii partidului". "Din acest moment, un alt partid se naşte"

(ziarul *"Curentul"*).

"Până la prounţarea Justiţiei, noi suntem membri PNŢCD. Dacă câştigăm, rămânem ţărănişti, creştin-democraţi, dar schimbăm numele partidului".

(ziarul *"Cotidianul"*).

De altfel, aceste intenţii erau anunţate încă din Ianuarie 2001, când Domnul Chiriţă a declarat public că, imediat după alegeri, PNŢCD ar trebui desfiinţat şi înfiinţat un nou partid, cu o nouă conducere.

Mai menţionăm două declaraţii, absolut hilare.

Andrei Marga: *"Culoarul creştin-democraţiei este gol, ni-l revendicăm şi suntem optimişti"*!!

Vasile Lupu: *"Dacă vom reuşi, poate chiar liderii Internaţionalei Creştin Democrate ne vor căuta pe noi, şi nu noi pe ei"* !!!

Comentariile sunt de prisos.

Menţionăm doar că, la Congresul veritabil din 14 August, preşedintele Victor Ciorbea a primit pentru PNŢCD calde mesaje de susţinere din partea liderilor PPE şi ICD, Domnii Wilfried Martens, Wim van Velzen, Hans-Gert Poettering, Richard Normington, precum şi din partea domnilor Jose Maria Aznar, primul ministru al Guvernului Regatului Spaniei, preşedinte al Partidului Popular Spaniol, Michael Trend, preşedinte al Departamentului Internaţional al Partidului Conservator din Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord, membru în Camera Comunelor, Kostas Karamanlis, preşedintele Partidului *"Nea Demokratia"*, fost prim-ministru al Greciei, E. Stoiber, preşedinte al Uniunii Creştin-Sociale din Bavaria şi prim-ministru al acestui land. Printre multe alte importante mesaje de salut şi susţinere s'a numărat şi cel al Doamnei Ecaterina Mihailova, preşedintele Uniunii Forţelor Democrate din Bulgaria. Citâm un îndemn edificator din mesajul Domnului Wilfried Martens, liderul PPE şi al ICD către PNŢCD: *"Ţineţi-vă bine şi nu vă lăsaţi! Avem nevoie de voi !"*

Evident că nici un partid şi nici o personalitate internaţională nu a dat în schimb atenţie grupării Marga-Lupu-Chiriţă. La întrunirea lor de Sâmbătă, 18 August, pe care presa a considerat-o *"kafkiană"*, participanţii s'au dovedit împărţiţi în trei categorii: cei care vor confiscarea sediilor, fondurilor şi logisticii PNŢCD pentru formarea unui alt partid autointitulat creştin-democrat, cei care vor un nou partid fără legătură cu doctrina creştin-democrată şi cei care nu concep să renunţe la PNŢCD. Ultimii, ţărănişti care au fost duşi de nas, minţiţi şi amăgiţi, se vor întoarce în mod sigur acasă, în PNŢCD, abandonând la timp o aventură străină de interesul naţional şi contrară intereselor creştin-democraţiei. De altfel, preşedintele Victor Ciorbea a declarat, chiar în aceeaşi zi, că porţile PNŢCD sunt deschise pentru *"oile rătăcite"*.

Vasile Lupu

Western Union® – Este ca şi cum ai trimite bani celor dragi în persoană!

Când trimiteţi bani prin Western Union, puteţi fi liniştit că tranzacţia va fi făcută rapid şi cu cea mai mare siguranţă. Mulţumită prezenţei noastre globale, transferul de bani este foarte rapid într-o perioadă de timp foarte scurtă de numai câteva minute. Puteţi trimite bani chiar şi prin telefon, folosind un credit card. Cei dragi pot ridica banii la oricare din cele 101,000 de locaţii în 185 de ţări, incluzând România. Când familia sau prietenii se bazează pe ajutorul dumneavoastră, dumneavoastră vă puteţi baza pe Western Union. În concluzie, când trimiteţi bani celor dragi, folosiţi numai Western Union, companie în care au încredere milioane de oameni ca dumneavoastră.

Vorbim româneşte

1-800-347-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

The fastest way to send money worldwide.®

© 2001 Western Union Holdings Inc. All Rights Reserved.

PDSR îşi scoate din închisoare clientela politică

-Graţierea este explicată prin aglomerarea excesivă a penitenciarelor-

——Dan BITU——

Între 4 mii şi 9 mii de deţinuţi vor putea fi puşi în libertate dacă decretul de graţiere aprobat de Guvern va primi şi girul Parlamentului. Ministerul Justiţiei a prezentat proiectul acestui decret, susţinând că închisorile româneşti sunt mult prea aglomerate.

Argumentaţia este fără îndoială enunţiativ corectă, însă graţierea nu va rezolva problema pe termen mediu şi lung. Închisorile se pot umple la loc în cel mai scurt timp şi atunci suprapopularea nu ar primi o rezolvare de durată decât prin construirea de noi închisori, ceea ce va aduce Guvernul înapoi la situaţia dinaintea acestei amnistieri.

Urmărind declaraţiile oficiale, a părut evident că Ministerul Justiţiei este destul de nesigur asupra motivaţiilor adevărate ale decretului. La început s'a vorbit de înghesuiala inumană din celule, altereori de efectul corupător al închisorilor.

Dacă toţi cei care au fost condamnaţi cu închisoarea până la cinci ani vor fi acum eliberaţi, asta înseamnă că respectul pentru lege va suferi o grea lovitură şi va avea efectul invers, dând impresia că infracţiunile de calibru mediu pot însemna ieşirea rapidă din puşcărie, conform explicaţiilor Guvernului.

Tot mai mulţi oameni se vor simţi încurajaţi să excrocheze şi aşa mai departe, cu speranţa, motivată, că vor putea beneficia la rândul lor de un decret de graţiere. În România perspectiva aceasta pare cu totul înfricoşătoare, întrucât lucrul care provoacă cea mai mare insatisfacţie este lipsa de autoritate a legii şi corupţia Justiţiei. Acum justiţia, gândesc Românii de rând, nu doar că este coruptă, dar trece pe faţă în tabăra cealaltă, cea a infractorilor. În cine să mai ai atunci încredere?

Publicul românesc este în mare parte nefavorabil acestui proiect însă Ministrul de Justiţie Ro-dica Stănoiu declara la un post de televiziune că nu o interesează opinia publică şi că îşi urmează proiectele indiferent de consecinţe, dacă are încredinţarea că acestea sunt juste.Dar sunt ele juste de această dată? Proiectul acesta a fost deja discutat în presa românească şi majoritatea opiniilor au fost negative, atât cele ale politicienilor din opoziţie, cât şi ale organizaţiilor specializate în drepturile omului.

Se prespune însă, că în spatele proiectului, ar exista, de fapt, câteva interese clientelare foarte precise. Guvernul, mai bine zis PSDR, ar dori să pună în libertate pe câţiva dintre apropiaţii săi care au fost condamnaţi în regimul trecut. Răzvan Temeşan, un apropiat al PDSR, fost preşedinte la Bancorex, banca ce a fost falimentată în timpul administraţiei Văcăroiu, va fi unul din beneficiarii amnistiei. Multe lucruri au rămas neclare în privinţa falimentului băncii, dar cert este că Bancorex a dat faliment, iar Răzvan Temeşan a primit o pedeapsă mai mică de cinci ani, pentru o infracţiune inclusă în decretul de graţiere. De altfel cele mai mari infracţiuni comise după revoluţie, cele financiar bancare, falsuri, abuz în serviciu şi aşa mai departe, adică cele care implicau sume uriaşe de bani, ar putea fi acum graţiate. Chiar şi judecătorii cercetaţi pentru corupţie.

Este evident astfel că proiectul iniţiat de Ministerul Justiţiei cu binecuvântarea Guvernului are drept scop onorarea unor datorii ale PDSR-ului către clientela sa politică formată din oameni de afaceri corupţi.

Cea mai şocantă afirmaţie în scandalul graţierilor îi aparţine directorului Direcţiei Generale a Penitenciarelor (DGP), magistratul Emilian Stănişor, care a motivat această măsură prin faptul că puşcăria îi înrăieşte pe deţinuţi.

Totodată, ar trebui amintit şi faptul că, în 1998, Direcţia Generală a Penitenciarelor a iniţiat un Program privind monitorizarea sistemului penitenciar de către comunitate, iar în anul 2000, Ministerul Justiţiei spunea că în peste o treime din penitenciare activează colective de monitorizare din societatea civilă. De asemenea, a fost elaborat Programul de perfecţionare managerială pentru personalul de conducere al DGP, program finanţat de Fundaţia pentru o Societate Deschisă.

Pentru perioada 1999-2004 s'a iniţiat Programul de creare şi dezvoltare a sistemului de probaţiune, cu participarea experţilor Fondului Know-How al Guvernului Marii Britanii, care a acordat asistenţă tehnică şi financiară în valoare de circa 1,5 milioane lire sterline în perioada Octombrie 1998 - Octombrie 2001, cu posibilitatea prelungirii programului cu încă doi ani.

Însă, zeci de angajaţi din sistemul penitenciar au plecat în anii 1999-2000 în vizite de studiu în Marea Britanie, suma pentru ajutorarea sistemului de penitenciare din România fiind cheltuită astfel în principal pentru plimbări pe Tamisa.

Din informaţiile publicate de ziarul *"Adevărul"* reiese că numai în ultimii patru ani sumele alocate de stat, cele primite prin finanţările organismelor internaţionale sau ale unor societăţi neguvernamentale s'au cifrat la peste 10 milioane de dolari, bani destinaţi exclusiv aspectelor ce ţin de asimilarea regulilor penitenciare europene, realizarea unei mentalităţi noi a personalului şi umanizarea regimului penitenciar.

JUSTIŢIA LA CHEREMUL PSD (PDSR)

Ileana NICA

Procurorul Ovidiu Buduşan a depus la Parchet o contestaţie împotriva excluderii sale din magistratură. Buduşan a fost cel care a condus până după alegerile dela sfârşitul anului trecut o secţie a Parchetului General care se ocupa de lupta împotriva corupţiei. După alegeri, datorită politicii de cadre pesederistă, toţi procurorii care au instrumentat dosare cu implicaţii politice, dela dosarele evenimentelor din Decembrie 1989, ale mineriadelor şi până la cele legate de afacerile ilegale din timpul guvernului Văcăroiu, inclusiv afacerea Costea şi încălcarea embargoului impus Iugoslaviei, au fost demişi din procuratură.

Explicaţia oficială a fost că aceştia s'ar fi dovedit incompetenţi, evident o încercare penibilă de a devia atenţia dela acţiunea de epurare politică din Justiţie, ordonată de Preşedintele Iliescu şi Premierul Năstase şi transpusă în viaţă de ministrul Justiţiei, Rodica Stănoiu.

Ceea ce a atras în mod deosebit atenţia a fost faptul că cei demişi au fost fără excepţie implicaţi în anchete care vizau pe politicienii PDSR şi pe clienţii lor politici sau care puneau în discuţie chiar politica guvernelor de dinainte de 1996. Coincidenţele acestea au dat şi continuă să alimenteze scenariul cum că noua Putere de după Decembrie 2000 ar avea ca scop obţinerea imunităţii pentru membrii şi susţinătorii săi.

Ovidiu Buduşan a intrat în conflict cu procurorul general numit de PDSR din cauză că, în virtutea existenţei unei comisii rogatorii, a transmis părţii franceze dosarele româneşti privitoare la celebra de acum afacere Costea. Procurorul general şi Ministrul Justiţiei

Rodica Stănoiu

Rodica Stănoiu au pretins că acele documente nu ar fi trebuit să ajungă la Francezi şi că ele au fost expediate fără forme legale, ceea ce evident era o încercare de a pune în seama lui Buduşan nerespectarea legii, dar ascunzând ceea ce conţineau dosarele, probabil acuzaclare la adresa acoliţilor PDSR. S'a observat apoi însă că Parchetul din România nu avea intenţia să transmită vreodată la Paris documentele trimise de Buduşan care apoi au fost retrase, ceea ce în mod evident reprezintă un fapt care arată că Justiţia aflată la cheremul PDSR vrea să-i facă scăpaţi pe cei implicaţi în afacerea Costea, printre care şi Ion Iliescu, aflat la al treilea mandat neconstituţional de preşedinte.

În cele din urmă Ovidiu Buduşan a atras atenţia asupra sa şi pentru că a făcut gestul spectaculos de a cere azil politic în Franţa. Era cu totul neobişnuit ca un fost procuror să facă o astfel de cerere mai ales după 10 de ani dela căderea comunismului şi după mai multe rânduri de alegeri libere. Cazul Buduşan scoate în evidenţă cu tărie situaţia de ansamblu din magistratura românească, fapt care a fost semnalat şi la organismele europene care au atras atenţia guvernului Năstase de imixtiunile fără precedent la adresa Justiţiei.

Poate ar trebui semnalat că în ciuda declaraţiilor din campania electorală privind stârpirea corupţiei odată ajunşi la Putere pesederiştii au uitat de programul electoral. În plus procesele mineriadelor sau ale revoluţiei au fost tăinute iar mesajul transmis de Putere s'a dorit unul al reconcilierii, de fapt al unei false reconcilieri. Mai mult decât atât Preşedintele Iliescu a pledat la un moment dat cu destulă insistenţă pentru amnistierea tuturor celor acuzaţi de crime în evenimentele din Decembrie 1989 încoace.

Iar Ministerul de Justiţie a elaborat un proiect de graţiere colectivă a tuturor celor condamnaţi la mai puţin de cinci ani de închisoare, adică inclusiv a celor condamnaţi pentru mari infracţiuni economico-financiare şi care fuseseră apropiaţi şi sponsori ai PDSR.

Pe de o parte, anchetele în curs de desfăşurare au fost abandonate, iar pe de alta, s'au căutat soluţiile juridice pentru eliberarea celor care au fost deja condamnaţi, ceea ce arată că ceea ce contează în regimul pesederist este comanda politică.

Semnalul este evident şi spune totul: în vreme ce Ovidiu Buduşan este hăituit ca un infractor, adevăraţii infractori, printre care magnatul George Constantin Păunescu, se lăfăie sub regimul Iliescu foarte liniştiţi şi prosperi, chiar din ce în ce mai prosperi.

PNŢCD - UNIREA NE DĂ PUTEREA

Urmare din pag. 1

a României care a determinat admiterea ţării noastre la negocierile pentru aderarea în Uniunea Europeană şi situarea pe poziţia de prim candidat la viitoarea etapă de integrare în NATO.

Împotriva PNŢCD s'a acumulat o ură uriaşă. Partidul de guvernământ îşi atribuie, acum, rezultatele guvernării noastre pe care, în acelaşi timp, o denigrează, considerând-o *"catastrofală"*. Ţărăniştii sunt supuşi unei campanii represive de o violenţă care aminteşte zorii comunismului. Pentru acoperirea prigoanei politice, puterea foloseşte pretextul fariseic al *"luptei împotriva corupţiei"*. Nouă ni se construieşte, cu o perseverenţă diabolică, imaginea de *"infractori"*, pentrucă am *"atentat"* la economia de stat, iniţiind privatizarea ei accelerată, suntem hăituiţi prin anchete şi tribunale, iar unii dintre noi sunt aruncaţi în închisoare fără absolut nici o probă penală, în timp ce adevăraţii infractori, marii corupţi şi devalizatori ai economiei naţionale stau cu puterea la masă.

Cum a fost posibil să se ajungă la această situaţie ? Să recunoaştem, din cauza lipsei noastre de unitate şi solidaritate, cauză a cauzelor răului care ne-a măcinat până acum.

Dacă eram uniţi şi solidari, n'ar fi fost posibil ca un profesor de marxism să ajungă preşedintele PNŢCD, prin intermediul unor oportunişti, retori populişti şi păpuşari de bâlci. Dacă eram uniţi, n'ar fi fost posibil ca trei persoane şi clientela lor formată din denigratorii Seniorului Coposu şi admiratorii lui Radu Vasile să instrumenteze acea campanie de desfiinţare a partidului nostru, prin tentativa de îndepărtare a ţăraniştilor autentici şi de alterare până la anulare a identităţii PNŢCD.

Din fericire, acest pericol a fost depăşit. Am învăţat din toate experienţele dureroase prin care am trecut că trebue să fim uniţi, să punem interesul partidului mai presus de interesele personale.

Congresul din 14 August 2001 reprezintă începutul unui nou capitol pentru partidul nostru, începutul reconstrucţiei şi al relansării puternice pe scena politică a ţării. Victor Ciorbea, preşedintele ales, este garanţia PARTIDULUI-ECHIPĂ de care e nevoie, ca reper pentru ţară şi pentru Românii de pretudindeni.

Unirea face puterea. Suntem împreună, aici, nu ca să primim, ci ca să dăruim. Vom pune cu toţii umărul la reclădirea PNŢCD ca partid în care Românii să-şi regăsească încrederea. Vom reuşi, pentrucă iubim acest partid, aşa cum ne iubim familia şi ţara. Miza noastră e reuşita naţională.

Va fi greu, dar acesta a fost pariul dintotdeauna al partidului nostru: izbânda în condiţii vitrege. Aşa să ne ajute Dumnezeu !

Roxana IORDACHE

PENTRU VÂNZĂRI ŞI CUMPĂRĂRI DE CASE
Apelaţi la:

COLDWELL BANKER

ELITE REALTY

ULTIMATE SERVICE

George & Dorothy Donison
Sales Representatives

775 Upper Wentworth Street
Hamilton, Ontario, L9A 4V7

Tel: (905) 388-1110
Fax: (905) 388-1736
Email: donison @ coldwellbanker.ca

Dezvăluiri

COMISIA SENATORIALĂ PENTRU CERCETAREA EVENIMENTELOR DIN DECEMBRIE 1989

STENOGRAMA AUDIERII COMANDORULUI (r) RADU NICOLAE, DIN 14 IUNIE 1994 (ORELE 9-13). ŞEDINŢA ÎNCEPE LA ORELE 9.00. ESTE CONDUSĂ DE DL. SENATOR VALENTIN GABRIELESCU

Dl. VALENTIN GABRIELESCU: - Bună dimineaţa! Domnule Comandor, vă găsiţi în faţa Comisiei Senatoriale care cercetează evenimentele din Decembrie 1989. Vă rog să fiţi amabil să ne daţi datele Dvs. de identitate. Scurt, adică: numele, pronumele, adresă, telefon, nu toate... vă rog.

Dl. RADU NICOLAE: - Radu I. Nicolae, domiciliez în Bucureşti, str. Soldat Iosif Ion, nr.8. bloc A, Sc.A. Ap. 3, telefon 621-4003. Sunt pensionar din 1984. Am fost ofiţer de marină... Pe scurt.

Dl. GABRIELESCU: - O să vă dăm cuvântul să ne spuneţi ce ştiţi Dvs. despre revoluţia din Decembrie, dar, mai ales, dinaintea ei - pentrucă noi cunoaştem că Dvs. aţi avut o oarecare activitate şi, mai ales, partea aceea ne-ar interesa. Dacă aveţi să ne spuneţi nişte lucruri din timpul revoluţiei, ni le spuneţi şi pe acelea. Aşa că o să vă dăm Dvs. cuvântul şi Dvs. o să ne spuneţi ce credeţi că este mai important pentru noi. Pe urmă noi o să vă punem nişte întrebări. Înainte de asta, vă rog să fiţi amabil şi să depuneţi un jurământ şi vă rog să repetaţi după mine: *"Jur să spun adevărul şi să nu ascund nimic din ceea ce ştiu!"*.

Vă mulţumesc! Începeţi prin a ne spune pe unde aţi făcut serviciul în Armată şi pe urmă împrejurările în care Dumneavoastră...

Dl. RADU: - Deci, am intrat în şcoala navală - aşa se numea pe vremea aceea - în 1947 şi, după doi ani de zile, în 1949, am terminat şcoala navală cu gradul de aspirant.

- Dl. GABRIELESCU: - Aţi fost promoţie cu Nicolau Emil, zis *"Piper"*?

- Dl. RADU: - Nu. El era mai mare decât mine. Am fost un trimestru coleg cu Sergiu Nicolaescu. Am dormit chiar hamac lângă hamac, aşa...

Dl. GABRIELESCU: - în ce an aţi terminat şcoala?

Dl. RADU: - în 1949... Primul grad era cel de aspirant. Pe care l-am primit în 1949. După asta, am fost numit ca comandant de unitate de luptă pe distrugătorul *"Maria"*, fost *"Maria"*, şi, apoi, am fost trimis la Academia Militară din Bucureşti, pe care am absolvit-o în 1953. Aici am fost coleg cu Dl. Stănculescu, el era la artilerie, eu eram la marină. El, ca promoţie este mai mic decât mine - cu un an. Şi am fost în relaţii foarte amicale. După terminarea Academiei, am fost numit comandant de submarine - funcţie în care am rămas până în 1959.

Dl. SĂNDULESCU: -Mai existau submarine atunci, domnu...?

Dl. RADU: - Da, existau.

Dl. SĂNDULESCU: - Da, eu ştiu că Ruşii ni le luaseră...

Dl. RADU: - Submarinele *"Rechinul"* şi *"Delfinul"* - *"Marsuinul"* a fost reţinut de Ruşi - pe care l-am şi întâlnit la Balaclava, unde mi-am făcut stagiul de comandant de submarin. Astea erau cele două submarine, eu am fost comandant pe *"Rechinul"*. în 1959 am plecat la studiu în Leningrad, la cursul de comandanţi de submarine şi comandanţi de brigadă de submarine. Urma ca flota română să fie dotată cu submarine şi au fost un grup de ofiţeri trimişi pentru pregătire pentru noile tipuri de submarine cu care urma să fie dotată flota română. Lucru care nu s'a mai întâmplat, după opinia mea, din motive de natură politică. Gheorghiu-Dej pregătea în perioada aia *"retragerea din... sau scoaterea trupelor ruseşti din ţară."* Eu am avut discuţii personale cu Botnăraş de multe ori - pentrucă el avea iahtul lui în unitatea pe care o comandam eu...

în 1959 am fost numit comandantul divizionului de vedete torpiloare. Pentrucă submarinele au fost scoase din dotarea flotei române. Am fost comandant de divizion la vânătoarele de submarine şi submarine. în 1962 am fost trimis la un curs de pregătire pentru rachete navale. Tot în Rusia. Iniţial - la Bacu, apoi la Vladivostok. Un an. Erau cursuri de perfecţionare.

- Dl. SĂNDULESCU: - Şi în 1959, cât timp aţi stat?

Dl. RADU: - Un an şi opt luni. Cu stagiu complet, per total cam 2 ani şi opt luni am făcut pregătire în Rusia. La revenire, am fost numit comandantul brigăzii de vedete purtătoare de rachete şi vedete torpiloare. Brigada 29 - pe care am comandat-o până în 1979 - când am fost trecut în economie, din motive pe care le voi relata ulterior.

Dl. GABRIELESCU: - Ce grad aveaţi atunci?

Dl. RADU: - Comandor. Am fost avansat la gradul de comandor în 1967. Am fost transferat în economie, în marina comercială, în 1979, în luna Martie. Am fost comandant de cursă lungă până în 1980, luna Septembrie, când am fost numit inspector-şef al navigaţiei civile la Ministerul Transporturilor. Din această funcţie am fost trecut, forţat, la pensie în 1984, din ordinul personal al Elenei Ceauşescu. Deja Securitatea ştia ceva despre apartenenţa la o anumnită structură conspirativă şi... o dată cu generalul Militaru, când a fost el pensionat, am fost şi eu şi alt grup de ofiţeri. Mai departe, mi-am trăit o viaţă specială, mai ales în 1985 a fost cea mai dură perioadă, ca în 1987 să culmineze cu arestarea mea. Eu am beneficiat de decretul dat de Ceauşescu în 1988, care amnistia pe cei condamnaţi până în 10 ani, eu aveam 10 ani de condamnare. Şi am fost pus în libertate în luna Februarie. Mi s'a luat dreptul de pensie şi a trebuit să lucrez la o fabrică la marginea Bucureştiului, cam un an şi jumătate până la împlinirea vârstei de 60 de ani, când mi s'au redat drepturile de pensie. Asta se întâmpla în luna Septembrie 1989.

Dl. GABRIELESCU: - Deci, am înţeles acest curriculum vitae, acuma vă rog să ne daţi Dvs. detaliile necesare asupra activităţii Dvs., partea aceasta, a doua, unde aţi fost implicat în nişte...

Dl. RADU: - Foarte pe scurt, am să vă relatez: în luna Mai 1969, am fost supus unei anchete, în urma unei liste de 18 întrebări pe care mi le-a adus ulteriorul ministru al Apărării - Constantin Olteanu. Era pe vremea aceea colonel şi lucra la secţia specială a C.C., condusă pe vremea aceea de Vasile Patilineţ. Era o listă de 18 întrebări în legătură cu unele aprecieri critice pe care eu le-am făcut atât la adresa familiei Ceauşescu, cât şi, în general, la unele vicii ale sistemului. Documentele cred că trebue să se găsească la Ministerul Apărării sau la fostul C.C. - dacă se mai găsesc! Numai bunul Dumnezeu ştie! în urma acestei anchete, la care au participat Ioniţă, Patilineţ, Olteanu ş.a., iniţial s'a pus problema chiar a arestării mele. După care, la insistenţa lui Ioniţă, care - v'o declar solemn - avea o mare simpatie pentru mine, lucrurile au fost ţinute, ca să zic aşa, în tăcere. Dar asta a însemnat, ca să zic aşa, moartea carierei mele din punct de vedere al posibilităţilor de... în luna August a lui 1969 am fost contactat de un general - al cărui nume, vă declar, că nu vi-l divulg - orice s'ar întâmpla...

Dl. SĂNDULESCU: - Din Armata română?

Dl. RADU: - General din Armata română. Şi care mi-a spus să am o întâlnire cu D.D. Roşca. Cu filosoful, hegelianul nostru! Pe care l-am cunoscut îndeaproape. Am plecat în luna August cu acest general la Poiana Sibiului - unde avea D.D. Roşca o vilă. Foarte pe scurt pot să vă spun că deja D.D. Roşca era implicat într'o hai să spunem pe nume! - un fel de conspiraţie foarte serioasă, care era condusă de ginerele lui Gheorghiu-Dej -soţul lui Lica Gheorghiu. în această grupă a fost atras şi Milea. Iar mie mi s'a propus de către D.D. Roşca, în mod explicit, reţin şi acuma... Mi-a făcut o dedicaţie pe o carte, *"Influenţa lui Hegel asupra lui Taine"*. Şi eu am aderat explicit. Mi s'a spus că voi fi contactat de către cineva dela Universitatea din Bucureşti. Am fost contactat de către un profesor -al cărui nume, de asemenea, nu-l voi divulga, orice s'ar întâmpla, care m'a pus în legătură cu Dl. Măgureanu. Asta se întâmpla în 1970. Relaţiile mele au fost continue cu Virgil Măgureanu până la data de... până la arestare, evident. După arestare, relaţiile noastre au fost total întrerupte. Şi am reluat relaţiile pe un ton amical, tradiţional amical, pe data de 30 Decembrie.

Activitatea mea în această perioadă a fost cunoaşterea unor indivizi, a unui grup de oameni şi, iniţal, s'a pus problema recrutării sistematice a acelor persoane - fiecare în domeniul lui - eu deja făceam parte din grupul de vârf, pentrucă mie mi s'a cerut părerea de către Virgil Măgureanu dacă Ion Iliescu poate să fie atras sau nu, face obiectul... sau nu face. Eu în acea perioadă eram în contact foarte apropiat cu regretatul C.C. Giurescu - tatăl lui Dinu - care venea la mine acasă..., eram în contact cu Moisil, cu D.D. Roşca şi eram prieten de familie cu Magdalena Popa - unde l-am cunoscut pe Dl. Frunzetti ş.a.m.d. Deci în acest cerc am întrebat şi eu care este opinia intelectualităţii - pentrucă erau oameni de vârf ai intelectualităţii -, care este părerea lor despre un potenţial viitor şef. Vreau să vă mărturisesc că în discuţia cu D.D. Roşca, el mi-a spus următorul lucru: ei erau consultaţi - şi el, şi Giurescu, şi Moisil erau consultaţi de Ceauşescu. Dar ei au sesizat că omul este vulnerabil din punct de vedere psihic şi că consecinţele guvernării lui vor fi dramatice pentru... - este textual ce mi-a spus D.D. Roşca la el acasă. Deci ăsta era terenul pe care aceşti oameni au... Eu îi socotesc, din punctul meu de vedere, să spun aşa, fondatorii spirituali ai acestei organizaţii - şi nici n'aş putea să fac altfel.

în 1971 am fost consultat de Virgil Măgureanu pe două teme: trecerea lui la Securitate, dacă ar face obiectul trecerii la Securitate şi dacă Ion Iliescu ar putea face obiectul atragerii în această mişcare. I-am consultat - vă spun foarte sincer - pe Giurescu, academicianul, pe Moisil l-am consultat, pe D.D. Roşca, chiar pe Frunzetti - în casă la Magdalena Popa - şi toţi aveau păreri excelente despre Ion Iliescu, ca potenţial om - pentrucă în acea perioadă, nimeni nu-şi punea problema unor schimbări radicale, ci schimbări de persoane - se punea problema schimbărilor de persoane şi nu a sistemului... Şi i-am spus lui Măgureanu: *"Uite, pe linia mea avizul este favorabil"*

Dl. SĂNDULESCU: - Asta în ce an era?

Dl. RADU: în 1971. După mica revoluţie culturală şi când Iliescu a fost expediat la Timişoara. Măgureanu a făcut sistematic călătorii la Timişoara şi, absolut din întâmplare, era numai lângă Iliescu când se reîntorceau...

Dl. GABRIELESCU: - Staţi puţin, Domnule Radu, vă întrerup! în legătură cu Dl. Măgureanu - nu dânsul face obiectul anchetei noastre... Dar, n'am înţeles ce aţi spus Dvs. de Măgureanu şi de Securitate - ce problemă era?

Dl. RADU: - Măgureanu mi-a cerut şi mie opinia, părerea: dacă e bine să treacă la Securitate sau nu. Personal, i-am spus: *"Este foarte bine, date fiind interesele acestui grup, ca tu să pătrunzi într'o instituţie din care poţi să aduci beneficii"* - deci, eu sunt unul din cei care - o declar şi astăzi - că sunt de acord... Metodologic aş fi de acord şi astăzi cu un asemenea demers, dacă aş avea capacitatea să-mi introduc oamenii în cea mai...

Dl. GABRIELESCU: - Şi s'a dus sau nu s'a dus?

Dl. RADU: - S'a dus, dar funcţia pe care a deţinut-o el - ştiţi că eu sunt în temă cu... - el era foarte afectat de faptul că... Eu am fost cu el în relaţii - nu ştiu cum să vă spun - foarte, foarte apropiate. Şi era destul de afectat în perioada aia. Pentrucă fusese pus doar să facă lucruri de sinteză pe baza unor materiale care veneau dela diferite surse de informare... Ce aveam noi în toată lumea... Şi el făcea o sinteză pentrucă era un individ foarte cult...

Dl.GABRIELESCU: - Dar, atunci era... cum... el... înainte de a intra - unde?

Dl. RADU: El fusese la Universitate... Eu am... v'am spus: mie mi-a fost prezentat de către un profesor dela Universitate, pe reţeaua D.D. Roşca. Pe urmă a intrat... Ne-am cunoscut, am avut schimburi de păreri, ne-am identificat - pentrucă eu am cunoscut imediat că este vorba de... Ceea ce discutasem cu D.D. Roşca. Deci, în această perioadă, noi ne-am orientat, în general, spre atragerea diferitelor persoane, printre care chiar şi Iliescu a făcut obiectul acestei acţiuni. Virgil Măgureanu a reuşit. El mi-a spus mie şi, într'adevăr, reuşise să-l atragă pe Iliescu, în mod explicit într'o mişcare clandestină, conspirativă. Lucrurile au mers aşa până în 19..., deci toţi am urmărit în această perioadă să atragem diferite persoane din Armată - ăsta era, în parte, rolul meu. Am început, în această perioadă, să-l tatonez pe şeful de stat major al trupelor de Securitate, care, în viziunea noastră, urma să fie atras. Am avut pe şeful operaţiilor dela trupele de Securitate în atenţia mea, ca militar...

Continuare în pag. 7

"JUR SĂ NU SPUN ADEVĂRUL"

Mihai CASAPU

Citind cu mare atenţie, în numerele din Decembrie 2000, Ianuarie, Februarie şi Martie 2001 ale prestigiosului periodic *"Cuvântul Românesc"* din Canada, audierea cunoscutului securist Iulian Vlad, în cadrul comisiei parlamentare de cercetare a evenimentelor din Decembrie 1989, eşti îndreptăţit să conchizi că ultimul şef al Securităţii comuniste jurase să nu spună adevărul.

De fapt, calităţile de membru marcant al sataniculuI PCR şi de securist, chiar de vârf în ierarhia unei poliţii, de asemeni de obedienţă demonică, erau incompatibile cu sinceritatea, cu afirmarea Adevărului. Se ajunsese, în prea îndelungata domnie a regimului comunist, să se acrediteze ideea anticreştină că omul sincer şi bun, făcător numai de bine, denotă prostie. Se lansase şi se bucura de o prea amplă audienţă monstruos de imoralul adagiu *"Facerea de bine e... de mamă"*, care în aceşti ani se aude, din fericire, din ce în ce mai rar.

Dar să vedem ce-a declarat în faţa celebrei comisii de marionete un mincinos de elită, uns cu toate alifiile drăceşti. Iată, întâi, cum a jurat, la debutul audierii sale (mai degrabă ca martor decât ca acuzat de crime): *"Jur să spun adevărul şi să nu ascund nimic din ceea ce ştiu"*. Ramolitul preşedinte al Comisiei, senatorul Valentin Gabrielescu îl atenţionează în aceşti termeni blânzi, chiar părinteşti: *"Cred că nu este nevoie să vă amintesc că jurământul fals are nişte consecinţe"*. Opinăm că aceasta-i o invitaţie clară către a bate câmpii şi a nu spune nimic relevant. Iar generalul Iulian Vlad va şti să profite din plin de duhul blândeţii, de tonul părintesc al lui Gabrielescu.

La fel ca orice nomenclaturist şi Iulian Vlad îl laudă pe Bâlbâitul - cu - Gura - Strâmbă. E în firea lucrurilor ca un valet să-l elogieze pe stăpânul său, nu numai cât timp acesta trăieşte şi are într'o mână cuţitul, iar în cealaltă - pâinea. Numai că după ce îi aduce osanale dintre cele mai hiperbolice, ca, spre pildă *" ...avea o inteligenţă nativă cum rar mi-a fost dat să întâlnesc, cu o memorie prodigioasă, de care mă temeam"*...gura acestui păcătos grăieşte şi un adevăr: *"Nici un om , **şef de stat normal*** (subliniere făcută de autorul acestui articol), *în asemenea situaţie, cu toate asigurările date, nu ar fi plecat din ţară, deşi vizita era importantă şi benefică pentru ţară, se lua o cantitate imensă de petrol, dar nu atunci trebuia făcută această vizită"*.

Menţionăm că este vorba despre vizita oficială de stat, pe care o întreprinse Nicolae Ceauşescu în Iran, taman când revoluţia dela Timişoara era în toi, dovedind, ca baba care se piaptănă în timp ce satul întreg e cuprins de flăcări, că nu-i mergea deloc mintea şi era, cu adevărat, debil mintal.

Uitând de jurământ sau fentând intenţionat adevărul, acest Iulian Vlad declară nu doar o dată că *"sunt lucruri cu care voi merge în mormânt"* . Cu alte cuvinte, *"vă pierdeţi vremea cu anchetarea mea fiindcă nu vă voi spune decât nimicuri"*.

Astfel, abate atenţia parlamentarilor anchetatori către chestiuni care nu au nici o legătură cu scopul Comisiei, dezvăluindu-le, bunăoară, că Mircea Răceanu este fiul lui Bernat Andrei, iar nu al lui Grigore Răceanu. Nestingherit, îşi permite să bată câmpii, deoarece membrii Comisiei se lasă duşi de nas şi ascultă cu voluptate cancanuri.

Abia la sfârşitul interogatoriului, manipulatul senator Gabrielescu, se preface, crezându-se tras pe sfoară. Şi, în loc de a primi pedeapsa prevăzută de Codul Penal pentru mărturie mincinoasă, celebrul securist, omorîtor de oameni, Iulian Vlad, se alege doar cu o dojană nespus de blândă din parteă lui Gabrielescu: *"Vă mulţumesc pentru cele ce aţi spus, dar vă reproşez că nu aţi răspuns la toate întrebările, de exemplu la întrebarea cine se teme de dumneavoastră (...) Nu aţi spuş nici despre Malta, nici cu KGB-iştii, ce facem cu ei ?"*

Replica lui Vlad: *"Să ştiţi că sunt om ca toţi oamenii, am anumite limite şi dacă unele lucruri nu le-am spus, realmente nu le ştiu. Altele ţin de un jurământ care priveşte viaţa unor oameni.Vă mulţumesc şi tuturor recunoştinţă"*.

Nu se putea să nu fie recunoscător, văzând că nu are consecinţe *"jurământul fals"*. în acelaşi mod pidosnic de a nu se afla mai nimic despre tenebroasa revoluţie română, din Decembrie 1989 a decurs ancheta şi în cazul viceamiralului în rezervă Dinu Ştefan, precum şi în celelalte cazuri cercetate de aceeaşi Comisie.

Câte ceva aflăm nu dela instituţiile noastre abilitate, ci dela prea longevirul dictator comunist Fidel Castro Ruz, care a declarat, în acest an, unui ziar francez că Nicolae şi Elena Ceauşescu trăiesc într'o ţară străină, dezvăluire întărită de Florea Ceauşescu la înmormântarea surorii sale.

Pentru mulţi Români care cred, minciuna că ofiţerii şi generalii de Securitate erau, toţi, deştepţi şi cu studii superioare, vom arăta printr'un citat că ministrul Iulian Vlad se exprima ca un preşcolar: *"Nici lui Elena Ceauşescu nu i-ar fi cerut părerea "* (Cuvântul Românesc, Ianuarie 2001, pagina 9, prima coloană). Mai mult, toţi securiştii, care continuă să mintă la radio şi la televiziune, schingiuiesc neîncetat limba română cu dezacorduri şi alte agramatisme, dovedind că au un tupeu (poate că şi diplome universitare) dar nu şi învăţătură corectă, cum n'au avut nici oameni, când au ucis, direct, sau prin torturi, mii şi mii de adversari ai comunismului.

De ce nu cheltuieşte guvernul banii Uniunii Europene pentru restructurarea economiei ?

În România chiar şi în mediile reformiste s'a făcut observaţia că nu poţi face reformă fără bani. E uşor la prima vedere să închizi o fabrică, dar ce faci ulterior cu cei care au rămas fără slujbe ?

Adrian Năstase

Reformiştii radicali au susţinut că economiile pe care le-ar face statul închizând fabricile care merg în pierdere ar fi suficiente pentru a oferi ajutoare celor concediaţi. Socoteala aceasta poate fi valabilă pe termen scurt, dar pe termen lung se simte nevoia creării de alte locuri de muncă. E nevoie aşadar de bani pentru ajutoare sociale, pentru investiţii şi aşa mai departe.

Guvernul Năstase a ales să întârzie restructurările, încercând simultan să dea un impuls economiei care să conducă automat la crearea de noi locuri de muncă. Nu se văd deocamdată toate urmările acestei politici, dar a devenit evident, acum la jumătatea anului că fără restructurare, creşterea economică nu va putea fi susţinută şi că pericolul inflaţiei bate la uşă.

Bani pentru restructurare ar exista totuşi, dar folosirea lor pune anumite probleme. În cadrul programelor PHARE, finanţate de UE, există unul specializat, privitor la restructurare şi reconversia forţei de muncă. Dincolo de termenii aceştia tehnici e vorba de concedieri şi apoi de organizarea unor cursuri prin care şomerii să înveţe ceva nou care să le îngăduie să-şi găsească alte locuri de muncă.

Programul RICOP, cum se numeşte el, pune la dispoziţia României 100 de milioane de euro în scopurile amintite mai înainte. Programul acesta, negociat înainte de alegeri, ar fi trebuit să fie încheiat în Martie anul acesta, dar guvernul Năstase a ezitat să'i pună în aplicare prevederile. Ca urmare, coordonatorul programelor de pre-aderare din cadrul delegaţiei Comisiei Europene, Simon Mordue, a anunţat că nu poate oferi guvernului decât jumătate din suma alocată programului, adică numai 50 de milioane de euro. Privatizarea combinatului Sidex a fost considerată un succes care justifică eliberarea acestor fonduri.

Continuare în pag. 8

Stenograma Audierii comandorului (r) Radu Nicolae

Urmare din pag. 6

Dl. SĂNDULESCU: - Cine era şeful de Stat major pe care aţi vrut să-l atrageţi?

Dl. RADU: - Penciuc. Actualul general Penciuc - pe care eu am... în perioada aia nu era şef al Statului major, dar ştiam precis printr'o politică de cadre, de care eram informaţi că se va derula, că el urma să fie promovat şi, deci, atenţia trebue îndreptată şi asupra oamenilor de perspectivă - era o listă cu oameni de perspectivă. în 1979 eu am fost scos din funcţia de comandant al brigăzii şi am trecut în marina comercială... Iar în 1980, în Septembrie, am fost numit inspector-şef al navigaţiei civile, funcţie pe care am avut-o până pe data de 21 Februarie 1984, când am fost trecut în rezervă... în... din luna Mai 1984 eu am intrat în contact cu generalul Militaru...

Dl. GABRIELESCU: - Staţi un pic! Să ne oprim aici! Deci toată această activitate a Dvs. a durat mulţi ani...

Dl. RADU: - Foarte mulţi...

Dl. GABRIELESCU: - Dar când v'a chemat Ioniţă să vă bestelească ?

Dl. RADU: - în 1969. în urma acestei anchete reţeaua D.D. Roşca şi... să informăm în general din Armată, dacă sunt cumva elemente care sunt refractare la... Şi, atunci, un general, care era - şi care este, să fie sănătos! - m'a racolat şi mi-a spus: *"Uite, mergem să vizităm pe D.D. Roşca, care vrea să poarte o discuţie cu dumneata"*. Asta era filiera...

Dl. GABRIELESCU: - Am înţeles, am înţeles. Şi, aşa, a durat până când?

Dl. RADU: - A durat până în 1984, când deja... în 1982 eu am avut misiunea să-l atrag în conspiraţie pe Ioniţă. Ioniţă deja era pensionat. Am fost la el acasă de mai multe ori, sub diferite pretexte. La un moment dat, Ioniţă a ieşit afară cu mine şi mi-a zis: *"Măi Radule, spune-mi ce vrei?", "Spune despre ce este vorba!', "Uitaţi tovarăşe ministru despre ce este vorba..." ."Mai îmi daţi timp să mă gândesc!"*. Şi am venit cu Virgil Măgureanu la Ioniţă acasă, în luna Noembrie 1982. Ioniţă a fost teribil de nemulţumit de faptul că l-am luat pe Virgil Măgureanu cu mine. Şi am plecat dela el cam pe muche de cuţit... Foarte sincer spun... Eram bulversat, dovadă că mi-am uitat şi fularul la el... Schimbarea de atitudine a lui Ioniţă; de unde, până atunci, de câte ori m'am întâlnit cu el era clar că, - să folosesc expresia lui Brucan: că *"marşează"* spre... această organizare, în clipa în care am venit cu Virgil Măgureanu, pur şi simplu, am constatat la el o schimbare dură, şi vă declar că am plecat bulversat, mi-am şi uitat fularul... Lucrurile au mers aşa până... eu vorbesc de 1982 - către, deci când am primit ordin să-l atrag pe Ioniţă.

Dl. GABRIELESCU: - Măgureanu era la Securitate?

Dl. RADU: - Nu, era la *"Ştefan Gheorghiu"*

Dl. GABRIELESCU: - Cum, părăsise Securitatea?

Dl. RADU: - Da, părăsise Securitatea. Vă spun precis. Cei care scriu în presă tot felul de bancuri... îi las să scrie - că eu sunt în temă până'n măduva lucrurilor...

Dl. GABRIELESCU: - Deci, dumnealui a intrat în Securitate şi...

Dl. RADU: - A intrat şi, tot aşa, la dispoziţia grupului, la insistenţele, la vizitunea grupului am ajuns la concluzia că postul pe care-l avea în Securitate nu era cel mai potrivit pentru scopurile pe care le urmăream noi prin el. Şi, atunci i s'a propus să treacă la *"Ştefan Gheorghiu"* - unde se perindau o galerie întreagă de oameni - potenţiali, valoroşi pentru scopurile pe care le aveam noi. Şi cu talentul lui, cu maniera lui de a se apropia de oameni, el a obţinut rezultate, din punctul ăsta de vedere, remarcabile.

Dl. GABRIELESCU: - Asta nu înţeleg eu: cum se intra şi se ieşea din Securitate, aşa, când vrei...

Continuare în nr. următor

Generalul Victor Marcu, secretarul general la Autoritatea pentru Privatizare, i-a instruit în 1977 pe teroriştii palestinieni care au bătut-o pe Monica Lovinescu

-Alţi securişti trimişi ambasadori în Occident-

Andrei BĂDIN

Cazul de acum celebru al lui Ristea Priboi, omul de încredere al premierului Adrian Năstase, dovedit ca aparţinând structurilor de represiune comuniste este de departe a fi singular. Odată cu revenirea la Putere a PDSR a avut loc şi revenirea în forţă a structurilor fostei Securităţi , aşa cum titra prestigiosul ziar bavarez "Suddeutsche Zeitung".

Este vorba în primul rând de generalul Victor Marcu, care ocupă în prezent funcţia de secretar general la Autoritatea pentru Privatizare condusă de un expert pedeserist în diversiune, Ovidiu Muşetescu, cel care a pus la cale, în 1996, acţiunea denumită *"Telefoanele otrăvite"*, diversiune a PDSR pentru a bloca accesul la Putere al partidelor istorice.

Marcu i-a instruit pe teroriştii palestinieni la o bază militară O.E.P. dela Beiurut

Cazul Victor Marcu este însă mult mai grav decât cel care l-a avut ca subiect pe locotenentul lui Adrian Năstase, Ristea Priboi. Potrivit investigaţiilor pe care le-am efectuat generalul Victor Marcu este cel care i-a selectat şi instruit la ordinul personal al lui Nicolae Ceauşescu pe teroriştii palestieni care la sfârşitul anului 1977 au bătut-o măr la Paris, în plină stradă, pe Monica Lovinescu, cunoscută realizatoare de emisiuni culturale la *"Radio Europa Liberă"* şi una din vocile cele mai ofensive ale postului de radio din München la adresa regimului comunist din România. Marcu i-a selectat şi instruit pe teroriştii la o bază de lângă Beirut a Organizaţiei pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P), condusă de bunul prieten al lui Ceauşescu, Yasser Arafat.

Victor Marcu a pus la cale atentatele împotriva redactorilor "Europei Libere"

Marcu a fost secondat în misiunea la Beirut de Gheorghe Şerbănescu, care după 1990 a fost o perioadă ambasador în Kuveit. Şerbănescu a fost translatorul de arabă al lui Nicolae Ceauşescu şi bun prieten cu familia Mioara şi Petre Roman, fiind numit, de fapt, ambasador în Kuveit de chiar Don Pedro. Şerbănescu i-a organizat chiar o vizită în Kuveit secundului dela acea vreme al lui Ion Iliescu.

De fapt, din 1977, Marcu a fost însărcinat cu supravegherea redactorilor postului de radio *"Europa Liberă"* din München. El a fost implicat în atacul cu bombă împotriva sediului postului de radio american aflat în Grădina Englezească din München şi realizat prin teroristul internaţional Carlos Şacalul. Bomba pusă de Carlos la ordinul lui Ceauşescu şi al generalului Nicolae Pleşiţă şi la sfaturile tehnice ale lui Marcu nu a nimerit însă sediul redacţiei în limba română ci cel al secţiei cehoslovace. De activitatea teroristă a actualului secretar general al Autorităţii pentru privatizare este legat şi atacul împotriva lui Emil Georgescu, realizatorul dela acea vreme al emisiunii de cel mai mare succes a *"Europei Libere"* - *"Actualitatea românească"*.

Georgescu a fost atacat în garajul locuinţei sale din München de doi indivizi care l-au înjunghiat de 19 ori. Apoi, după un timp, Emil Georgescu a murit .

Victor Marcu este direct răspunzător şi de coletele cu bombă trimise opozanţilor regimului comunist, printre care scriitorul Paul Goma, jurnalistul Şerban Orăscu şi liderul ţărănist Nicolae Penescu.

Într'un cuvânt activitatea lui Victor Marcu este prodigioasă pe tărâmul terorist. După 1990, el a fost adjunctul lui Virgil Măgureanu la S.R.I. A fost schimbat în 1995 după ce s'a dovedit că a urmărit jurnaliştii care se ocupau de cazul Iliescu-KGB în aşa numitul caz *"Terasa Anda"*.

Securişti trimişi ambasadori

Regimul Iliescu-Năstase a început să-şi planteze ca ambasadori în unele ţări occidentale personaje dovedite ca fiind informatori sau agenţi ai Securităţii. Astfel, Neagu Udroiu, fost director al agenţiei guvernamentale comuniste Agerpres, a fost numit ambasador la Helsinki, în Finlanda. Fostul nr.2 în PDSR, Oliviu Gherman, care a recunoscut într'un interviu acordat cotidianului *"Evenimentul Zilei"*, că a fost informatorul Securităţii a fost numit ambasador la Paris. Şi lista poate continua cu Dan Marţian , fost înalt demnitar comunist, numit ambasador la Lisabona. Totodată un personaj ca Marcel Dinu, fost ambasador în Germania Federală în anii '80 este consilier pe probleme de politică externă al premierului Năstase. Despre Marcel Dinu se ştie că a fost unul din coordonatorii acţiunilor Securităţii împotriva Exilului anticomunist din Germania, unde se afla şi sediul postului de radio "Europa Liberă". Totodată, membrii marcanţi ai Exilului din Germania au dezvăluit implicarea lui Marcel Dinu în sustragerea unor ajutoare umanitare dedicate Românilor şi care au ajuns într'un port olandez.

Acum când la Bucureşti se susţine sus şi tare că România trebue să intre în NATO prezenţa unor securişti în poziţii importante nu face decât să dinamiteze şansele şi aşa mici de acceptare în Alianţa Nord Atlantică. Autorităţile ştiu foarte bine că în acest sens există numeroase proteste din partea unor guverne occidentale şi că Vestul nu va accepta primirea în NATO a unei ţări care menţine în structurile sale personaje compromise care în regimul comunist au luptat pentru distrugerea Occidentului.

Cristian Burci, membru marcant al PDSR, implicat în traficul cu copiii

Aurel BĂDĂIAN

O dezvăluire de senzaţie confirmă faptul că baronesa Emma Nicholson a avut dreptate. Demnitari ai statului român sau apropiaţi ai acestora se ocupă cu traficul de copii. Este vorba de un apropiat al premierului Adrian Năstase, Cristian Burci , care a fost şef de campanie electorală al partidului lui Iliescu şi Năstase.

În hol, la Hotelul Intercontinental, Anne de Boismilon, realizatoarea emisiunii *"60 Minutes"* dela postul CBS, a avut o întâlnire cu unul dintre traficanţii de copii, pe nume Cristian, pe care l-a filmat cu o cameră ascunsă. Nimeni altul decât sponsorul PDSR, mai apoi şef de campanie al partidului lui Iliescu şi Năstase.

Cristian Burci este cunoscut prin faptul că a făcut afaceri de milioane de dolari cu publicitatea dela TVR, scrie *"România Liberă"*, care se ocupă de cazul Burci - CBS. Televiziunea naţională şi contribuabilul român au fost jefuiţi de chelnerul dela Chicago, Cristian Burci, de 5 milioane de dolari, prin celebrul contract *"2221"*. Burci, care a făcut avere monopolizând publicitatea la TVR, avea protecţia regimului pedeserist. Rapoartele de constatare a fraudelor (întocmite de inspectorii Corpului de Control al Guvernului) au fost dosite de prietenul lui Burci, Ion Honcescu, cu celebra apostilă: *"Rog păstraţi materialul la Dvs. ca şi cum nu l-am fi făcut"*. A păcălit Bancorex cu 28 de milioane de dolari (chipurile pentru aparatura dela Amerom TV).

Tot prin prietenii săi pedeserişti, a avut acces la *"Banca mileniului trei"* - Bancorex, contribuind la falimentarea ei. Mâna lungă a lui Burci a profitat de mâna largă şi spartă a lui Temeşan. Totodată, trebue amintit că specialiştii în campanie aduşi în 1996 au fost plătiţi de Cristian Burci, din cele 28 de milioane de dolari jumulite dela Bancorex.

Alt tun l-a dat Burci Societăţii Naţionale de Radiotelecomunicaţii, prin neplata chiriei pentru difuzarea programelor prin satelit. Între timp, datoria de 28 de milioane de dolari a fost răscumpărată cu 7 milioane de prestigiosul SBS (companie de televiziune cu audienţă 17,5 milioane). Paguba de 21 milioane de dolari rămâne în cârca contribuabilului român, scrie *"România Liberă"*.

De ce nu cheltuieşte guvernul banii Uniunii Europene pentru restructurarea economiei ?

Urmare din pag. 7

S'a mai spus de multe ori în legătură cu România că nu are capacitatea de a absorbi fondurile Uniunii Europene şi că, deşi i se pun la dispoziţie fonduri gratuite, România preferă să nu le folosească. Afirmaţia este în litera ei adevărată, dar cel puţin în cazul programului de restructurare şi privatizare, ar trebui puţin nuanţată.

Ca să îndeplinească integral programul RICOP, guvernul ar fi trebuit să facă restructurări severe la fabrici cum sunt Tractorul şi Roman dela Braşov, Aro dela Câmpulung şi altele dela Roman şi Hunedoara. La începutul anului primul ministru Adrian Năstase a făcut o vizită în Italia şi cu ocazia aceea a încercat să-i convingă pe Italienii dela Fiat să preia fabrica de tractoare dela Braşov sau fabrica Semănătoarea din Bucureşti. Fiat îşi manifestase în trecut interesul atât pentru una cât şi pentru cealaltă din cele două societăţi, dar Românii au blocat de fiecare dată privatizarea. De data aceasta demersurile primului ministru au fost fără succes. În trecut guvernele PDSR nu doreau să privatizeze, astăzi vor acest lucru, dar nu mai au cu cine. Fabrica de camioane dela Braşov se află şi ea într'o situaţie dificilă şi pentru ea s'ar găsi şi mai greu un cumpărător. Aşadar dacă Guvernul ar fi dorit aplicarea programului RICOP, cel puţin una dintre aceste fabrici ar fi trebuit până în primăvara acestui an să fie închisă. Despre închiderea fabricii de camioane dela Braşov se vorbea încă din prima parte a anului 1997, dar numai cu jumătate de gură. În realitate nici un guvern nu a îndrăznit până acum să închidă pur şi simplu o fabrică mare de teama urmărilor sociale. Ce-i drept guvernul Ciorbea a făcut cea mai îndrăzneaţă reformă a minerităului, dar acolo era evident că extragerea cărbunelui nu are nici un viitor. În cazul unor fabrici de maşini însă se găsea mereu cineva să spună că sunt şanse de reabilitare.

Problema este aşadar mai amplă şi antrenează o decizie politică foarte importantă şi care nu s'ar putea limita doar la câteva fabrici, ci la toate cele aflate în aceeaşi situaţie. Ei bine până acum guvernul Năstase nu a luat această decizie politică, alegând alte variante.

Deocamdată se pare că guvernul preferă să piardă o sută sau cincizeci de milioane de euro, dar să păstreze pacea socială.

Cât timp se va putea rămâne de văzut.

Ana BADEA

VIITORUL NAŢIUNII ROMÂNE ÎN ŞCOALĂ SE HOTĂRĂŞTE

Valeriu ARBORE

Deschiderea noii stagiuni şcolare găseşte învăţământul românesc traversând o perioadă dramatică. Deşi, prin lege, el e considerat prioritate naţională, deşi **cea mai profitabilă investiţie este în educaţie**, învăţământul se află sub semnul dezastrului. Unităţile şcolare şi universităţile nu dispun, în marea lor majoritate, de banii necesari pentru acoperirea unor cheltuieli elementare (apă, lumină, salarizarea personalului ş.a.), ele fiind obligate să se *"descurce"* prin măsuri de natură să prejudicieze serios calitatea actului didactic şi să acumuleze datorii de sute de miliarde. Sărăcia, imoralitatea, polarizarea socială, fenomene cu propagare maximă azi în România, afectează puternic aproape întreg sistemul naţional de învăţământ. Altminteri, între învăţământ şi pauperitate există o relaţie de determinare. Este evident pentru oricine că lipsa mijloacelor materiale reduce grav sau elimină durata anilor de studii (cultura, educaţia nu prind pe mizerie !), iar lipsa şcolii produce sărăcie. Rata creşterii alarmante a abandonului şcolar şi a analfabetismului funcţional e de altfel grăitoare în acest sens.

Totuşi, tendinţa larg răspândită de a aprecia valoarea în primul rând în raport cu însemnătatea fondurilor alocate, a dotării tehnico-materiale, este păguboasă, întrucât face să se creadă că acestea rezolvă dela sine problemele majore ale şcolii mileniului trei. Lanţul de cazuri de violenţă şcolară, bunăoară, dela noi, mai ales, din societăţi avansate (civilizate) care cheltuiesc mult pentru învăţământ, arată că nu investiţiile financiare au importanţă covârşitoare. Dimensiunea primă şi fundamentală a procesului de formare a omului contemporan este **moralitatea sănătoasă**, este **cultura spirituală**. Căci se întâmplă adesea ca tinerii care frecventează ansamblul instituţiilor educative (Familia, Biserica, Şcoala, Armata, alte aşezăminte cu rol formativ), în pofida bunelor intenţii şi a competenţei educatorilor, să fie de deplin şcolarizaţi, dar parţial deculturaţi şi total needucaţi.

O dezbatere şi o sumară analiză structurată pe câteva concluzii ar putea să se convertească, la modul concret, în nişte soluţii realiste pentru cei implicaţi în activitatea organizată de instruire şi educaţie. La întrebarea: *ce anume desensibilizează şi, uneori, dezumanizează tineretul de astăzi?* Răspunsurile pot fi: influenţele nihiliste şi violenţele promovate prin TV, filme, jocuri video, muzică; atacurile la valoarea familiei şi a religiei creştine, la convingerile morale; expunerea prematură la sex şi orori; o *"selecţie naturală"* - (admisă) pe baza forţei fizice agresive; înstrăinarea de conceptele de bine şi rău; ideile post-moderne despre educaţie, caracterizate prin permisivitate, lipsa disciplinei şcolare, relativism şi libertate anarhică; mutarea centrului de greutate dinspre materiile tradiţionale către cele fundate pe pragmatism şi utilitarism; lenea (*"ideal"* şi *"stil de viaţă"*); promiscuitatea, drogurile, alcoolul, limbajul pornografic.

De unde firească nedumerire: au dispărut modelatorii de caractere !? Dintr'o vastă experienţă la faţa locului, noi socotim însă că degradarea angrenajului autohton de învăţământ şi educaţie, începută curând după 23 August 1944, se datoreşte **cu asupră de măsură morbului comunismului**, care zburdă în conştiinţele puzderiilor de magistraţi şi învăţăcei. Din care pricină, înlăturarea sechelelor marxismului din şcoală, precum şi promovarea valorilor umane capabile să favorizeze o democraţie autentică şi să împiedice renaşterea ciumei roşii, sunt deosebit de anevoioase. Reforma reală a învăţământului se izbeşte de mentalitatea duplicitară a celor care, acum, pactizează cu puterea în funcţiune, supralicitând comportament de supuşenie. Mult aşteptatul climat de *"normalitate"* la nivel pălăvrăgesc. Sincronismul de carnaval, contrafăcut în mod grotesc, are pe alocuri, în şcoală, un rol nefast, încercând a da iluzia unui avânt reformator, cu scopul de a ascunde adevăruri inconfortabile, realităţi dure, marile nevoi ale învăţământului românesc. Există chiar publicaţii didactice specializate în această caricatură a modernizării, ilustrând parcă faimosul text al lui I.L. Caragiale despre ridicolul *"pedagog de şcoală nouă"*, Marius Chicoş Rostogan.

Împrejurarea că slujitorii democraţiei nevertebrate au fost linguşitori josnici ai lui Ceauşescu, ni se pare suficient pentru a le divulga ipocrizia. **Sub pavăza democratismului, asistăm la o manevră demagogică odioasă.** În programe, manuale, reviste, sunt predilect propovăduite: unica filosofie - materialismul; punct de vedere unic în ştiinţe - evoluţionismul; la istorie, literatură, limbă - o reconstituire (recuperare) a trecutului-prezentului dintr'un singur unghi vizual, acela acceptat de stângiştii care ocolesc, mistifică, defăimează anumite evenimente, personalităţi, direcţii, opere, semnificaţii; morala unică -cea atee...

Una din diversiunile subtile ale exponenţilor învăţământului actual este cea a pretinsului pericol pe care l-ar reprezenta, pentru instruirea şi educarea noilor generaţii, **politicul.** După ce au excomunicat adevăratul naţionalism, *"inamicul nr. 1 al societăţii contemporane"*, ei sfârşesc prin a-i ţine pe liceeni şi studenţi departe de zona fierbinte, civilă şi politică, a realităţii. Practicată post-decembrist, metoda prosperă în prezent. Ea e slujită de o sumedenie de carierişti vulgari şi vehemenţi, cu alură intelectuală *"distinsă"*, determinată de interese pecuniare, care s'au adaptat noului regim, făcând jocul cercurilor interne şi externe ce doresc, din motive lesne de priceput, neutralizarea generaţiei tinere şi mijlocii. Culmea este că **apolitismul lor trucat** nu se opune decât unei *"politici"* pornite din mobilurile intime ale Neamului nostru,nevoit să-şi apere fiinţa, de diverse ingerinţe, conspiraţii, mutilări, împotriva vrăjmaşilor neîndupleca ţi (şi bine deghizaţi) ai spiritualităţii şi culturii româneşti creştine.

Şcoala ar putea deveni principalul spaţiu educativ al generaţiilor nevârstnice **cu condiţia decomunizării şi a oficierii procesului formativ, cu căldura dragostei lucrătoare şi a respectului mutual,** într'o indispensabilă atmosferă de sobrietate şi solemnitate. Reformarea şi restructurarea amplă trebue să cuprindă discipline şi programe analitice, manuale şi cursuri, strategii productive de învăţare-asimilare, metode, procedee realmente eficiente, mijloace de învăţământ navatoare, conlucrare rodnică cu ceilalţi factori educativi.

Dar datoria de a repune valorile la locul cuvenit revine semănătorului de pe catedră. Cum afirma în urmă cu peste 60 de ani un prestigios ministru al Educaţiei Naţionale (Traian Brăileanu), *"reforma şcolară trebue să vină dela reforma omului"*. Un mare adevăr pedagogic, mereu valabil, întru regăsirea pe sine a Naţiunii Române.

ELOGIU

Cine a scris splendida povestire *"Un vis frumos, de-o vară"*, apărută în numărul din Iulie 2001 al revistei *"Permanenţe"*, vădeşte că este o excelentă prozatoare. Însă regretăm că această preabună scriitoare se roşineză să semneze, când, de fapt, ar trebui să fie mândra că, acum 64 de ani, s'a înfiripat cea mai neprihănită idilă între Domnia sa şi un Nicador întemniţat, ce se afla, în vara anului 1937, la închisoarea-spital din Târgu-Ocna.

Binecuvântată să fiţi de-a pururi, Mirifică Doamnă!
Îi mulţumesc Sfintei Treimi că există asemenea Româncă!

Mihai STERE DERDENA

102 ANI DELA NAŞTERE
Corneliu Zelea Codreanu
13 Septembrie 1899

Corneliu Zelea Codreanu era un bărbat frumos, cu o mare seducţie asupra oamenilor; înalt, cu ochi albaştri şi fruntea limpede, sub un păr bogat, era mereu liniştit şi senin, ştiind să asculte pe fiecare cu băgare de seamă, dând răspunsuri clare şi însufleţitoare care te mobilizau.

Bun organizator, a conferit Mişcării Legionare un crez moral: credinţă, muncă, ordine, ierarhie şi disciplină -şi un protocol extraordinar de spectaculos (jurământ, grade, cuiburi, frăţii, tabere de muncă, ferme, cântece, stegauri, uniforme, insemne, parole, etc), care au sedus pe tineri. Stăpânit de spirit de dreptate şi de mare iubire de ţară şi de neam, în războiul din 1916 mersese voluntar pe front, alături de tatăl său, ceea ce îi dăduse, încă de adolescent glorie. Bun camarad, n'a trădat niciodată pe nimeni, deşi a fost adesea trădat. Credincios şi moral a făcut din statutul intern al Mişcării un veritabil abecedar de bună comportare morală şi cetăţenească, convins că, prin educaţie, oamenii se pot schimba.

Aderenţa la ideologia legionară a unui număr de străluciţi intelectuali, ale căror nume nu vreau să le mai pomenesc acum, cred că este tot o dovadă a calităţilor purtate de Corneliu Zelea Codreanu, atât pe chipul, cât şi pe sufletul său. Mişcarea Legionară a numărat aproape un milion de Români de toate categoriile sociale, ţărani, muncitori, intelectuali. Istoricii care îi contestă lui Zelea Codreanu orice calitate ideologică, politică şi morală ar trebui să-şi pună, cu gravitate, în faţa acestei cifre, întrebări. Când un milion de Români poartă cămaşa verde trebue să te întrebi ce s'a întâmplat.

Preot Ioan NEAGOE-CUMPĂNA

O CONTRIBUŢIE LA TEORIA CONFLICTULUI CULTURILOR

Alexandra TOMESCU

Conflictul culturilor, prin cultură înţelegând modul de viaţă a societăţii umane, incluzând gândirea, credinţa, obiceiurile, limba, tehnologia, arta, muzica, literatura şi tradiţiile, este un fenomen care caracterizează lumea contemporană pentru mai bine de o decadă.

Războiul Rece a constituit unul din cele mai semnificative evenimente ale secolului 20. Pentru aproape o jumătate de secol lumea s'a definit pe sine în virtutea acestui eveniment, ca aparţinând erei Războiului Rece. El a generat un cadru în care se putea analiza şi interpreta lumea. Odată cu sfârşitul acestei epoci, cadrul s'a dezintegrat, şi lumea nu mai poate fi definită de acest conflict ideologic. Cum am putea atunci defini perioada de după Războiul Rece?

În ultima decadă cea mai notabilă trăsătură a lumii este fragmentarea ei în culturi antagoniste. Această noţiune a fragmentării presupune că fiinţele umane, natural diferenţiate prin trăsături genetice şi etnice, continuă această diferenţiere naturală în termeni religioşi şi culturali. Asumându-ne faptul că această diferenţiere are într'adevăr loc, atunci putem evidenţia factorii care favorizează acest fenomen.

Primul este colapsul fostei Uniuni Sovietice, care a eliminat necesitatea statelor de a se alia cu una din cele două puteri dominante. Al doilea se datorează dispariţiei garanţiei securităţii, ţările acum căutând o nouă alternativă de aliere. Al treilea este creşterea competiţiei globale, care favorizează formarea grupărilor de-a lungul delimitărilor culturale. Ultimul, schimbările în tehnologie generează oportunitatea de propagare a identităţilor culturale autonome.

Înainte de a explora în detaliu cauzele conflictului cultural, ne permitem câteva supoziţii. Prima, fiinţa umană este condusă de interesul propriu, de acumularea puterii şi de obţinerea profitului. Prin urmare membrii sunt supuşi competiţiei. A doua, sistemul internaţional este caracterizat de lupta pentru putere, care se manifestă în competiţia pentru procurarea resurselor deficitare. A treia, marii actori ai politicii internaţionale sunt totdeauna într'un conflict unul cu altul.

Diviziunile determinate de trăsături etnice şi culturale au existat de-a lungul istoriei. Înaintea Războiului Rece, naţiunile au avut tendinţa să devină mai omogene în termeni etnici şi culturali. Sentimentele naţionaliste, bazate pe comunitatea etnică, religioasă şi lingvistică, au fost şi au rămas, şi în zilele noastre o realitate. Sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial a divizat lumea în două mari puteri, cu două ideologii în permanent conflict: comunismul şi capitalismul.

Rezultatul cursei înarmării, care a definit Războiul Rece, a determinat multe ţări să se alieze cu una din supraputeri, în schimbul garantării securităţii. Cu aparenta ameninţare a războiului nuclear, naţiunile au fost forţate să suprime animozităţile de ordin etnic şi cultural, orientându-şi eforturile împotriva dominaţiei pe plan ideologic.

Sfârşitul Războiului Rece, cauzat de căderea fostei Uniuni Sovietice, a înlăturat eventualul pericol nuclear, şi a anulat necesitatea statelor de a se grupa sub considerente ideologice. Ideologia ne mai constituind un factor primordial la nivel internaţional, considerentele etnice şi culturale devin elemente polarizatoare ale sistemului organizatoric.

Susţinătorii teoriei conflictului culturilor au sugerat că discriminarea dintre grupuri poate avea în spate competiţia pentru resursele deficitare. De exemplu, între anii 1882 şi 1930 s'a semnalat că frecvenţa linşărilor negrilor de către alte grupuri a crescut, când preţul bumbacului a scăzut. Resursele deficitare şi condiţiile economice dificile dau naştere la conflicte între diferite grupuri. Colapsul fostei URSS, care s'a confruntat cu o economie şubredă a lăsat fostele republici într'o mare criză economică. Nu întâmplător, au avut loc luptele sângeroase între Ceceni şi Azerbaidjeni, care se confruntau cu criza economică şi erau divizaţi pe considerente culturale. De asemenea s'a observat că cele mai violente ciocniri au avut loc

Continuare în pag. 10

O NOUĂ GAFĂ A MINISTRULUI CULTURII

- Elita muzicii româneşti contestă festivalul George Enescu -

Festivalul *"George Enescu"* a fost contestat de elita muzicii din România, relatează într'o corespondenţă din Bucureşti postul de radio german *"Deutsche Welle"* (*"Vocea Germaniei"*), care emite dela Koln.

Anul acesta Ministerul Culturii şi-a asumat răspunderea organizării acestui festival şi a sfârşit prin a provoca nemulţumirea intregii lumi muzicale, in primul rând pentrucă a dat puţină atenţie muzicii autohtone. Preşedintele Uniunii compozitorilor, Adrian Iorgulescu, anunţă că organizaţia profesională pe care o conduce va organiza în chiar zilele festivalului o serie de concerte cu muzică compusă de autori români dela clasici la contemporani.

Dar nemulţumirea lumii muzicale pare să fie generalizată. Circa 30 de compozitori români din toate generaţiile, dela Pascal Bentoiu la Liviu Dănceanu, semnează un apel în care arată că excluderea muzicii româneşti din cadrul Festivalului este socotită inacceptabilă. Cu excepţia lui George Enescu, care va fi cântat la Festival, în rest doar doi autori români mai apar in program, şi ei impuşi de colaboratorii din străinătate.

Unii ar spune că şi aşa este destul de mult, întrucât autorii români nu figurează în repertoriile permanente nici in ţară, darămite in străinătate. Alţii, dimpotrivă, susţin, şi acesta este punctul de vedere al celor mai mulţi muzicieni din România, că festivalul organizat la Bucureşti, plătit din fonduri publice, ar trebui să-şi propună tocmai prezentarea muzicii româneşti, care altfel nu are mijloace de manifestare.

In ţară se poate observa o mare decădere a vieţii muzicale, orchestrele preferând comoditatea unui repertoriu convenţional. În realitate compozitorii români care se consideră acum nedreptăţiţi, au fost mai bine apreciaţi in străinătate decât la ei acasă.

In sfârşit ceea ce dă o autoritate în plus acestui protest semnat de compozitorii români este faptul că printre semnatari se află chiar unii dintre cei care figurează, totuşi, în programul festivalului, ca Pascal Bentoiu.

Nu putem ignora nici substratul politic al acestei situaţii, notează postul de radio german. Ministrul Culturii, Răzvan Teodorescu a adoptat imediat după instalare o politică de-a dreptul idiosincratică încercând să înlăture pe toţi cei care nu conveneau orientării sale. Ministrul a demis mai întâi pe directorul Operei, Răzvan Cernat, un nostalgic declarat al lumii burgheze şi care figura printre simpatizanţii fostei puteri politice, a exclus apoi din comisia de acordare a subvenţiilor organizaţia editorilor condusă de Gabriel Liiceanu faţă de care manifestă, fără nici o pudoare, o vădită şi stranie gelozie. In sfârşit a încercat să destituie dela conducerea cinematografiei pe regizorul Lucian Pintilie, dar s'a lovit de un protest foarte energic al lumii intelectuale.

Aceste precedente nu exclud ipoteza că ministrul acesta, care nu ezită să formuleze judecăţi de valoare (nu demult îi numea rataţi pe câţiva intelectuali români cu performanţe greu de pus la indoială, ca Sorin Alexandrescu de pildă, care s'a implicat în politică de partea lui Emil Constantinescu), are probabil antipatiile sale şi în lumea muzicală pe care le-a proiectat în programul festivalului.

Adrian Iorgulescu, de pildă, preşedintele comunităţii compozitorilor a scris o operă (după Caragiale), inspirată de revoluţie şi tranziţia care a urmat, în spiritul critic pe care l-a adoptat majoritatea intelectualităţii româneşti anticomuniste. Răzvan Teodorescu, ca partizan plin de fervoare al preşedintelui Iliescu şi în trecut al FSN-ului nu îi poate fi decât duşman personal.

Ceea ce este cu totul regretabil este că politica culturii din România a ajuns să fie făcută după simpatii şi antipatii personale în absenţa oricăror criterii valide.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A. se pot trimite *"Cecuri Personale"*.
Din Europa numai *"Mandat Poştal"*. Nu trimiteţi *"Euro Cec"*
Alte continente - *"Cec Internaţional"*

Adresa ziarului este:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet, Hamilton Ont. Canada L9C 7N5

Costul abonamentului este 40.00 de dolari pentru un an

O CONTRIBUŢIE LA TEORIA CONFLICTULUI CULTURILOR

Urmare din pag. 9

între grupuri etnice de diferite religii, care coexistau în aceeaşi regiune, şi care se confruntau cu aceeaşi economie ruinată. Republicile din fosta Iugoslavie sunt un exemplu edificator al acestui tip de conflict, între Bosniacii musulmani, Sârbii ortodocşi şi Croaţii catolici.

Permanenta creştere a competiţiei la nivel mondial a determinat ţările să se alieze formând blocuri comerciale structurate la nivelul asemănărilor culturale. Ca exemplu citâm Uniunea Europeană şi Organizaţia de Cooperare Economică ce uneşte cele zece ţări musulmane, nearabe.

Deşi în general grupurile etnice şi culturale se formează la nivel local, progresul tehnologic, în special al comunicaţiilor, permit unificarea culturilor separate din punct de vedere geografic, creind conexiuni transnaţionale. Menţionăm aici legătura dintre Musulmanii Sufi în Marea Britanie şi foştii compatrioţi în Asia de Sud, amplificând reacţia la *"Versetele satanice"* ale lui Rushdie.

Pe lângă comunicaţii, dezvoltarea tehnologiei militare a contribuit la mărirea conflictului cultural. În ultima decadă, în timp ce Vestul implementează măsuri de reducere a potenţialului militar, China şi Coreea de Nord îşi măresc arsenalul.

Aceşti factori au facilitat, fără îndoială, procesul fragmentării de-a lungul culturilor. Acest proces va continua şi în decada următoare, însă rămâne de văzut proporţiile lui.

Alexandra TOMESCU

Nicolae Bocşan şi Valeriu Leu

Revoluţia dela 1848 din Transilvania în memorialistică

Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000, 515 p.

Apariţia celui de-al doilea volum dedicat memorialisticii române dela 1848-1849 din Transilvania, după o îndelungată aşteptare (primul a apărut în 1988), vine să întregească fericit peisajul cunoaşterii acestui segment atât de important al reflexiei pe care a avut-o revoluţia în gândirea şi viaţa contemporanilor. Prezentarea celor mai semnificative evenimente ale Revoluţiei de către înşişi participanţii sau făptuitorii lor şi apoi cuprinderea tuturor acestor mărturisiri la un loc, până acum răsfirate prin diferite publicaţii sau arhive greu accesibile, este marele merit al autorilor. Volumul redă atmosfera acelor timpuri transpunându-l pe fiecare dintre cititor în miezul evenimentelor. Prin intermediul volumului, vom înţelege ceea ce au priceput participanţii.

Volumul se deschide cu o binevenită explicare a ceea ce înseamnă *"Revoluţie şi revoluţionari la Românii din Transilvania în 1848-1849"* (p.7-76) şi ce au înţeles personalităţile româneşti paşoptiste. Pentru o mai exactă înţelegere a fazelor petrecute, autorii s'au ocupat întâi de perioada Martie-August 1848 ca o fază distinctă a Revoluţiei române, perioada unificării manifestărilor ţărăneşti şi elitare, peisaj destul de confuz, când s'a precizat programul, tactica şi alianţele, apoi perioada Septembrie 1848-August 1849 a revoluţiei organizate, când cele două vor fuziona şi, în sfârşit, ce s'a întâmplat după Revoluţie. Cea mai clară şi mai completă definiţie a revoluţiei pare a fi a lui George Barițiu: *"Când zicem revoluţie, suntem cu totul străini a înţelege prin acest cuvânt revolute sângeroase, turburări înfricoşate, războaie civile, răpezirea statului în anarhie... prin revoluţie se înţelege o schimbare totală numai a acelor legi şi guverne care prin nedreptatea lor apăsătoare de popoare nu mai puteau fi suferite..."*(p.9)

Înţelegerea faptelor din spaţiul românesc şi european sunt extrem de variate, cu multă confuzie în denumirea evenimentelor, unele contradictorii. Sunt trecute în revistă comentariile politice ale lui George Barițiu, care considera revoluţia un moment crucial pentru Români, atitudinile lui Simion Bărnuţiu şi Ştefan Moldovan, apoi Atanasie Şandor care a denumit revoluţia cu termenul de reforme, ca şi Eftimie Murgu de altfel. Apoi sunt menţionate comentariile lui Axente Sever care vorbea de insurecţie iar Pavel Vasici, A. T. Laurian, A.G. Golescu, aveau puncte de vedere aparte.

Reprezentanţii celor două biserici încercau să liniştească poporul prin circulare. Cuvântul de ordine al Bisericii a fost pacea şi liniştea publică (p.23). Chiar **Adunarea naţională din 3/15 Mai 1848** dela Blaj s'a desfăşurat pe linia legalistă adoptând formula petiţiei către împărat şi dietă. Dar rezultatele nu s'au văzut, aşa că încrederea în calea petiţionară scade vertiginos, adoptându-se soluţia revoluţionară, pe care a consacrat-o a treia Adunare dela Blaj, considerată începutul revoluţiei române.

Incepând cu toamna anului 1848, în a doua fază a revoluţiei, utilizarea cuvântului a fost diversă. Fiecare dintre taberele oponente folosea termenul din punctul său de vedere. Românii denumeau revoluţie, mişcările militare ale Ungurilor care luptau împotriva guvernului legiuit al Austriei, pe când Ungurii acuzau pe Români că erau împotriva ordinii de drept maghiare. Ordinea de drept era văzută din perspectivă proprie. La fel a procedat şi Comitetul naţional român care clarifica poporul prin **Proclamaţia din 20 Octombrie/1 Noembrie 1848 că numai aceia sunt credincioşi împăratului care ascultă de poruncile înaltului General Comando împărătesc, care este în Sibiu, iar cei ce ascultă de comisarii facţiunii lui Kossuth, aceia sunt necredincioşi...** (p.34). Comitetul naţional român combătea ideea statutului naţional maghiar pentru care celelalte popoare nu existau. Ideologia naţională românească mergea pe apărarea principiului naţionalităţilor. Asta era şi concepţia lui Avram Iancu, asta îi va explica şi Gh. Magheru lui Kossuth în scrisoarea din 4/16 Martie 1849, iar uniunea Transilvaniei cu Ungaria era tocmai încălcarea acestui drept. Ba mai mult, guvernul maghiar a aplicat cu şi mai multă îndârjire sistemul de asuprire a naţionalităţilor. În ceea ce priveşte utilizarea termenului de revoluţie a fost făcută în funcţie de ideea de revoluţie a grupului pe care-l reprezenta (p. 50).

Dar indiferent cum a fost denumită, revoluţia din 1848 semnifică pentru Români un nou început, începutul erei libertăţii.

In acest al doilea volum sunt publicate 28 texte, edite sau inedite, aparţinând lui Timotei Cipariu, Petre Moldovan, Simion Balint, Ioan Dragomir, Vasile Nemeş, Iosif Hodoş, Andrei Şaguna, Sava Popovici Săvoiu, Ştefan Branca, Augustin Vicaş, Pop Veronica şi Amfilohie, Ştefan Moldovan, Seleuşianu, Ioan F. Negruţiu, Beniamin Densuşianu, Vasile Moldovan, Rubin Patiţa, Ioan Piso, Gr. Maior, Ioan cavaler de Puşcariu, Simion Domide, Ioan Tomuţa, Ilie Cionca, Mihai Candale, Toma Cionca, Iosif Mihăilaşiu, Teodor Borza. La fiecare expunere există note explicative.

După înfrângerea revoluţiei au apărut primele încercări explicative ale fenomenului datorate unor publicişti români şi străini. Însă confuziile apărute în presa europeană şi americană trebuiau să li se aducă clarificări -o nouă imagine a revoluţiei române, pe care o vor face, mai ales, protagoniştii evenimentelor.

Lucrarea lui Nicolae Bocşan şi Valeriu Leu creează o atmosferă specială, cea din timpul revoluţiei dela 1848-1849 din Transilvania. Făptuitorii ne devin mai familiari, mai apropiaţi, aflăm amănunte şi retraim cu toţi participanţii momentele lor din revoluţie.

Realizată într'un cadru ştiinţific adecvat, de buni specialişti în materie, de profesionişti, şi în condiţii grafice excelente, volumul devine unul de referinţă pentru toţi iubitorii de istorie.

Pr. Gh. NAGHI

ŢINE-O AŞA !

Notăm (re)naşterea acestei **reviste de cultură naţională a Românilor de pretutindeni** cu bucuria de a reliefa orice semn de trezire a neamului românesc din marea buimăceală indusă sub comunism. Suntem de acord cu fondatorul ei, Traian Bădulescu Şuteanu, că fiecare *"prim pas timid de revenire la obiceiurile tradiţionale româneşti"* înseamnă o rupere de acel **homo sovieticus** pe care îndoctrinarea bolşevică l-a cimentat şi în fiinţa fiecărui Român trăitor în lagărul socialist (că bine-şi mai ziceau!).

De asemenea, îl vom cita aici pe editorul revistei *"HORA MARE românească"*, C.I.Dărăşteanu urându-i lui şi colegilor săi să li se implinească gândurile: *"Ţara şi exilul românesc (care constituie o a doua Românie) poate trece pragul dezbinării...*

Cu credinţă în noi şi în Dumnezeu, uniţi în cuget şi simţire vom izbândi!"

TARA SI EXILUL ROMÂNESC
Nu întreba ce îţi dă ţara, întreabă-te ce-i dai tu ţării...

HORA MARE românească

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale
din exil și din țară

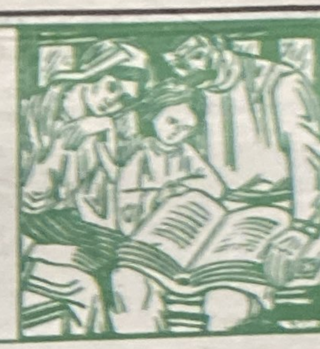

"Cititor în exilul creator", lansată la București

Cititor în exilul creator

George Băjenaru

EDITURA DANUBIUS

Librăria "Noi" din București, a lansat în ziua de Vineri, 22 Iunie, volumul de eseuri literare "Cititor în exilul creator" de George Băjenaru, în prezența unui public select, alcătuit din cititori , profesori de liceu, universitari, studenți, editori, scriitori.

Cu acest prilej, comentariile făcute de scriitorii Lucian Chișu, critic literar al revistei "Literatorul", Gheorghe Istrate, poet și editor în cadrul editurii "Danubius", precum și intervenția Prof. Nicolae Rață-Dumitriu, lector universitar la Catedra de teoria literaturii dela Universitatea București, au reliefat importanța deosebită pe care o are acestă carte, în contextul culturii românești, în general, și al istoriei literaturii române, în special. Spre a veni în ajutorul cititorilor interesați de a afla o opinie autorizată asupra aceste cărți, publicăm mai jos, intervenția prestigiosului critic literar, Lucian Chișu. (trasnscrisă de pe banda magnetică a casetei video, produsă de Librăria "Noi").

Doamnelor și Domnilor, vreau să vă spun că țin în mână o carte importantă. O astfel de afirmație făcută într'o librărie cu atâtea frumuseți în jur, sper să atragă atenția asupra celor ce urmează să vi le spun, nu înainte de a face o succintă prezentare a autorului acestui extrem de interesant volum, care nu este primul în activitatea editorială a domniei sale.

Domnul George Băjenaru are o activitate însemnată în ziarele din Statele Unite și s'a destinat în ultima perioadă, unui fenomen extrem de important din punct de vedere cultural, care, din păcate, la noi, cunoaște, cum s'ar spune, o permeabilitate din ce în ce mai mică. Noi pierdem la ora actuală în marea cultură română, în fața diversității vieții, și, iată, spuneam că avem în față o carte extrem de importantă, pentrucă vin autori, tot români din străinătate, și ne atrag atenția asupra acestei permanențe peste tot în lume.

Domnul Băjenaru a părăsit România în anul 1980, a ajuns în Statele Unite, via Germania, și acolo, în loc să-și vadă de alte treburi americane, s'a ocupat insistent de cultura română. Și a făcut acest lucru cu o competență care poate fi asimilată cuvântului celui mai înalt, adică profesionalism, pentrucă, în această carte, am citit destinul a douăzeci și opt de portrete literare, care de care mai interesante și asupra cărora nu numai judecata de valoare a autorului este importantă, ci și configurarea pe care o acordă criticul, întregului ansamblu.

Referindu-mă la acest aspect, aș vrea să vă atrag atenția asupra faptului că prima dintre chestiunile care ar trebui să fie puse în discuție, este cea a exilului, pentrucă este vorba despre răspândirea cărturarilor români peste tot în lume și recuperarea lor este făcută și în paginile acesti cărți, și într'o perspectivă oarecum insolită. Adică, vreau să spun, că istoricului literar, care este Domnul Băjenaru, cercetătorului literar care este, i se adaugă și un cronicar foarte atent al vieții culturale a Românilor din Statele Unite, în mod special, și, în general, al oamenilor de cultură români, pentrucă mai sunt și unele secvențe franceze, în această carte. Iată, prin urmare, o componentă în plus a acestei cărți, pe care dumnealui o intitulează **un exil creator**, pentrucă el nu se manifestă, în primul rând, exclusiv în limba română, ci pentrucă el se află în convergență și, dacă vreți, într'o relație de legătură foarte puternică față de celelalte culturi, în care se manifestă. Această problemă a exilului, autorul și-o pune încă din primele pagini, dedicate unuia dintre recenzații domniei sale, sub, aș spune, auspiciile mai puțin favorabile, ale cuvintelor lui Ovidiu, care, ajuns undeva, în țărmurile scitice, era înspăimântat de faptul că nu cunoștea graiul celor cu care intrase în contact. Aceasta este și prima senzație a celor care pleacă în exil și, depășirea ei, prin cultură, se manifestă aproape în fiecare din paginile acestei cărți. Este foarte interesant că în cercetarea scriitorilor plecați în exil, autorul pătrunde cu temeinică informație literară, din domenii paralele. Nu vă spun vorbe gratuite, vreu să atrag atenția, spre exemplu, ca să fiu mai concret, asupra corespondențelor pe care le găsește în cazul traducerii, cuvântului *"ble"* din limba română, care este convertit în *"eye"* în limba engleză și care se transformă într'o metaforă plină de semnificație, atunci când este vorba de exil, prin metafora *"ochi de plasă"*, ochiul plasei pescărești, de exemplu, care arată delimitarea dintre libertate și recluziune. Toate aceste fapte, importante, pentru factologia literară, sunt susținute foarte argumentat în ceea ce privește analiza critică, și aceasta merge până la compararea cu metodele originale din țările respective. Este pomenit T.S. Eliot, spre exemplu, pentru unele dintre poeziile analizate. Sunt făcute și afirmații aproape șocante: una dintre poete, a anilor '60, este prezentată la valoarea lui Nichita Stănescu și acest fapt incită și mai mult la lectură, ca apoi, poetul să treacă la un al doilea exil, care este și cel mai important, și anume exilul interior. I-am spus eu astfel, pentrucă Domnul Băjenaru introduce în teoria exilului și un spațiu care, din punct de vedere geografic și natural, este românesc, din punct de vedere politic și administrativ, aparține altora. E vorba despre scriitorii basarabeni. Exilul lor este de altă natură, în sensul că ei vorbesc în continuare limba română, dar spuneam că este vorba de un exil interior, și sunt prezentați în această masă compactă a creației, care contribuie la emanciparea literaturii române, în general, prin trei dintre numele mai importante. E vorba de Dumitru Matcovschi, Grigoare Vieru și Niculae Dabija. Sunt nume de referință, care adăugate ideii, completează foarte nimerit o carte, despre care spuneam că este interesant structurată, pentrucă cea de a treia secțiune a cărții, se referă la un element oarecum surprinzător pentru cititorii zilelor noastre, dar care începe să pătrundă tot mai mult în cercetare, și anume, elementul de suport, care a permis unor oameni aflați atât de departe de țară, sau aflați în situații disperate, să se poată concentra și să poată ajunge prin artă, spre lumina, dacă vreți, și a libertății și a izbăvirii. Este vorba de componența credinței, care este o parte importantă și a literaturii exilului, și a literaturii recluziunii. Pentrucă exilul desfășurat într'o țară străină, sau recluziunea, într'o pușcărie, cum au fost pușcăriile comuniste, câteodată asemănările pot fi foarte mari. Posibilitatea de a se ajunge la aceste asemănări, este dată tocmai de autorii care au trăit în acest tip de literatură memorialistică, izvorâtă din întunericul temnițelor românești, sunt pagini despre episodul *"Pitești"*, pagini despre celebra celulă "4", de reeducare, toate acestea meritând cu prisosință atenția Dumneavoastră. Ideea care se desprinde din acest capitol, din acest fascicol important al cărții, este, după părerea mea, cea pe care a reprezentat-o Elena Cazna, care a spus următorul lucru:*"În aceste pușcării au intrat, în general, oameni nevinovați. Dar cei care au ieșit de acolo, dacă ei au fost răi, prin temperamentul lor, la ieșirea de acolo, au ieșit și mai răi, dacă au fost niște oameni buni, au ieșit de acolo ca niște sfinți"*. Și Domnul Băjenaru are șansa de a scrie despre unii dintre sfinții care au ieșit din pușcăriile românești, de pe vremea totalitarismului. În sfârșit, o ultimă secțiune a cărții, care mi se pare la fel de importantă, vorbește despre literatura în sine a exilului, sau o componentă a vieții cere ne înconjoară. Practic este vorba despre o încercare de a racorda scriitorii din Franța, scriitorii din Statele Unite, poate mai puțin importanți decât scriitorii locali, români, vreau să spun, care își au cititorii lor, și mult mai numeroși decât cititorii comunităților românești, din aceste țări, deci o racordare la un singur tip de literatură.

Aș mai adăuga iarăși, că o contribuție însemnată a acestei cărți, o constituie micro-dicționarul dela sfârșitul ei, unde avem date foarte interesante și extrem de utile, despre fiecare dintre acești autori. Sunt convins că cititorii români vor folosi această carte, ca o sursă importantă de informare, atât literară, cât și bio-bibliografică, și că ea își va face datoria și de a reveni din exilul în care a stat până acum, și va intra în rândul culturii noastre. Cred, de asemenea, că numeroasele intervenții ale autorului, prin dialog cu unii dintre cei despre care a scris, scot la lumină faptul că viața românească este extrem de complexă și dincolo de granițele noastre.

Închei, felicitându-l pe autor pentru această reușită, pentru răbdarea benedictină cu care lucrează într'un domeniu care nu dă satisfacții decât târzii și foarte personale, pentrucă e vorba de un gest care este o ofrandă dată altora. Acesta este, de fapt, sensul culturii, și cred că această carte, pe care o țin în mână, este un gest cultural.

Lucian CHIȘU

Critic literar, revista "Literatorul"

O REVISTĂ DEMNĂ DE RESPECT

"Generația Dreptei este expresia publicistică a unei drepte care se caută pe sine. O dreaptă care se vrea europeană fără a fi mai puțin românească, morală fără a fi mai puțin politică, elitistă fără a fi mai puțin populară". Așa începe autodefinirea unei reviste care a fost, inițial, mai degrabă un manifest și o punere în pagină a ideilor ce defineau Grupul Noua Dreaptă, compus din tineri intelectuali (majoritatea erau până la 30 de ani!) ce începeau să se elibereze din *"cercul vicios al stângii"*, nu doar de sub dictatul politic al stângii, ci chiar din păienjenișul mentalităților de stânga, atât de larg remanente în România. Departe de a se rușina de o moștenire istorică ale cărei coordonate au fost incriminate și caricaturizate atât sub comuniști cât și în post-comunism (chiar mai vehement acum!), tinerii din Grupul Noua Dreaptă și-au afirmat cu elocvență și fermitate identitatea, *"îmbinând tradiția cu modernitatea și mărturisind ecumenic valorile eterne ale moralei creștine"*. Și asumându-și, subliniez eu, cu luciditate valorile perene ale unicității noastre etnice - fără emfază dar și fără timorare.

În noua sa serie, revista GENERAȚIA DREPTEI și-a găsit o mult mai largă susținere ideologică și financiară, mărindu-și mult cercul de colaboratori, prin alăturarea la nucleul inițial a Uniunii Forțelor de Dreapta, a Clubului Dreptei, a Asociației pentru Cultură Politică și a Fundației pentru noua civilizație europeană. Din numărul 1 (Aprilie 2001) și numărul 2 (Mai 2001) ale revistei spicuim doar câteva titluri: ***Tradiția rectitudinii*** de Răzvan Codrescu; ***Ideologia dreptei*** de Varujan Vosganian; ***Capitalismul*** de Adrian Ciocînea; ***Confruntarea dintre Memorie și Uitare*** de Paul Barbăneagră; ***Pentru un naționalism european*** de Bogdan C. Rădulescu; ***Românii trebue să afle că sunt de dreapta*** de Sorin Dumitrescu; ***Este o soluție să fii reacționar?*** de Dan Stanca. Deși este doar o scurtă selecție de titluri, îmi pare totuși suficientă pentru a vă invita la o lectură completă a acestei reviste demne de tot respectul.

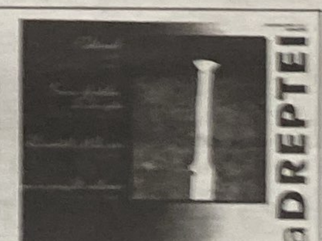

Pentru cei interesați, dăm adresa redacției: Bd. Regina Elisabeta nr.3-5, et.2, București, Tel/fax: (401) 303.15.28. (M.C.)

SĂPTĂMÂNA CÂMPULUI ROMÂ

Prof. univ. Doru Munteanu, jurnalista Mihaela Moisin, preşedinta Asociaţiei Culturale Române şi prof. Alexandru Tomescu, moderatorul simpozionului.

Jurnalistul, scriitorul Aurel Sergiu Marinescu, moderatorul şi jurnalistul Mihai Creangă, dela ziarul "România Liberă".

Preotul Dr. Dumitru Ichim, prof. Tiberiu Rotaru, scriitoarea Florica Baţu-Ichim, şi moderatorul Alexandru Tomescu.

Urmare din pag.1

Printre altele s'a evidenţiat spiritul critic, dar admirativ al autorului faţă de scriitorii din exilul contemporan.

Ziua de Marţi, 24 Iulie a fost deschisă de o slujbă de binecuvântare cu sfinţirea apei, săvârşită de părintele Dumitru Ichim, parohul Bisericii *"Sfântul Ioan Botezătorul"* din Kitchener şi capelanul Paraclisului *"Adormirea Maicii Domnului"* din incinta Câmpului Românesc.

Programul de conferinţe a început cu tema *"Românii de peste Tisa"* prezentată de prof. univ. Doru Munteanu din Braşov. Lucrarea, o tratare într'un stil total original al prezenţei Românilor dincolo de Tisa, a fost mult apreciată de audienţă cât şi de ceilalţi conferenţiari.

Jurnalista Mihaela Moisin, preşesdinta *"Asociaţiei Culturale Române"*, în continuare, a expus conferinţa *"Românii de pe Valea Timocului"*. Ascultătorii au rămas plăcut impresionaţi de faptul că deşi timpul acordat nu a fost prea mare, autoarea a reuşit să redea o complectă imagine a comunităţii româneşti din această parte a lumii balcanice. Ciclul de conferinţe al zilei a fost încheiat de prezentarea cărţii scriitorului Aurel Sergiu Marinescu *"Înainte şi după Dictatul dela Viena"*. Prof. univ. Viorica Moisuc, autoarea articolului a subliniat că apariţia acestei cărţi este o contribuţie de mare valoare la cunoaşterea unei problematici de o actualitate indiscutabilă.

Următoarea zi, Miercuri a fost o zi plină de activităţi. Pe o dimineaţă însorită dar mângâiată de o briză răcoroasă, organizatorii în frunte cu Dl. George Bălaşu, editorul ziarului *"Cuvântul Românesc"* şi directorul Taberei de vară a invitat pe participanţi la o excursie la Niagara Falls. După câteva ore de plimbare, urmată de un scurt popas la o terasă de vară, luând cu noi imaginea fascinantă a cascadei, ne-am întors grăbiţi la Câmpul Românesc pentru programul de seară.

Preotul Dr. Dumitru Ichim a deschis seria conferinţelor cu o notă despre Horia Stamatu, *"Vocaţia spre Alfa a fiinţei umane"*. Eseul, o tratare filosofică a unei interesante predispoziţii a fiinţei umane, a fost urmată de prezentarea prof. Tiberiu Rotaru a ineditelor cărţi *"Petala infinitului Alb"* de Florica Baţu şi *"Cerşetor la porţi de rouă"* de Dumitru Ichim, apărute la Editura Albatros.

Conferinţa de presă cu ziariştii din România, Mihai Creangă, Andrei Bădin şi Ion Perşinaru, cu subiectul *"Cum sunt văzuţi Românii din afara ţării de guvernul român"*, a ocupat partea centrală a comentariilor, polarizând discuţii în jurul unei teme de mare importanţă, atât pentru cei din exil, cât şi pentru imaginea Românilor în lume.

Nicăpetre, artist plastic şi scriitor din Toronto, şi-a prezentat cartea *"Downtown Brăiliţa, via '89"*. Cartea a fost primită cu mult interes de cei prezenţi. În

continuare, jurnalistul Aurel Sergiu Marinescu din New York a menţionat faptul că artistul Nicăpetre are în lucru pentru Centrul Cultural *"Nae Ionescu"*, bustul poetului Aron Cotruş, a cărui creaţie este o epopee grandioasă, ce erupe vulcanic din străfundurile istoriei îndurerate a neamului românesc.

Evenimentul, care a încheiat seara, a fost tradiţionalul *"Foc de Tabără"*, având ca invitat pe cântăreţul Nicu Pocroianu. Adunaţi cu toţi în jurul focului, cu cântecele şi jocurile noastre am cutreierat România, din Sighet până în Maramureş, din Banat şi până în Bucovina. S'au recitat poezii, fabule, madrigale, doine şi balade. Se apropia cumpăna nopţii, focul îşi înălţase flacăra spre cerul plin de stele, iar apoi cuiburi în vatră, ne-a luminat incandescent poleca spre căsuţe, stingându-se în solitudine. Încet, încet ne-am retras, încheind o zi de neuitat.

Ziua a patra a simpozionului a fost deschisă de prof dr. Nicolae Dima din Washington, cu tema *"Basarabia şi Bucovina în contextul internaţional actual"*. Conferenţiarul a prezentat pe larg situaţia acestor două provincii româneşti luate abuziv de Rusia, arătând conjuncturile social-istorice care au contribuit la acest act samavolnic, precum şi urmările lor. A fost relevată poziţia Statelor Unite ale Americii, referitoare la jocurile politice ale Rusiei, şi modul în care sunt privite aceste foste ţinuturi româneşti pe scena actuală internaţională.

În continuare, jurnalistul şi scriitorul Aurel Sergiu Marinescu a expus lucrare *"Românii uitaţi din Rusia"*. Autorul a analizat în timp şi spaţiu situaţia Românilor de dincolo de Nistru, făcând interesante referiri la trecutul îndepărtat precum şi la starea actuală.

Ca ultim punct al programului din această zi, scriitorul şi jurnalisul George Georgescu din Ottawa a prezentat conferinţa *"Cadrilaterul pământ românesc"*. Lucrare minuţios pregătită, cu date exacte, a fost audiată cu deosebit interes de participanţi şi a generat o serie de întrebări, al căror răspunsuri au satisfăcut din plin auditoriul.

Vineri 27 Iulie, după binecuvântarea celor prezenţi, oficiată de preotul Lucian Puşcariu din Hamilton, Constantin Breazna din New Jersey a deschis seria conferinţelor cu introducerea lucrării prof. Vasile Tega din Montreal, *"Aromânii de ieri şi de azi"*. Ea a cuprins o analiză a spaţiului populat de Aromâni, de-a lungul anilor, cu referiri la obiceiuri şi tradiţii. Participanţii au primit hărţi cu aşezările româneşti din Sudul Peninsulei Balcanice şi cu drumurile ce legau centrele comerciale din Ancara până în Viena şi din Odesa până în Atena.

Preotul Lucian Puşcariu a prezentat lucrarea *"Limba Română - izvorul limbii sanscrite"*.

Focul de Tabără

-SĂPTĂMÂNA
IPULUI ROMÂNESC

Ca ultim punct al programului din această zi, scriitorul și jurnalisul George Georgescu din Ottawa a prezentat conferința *"Cadrilaterul pământ românesc"*. Lucrare minuțios pregătită, cu date exacte, a fost audiată cu deosebit interes de participanți și a generat o serie de întrebări, al căror răspunsuri au satisfăcut din plin auditoriul.

Vineri 27 Iulie, după binecuvântarea celor prezenți, oficiată de preotul Lucian Pușcariu din Hamilton, Constantin Breazna din New Jersey a deschis seria conferințelor cu introducerea lucrării prof. Vasile Tega din Montreal, *"Aromânii de ieri și de azi"*. Ea a cuprins o analiză a spațiului populat de Aromâni, de-a lungul anilor, cu referiri la obiceiuri și tradiții. Participanții au primit hărți cu așezările românești din Sudul Peninsulei Balcanice și cu drumurile ce legau centrele comerciale din Ancara până în Viena și din Odesa până în Atena.

Preotul Lucian Pușcariu a prezentat lucrarea *"Limba Română - izvorul limbii sanscrite"*. A fost un inedt studiu de început, a relației limbii române cu cea sanscrită.

În continuare Alexandra Tomescu, studentă la Filosofie și Științe Politice, Universitatea din Toronto, a prezentat lucrarea istoricului Alexandru Nemoianu, *"Românii de pe continentul Nord American"*. Studiul, o analiză profundă a imigrării Românilor pe continentul nord-american, a început cu perioda vechii imigrații, până în zilele noastre, având referiri specifice la Canada, în antiteză cu Statele Unite.

Ca o totală împlinire a subiectului simpozionului de anul acesta, jurnalistul scriitor Aurel Sergiu Marinescu a expus lucrarea *"Românii de pe alte continente"*. Autorul a făcut o incursiune în America de Sud și în Australia, relevând, în timp și spațiu prezența comunităților românești cu tradițiile, obiceiurile și activitățile lor.

Ultima zi a simpozionului Săptămânii Câmpului Românesc a fost încheiată de Dl Jean Bukiu din Chicago cu prezentarea cărții *"20 de ani în Siberia"* de Anița Nandreș Cudla, o mărturie vie a uneia din miile de drame umane, cu care este marcată istoria, greu încercată a neamului nostru.

Printre invitații Săptămânii Culturale s'a numărat și iconograful Ion Lăcătușu din Quebec, care cu dăruire a lucrat la restaurarea picturilor dela Capelă, având permanent deschisă expoziția personală de icoane. În toată Săptămâna Câmpului au fost expuse cărți ale autorilor prezenți la simpozion și lucrări de interes comun cu tema simpozionului.

Sâmbătă 28 Iulie a fost ziua de închidere a Taberei de vară, care s'a caracterizat cu o febrilă activitate, încă dela prima oră, pregătindu-ne pentru nunta românească a fericiților Andrei și Ileana, oficiată de preotul Dumitru Ichim, la Capela *"Sf. Maria"* din incinta Câmpului Românesc. Ceremonia a fost urmată de datinile, obiceiurile și tradițiile noastre strămoșești.

Banchetul de închidere dela ora 6.00 pm, ne-a adunat din nou pe toți în aceeași sală, aranjată de data aceasta festiv, ce ne găzduise întreaga săptămână. Cu această ocazie scriitorul prof. dr. Nicolae Dima din Washington a dat citire, propunând spre aprobare, rezoluția de înființare a *"Centrului de Apărare a Românilor"*. El s'a născut aici, în sesiunea de conferințe, ca un forum de apărare a Românilor de pretutindeni.

Multitudinea paralelismelor și antitezelor în planul structural al personalităților prezente, profesori, ingineri, ziariști, scriitori, artiși, poeți s'au manifestat omogen și coerent, într'un efort sintetic, într'o dominantă de fond, într'un permanent dialog cu timpul, spre a contura cât mai exact tema simpozionului, *"ROMÂNIILE DIN AFARA ROMÂNIEI"*. Aici s'a zămislit, chiar dacă numai în sufletele noastre, o Românie, mare, vulnerabilă dar indestructibilă, sfioasă dar cutezătoare, ingenuncheată dar demnă, s'a săvârșit un gest de cultură, de rezistență națională, de sărbătoare a spiritului românesc.

Luând cuvântul pe rând, participanții la acest important erveniment, au mulțumit organizatorilor. În special D-nei Mihaela Moisin, președinta Asociației Culturale Române și D-lui George Bălașu, directorul Taberei de Vară din acest an, menționând deosebită satisfacție și apreciere, atât pentru organizatori cât și pentru toți cei ce au depus muncă și sacrificiu, Florian Săndulescu, Mitică Covaci, Dumitru Răchitan, Tudorel Dănilă și mulți alții, pe care i-am văzut, dar nu am putut să-i cunosc personal.

Mai amimtim pe cei care cu dragoste ne-au înconjurat, fiind deosebite gazde, doamnele Elisabeta Moisin, Lena Bălașu, Emilia Aprihăneanu, Maria Arnăutu, Sunita Covaci, Emilia Răchitan, Tanța Dănilă și Aneta Tomescu.

Dimineața de Duminică, 29 Iulie, întrupată în proaspete miresme, cu deja rumenite zori albastre, era învăluită în tristețea neiertătoare a despărțirii, dar și în bucuria unui succes. Săptămâna petrecută împreună, ni s'a părut compusă dintr'o mulțime de clipe posesive, fascinante și febrile, pe care doream imuabil, să le permanentizăm. Ne-am îmbrățișat, urându-ne: Dumnezeu să ne aibă în paza lui, și să ne revedem cu toții, sănătoși, vara viitoare !

PARTICIPANT

Focul de Tabără

Ziaristul Ion Perșinaru, jurnalistul Andrei Bădin, ambii dela "Romania Liberă",moderatorul și jurnalistul Mihai Creangă

Jurnalistul, scriitorul Aurel Sergiu Marinescu, jurnalistul George Georgescu, moderatorul și prof. dr. Nicolae Dima

D-l Jean Bukiu, scriitorul Aurel Sergiu Marinescu, studenta Alexandra Tomescu, moderatorul și d-l Constantin Breazna

SĂPTĂMÂNA CÂMPULUI ROMÂNESC

Prof. univ. Doru Munteanu, jurnalista Mihaela Moisin, preşedinta Asociaţiei Culturale Române şi prof. Alexandru Tomescu, moderatorul simpozionului.

Jurnalistul, scriitorul Aurel Sergiu Marinescu, moderatorul şi jurnalistul Mihai Creangă, dela ziarul "România Liberă".

Preotul Dr. Dumitru Ichim, prof. Tiberiu Rotaru, scriitoarea Florica Baţu-Ichim, şi moderatorul Alexandru Tomescu.

Urmare din pag.1

Printre altele s'a evidenţiat spiritul critic, dar admirativ al autorului faţă de scriitorii din exilul contemporan.

Ziua de Marţi, 24 Iulie a fost deschisă de o slujbă de binecuvântare cu sfinţirea apei, săvârşită de părintele Dumitru Ichim, parohul Bisericii *"Sfântul Ioan Botezătorul"* din Kitchener şi capelanul Paraclisului *"Adormirea Maicii Domnului"* din incinta Câmpului Românesc.

Programul de conferinţe a început cu tema *"Românii de peste Tisa"* prezentată de prof. univ. Doru Munteanu din Braşov. Lucrarea, o tratare într'un stil total original al prezenţei Românilor dincolo de Tisa, a fost mult apreciată de audienţă cât şi de ceilalţi conferenţiari.

Jurnalista Mihaela Moisin, preşesdinta *"Asociaţiei Culturale Române"*, în continuare, a expus conferinţa *"Românii de pe Valea Timocului"*. Ascultătorii au rămas plăcut impresionaţi de faptul că deşi timpul acordat nu a fost prea mare, autoarea a reuşit să redea o completă imagine a comunităţii româneşti din această parte a lumii balcanice. Ciclul de conferinţe al zilei a fost încheiat de prezentarea cărţii scriitorului Aurel Sergiu Marinescu *"Înainte şi după Dictatul dela Viena"*. Prof. univ. Viorica Moisuc, autoarea articolului a subliniat că apariţia acestei cărţi este o contribuţie de mare valoare la cunoaşterea unei problematici de o actualitate indiscutabilă.

Următoarea zi, Miercuri a fost o zi plină de activităţi. Pe o dimineaţă însorită dar mângâiată de o briză răcoroasă, organizatorii în frunte cu Dl. George Bălaşu, editorul ziarului *"Cuvântul Românesc"* şi directorul Taberei de vară a invitat pe participanţi la o excursie la Niagara Falls. După câteva ore de plimbare, urmată de un scurt popas la o terasă de vară, luând cu noi imaginea fascinantă a cascadei, ne-am întors grăbiţi la Câmpul Românesc pentru programul de seară.

Preotul Dr. Dumitru Ichim a deschis seria conferinţelor cu o notă despre Horia Stamatu, *"Vocaţia spre Alfa a fiinţei umane"*. Eseul, o tratare filosofică a unei interesante predispoziţii a fiinţei umane, a fost urmată de prezentarea prof. Tiberiu Rotaru a ineditelor cărţi *"Petala infinitului Alb"* de Florica Baţu şi *"Cerşetor la porţi de rouă"* de Dumitru Ichim, apărute la Editura Albatros.

Conferinţa de presă cu ziarişţii din România, Mihai Creangă, Andrei Bădin şi Ion Perşinaru, cu subiectul *"Cum sunt văzuţi Românii din afara ţării de guvernul român"*, a ocupat partea centrală a comentariilor, polarizând discuţii în jurul unei teme de mare importanţă, atât pentru cei din exil, cât şi pentru imaginea Românilor în lume.

Nicăpetre, artist plastic şi scriitor din Toronto, şi-a prezentat cartea *"Downtown Brăiliţa, via '89"*. Cartea a fost primită cu mult interes de cei prezenţi. În continuare, jurnalistul Aurel Sergiu Marinescu din New York a menţionat faptul că artistul Nicăpetre are în lucru pentru Centrul Cultural *"Nae Ionescu"*, bustul poetului Aron Cotruş, a cărui creaţie este o epopee grandioasă, ce erupe vulcanic din străfundurile istoriei îndurerate a neamului românesc.

Evenimentul, care a încheiat seara, a fost tradiţionalul *"Foc de Tabără"*, având ca invitat pe cântăreţul Nicu Pocroianu. Adunaţi cu toţi în jurul focului, cu cântecele şi jocurile noastre am cutreierat România, din Sighet până în Maramureş, din Banat şi până în Bucovina. S'au recitat poezii, fabule, madrigale, doine şi balade. Se apropia cumpăna nopţii, focul îşi înălţase flacăra spre cerul plin de stele, iar apoi cuiburi în vatră, ne-a luminat incandescent poteca spre căsuţe, stingându-se în solitudine. Încet, încet ne-am retras, încheind o zi de neuitat.

Ziua a patra a simpozionului a fost deschisă de prof dr. Nicolae Dima din Washington, cu tema *"Basarabia şi Bucovina in contextul internaţional actual"*. Conferenţiarul a prezentat pe larg situaţia acestor două provincii româneşti luate abuziv de Rusia, arătând conjuncturile social-istorice care au contribuit la acest act samavolnic, precum şi urmările lor. A fost relevată poziţia Statelor Unite ale Americii, referitoare la jocurile politice ale Rusiei, şi modul în care sunt privite aceste foste ţinuturi româneşti pe scena actuală internaţională.

În continuare, jurnalistul şi scriitorul Aurel Sergiu Marinescu a expus lucrare *"Românii uitaţi din Rusia"*. Autorul a analizat în timp şi spaţiu situaţia Românilor de dincolo de Nistru, făcând interesante referiri la trecutul îndepărtat precum şi la starea actuală.

Ca ultim punct al programului din această zi, scriitorul şi jurnalistul George Georgescu din Ottawa a prezentat conferinţa *"Cadrilaterul pământ românesc"*. Lucrare minuţios pregătită, cu date exacte, a fost audiată cu deosebit interes de participanţi şi a generat o serie de întrebări, al căror răspunsuri au satisfăcut din plin auditoriul.

Vineri 27 Iulie, după binecuvântarea celor prezenţi, oficiată de preotul Lucian Puşcariu din Hamilton, Constantin Breazna din New Jersey a deschis seria conferinţelor cu introducerea lucrării prof. Vasile Tega din Montreal, *"Aromânii de ieri şi de azi"*. Ea a cuprins o analiza a spaţiului populat de Aromâni, de-a lungul anilor, cu referiri la obiceiuri şi tradiţii. Participanţii au primit hărţi cu aşezările româneşti din Sudul Peninsulei Balcanice şi cu drumurile ce legau centrele comerciale din Ancara până în Viena şi din Odesa până în Atena.

Preotul Lucian Puşcariu a prezentat lucrarea *"Limba Română - izvorul limbii sanscrite"*. A fost un inedt studiu de început, a relaţiei limbii române cu cea sanscrită.

Focul de Tabără

În continuare Alexandra Tomescu, studentă la Filosofie şi Ştiinţe Politice, Universitatea din Toronto, a prezentat lucrarea istoricului Alexandru Nemoianu, *"Românii de pe continentul Nord American"*. Studiul, o analiză profundă a imigrării Românilor pe continentul nord-american, a început cu perioda vechii imigraţii, până în zilele noastre, având referiri specifice la Canada, în antiteză cu Statele Unite.

Ca o totală împlinire a subiectului simpozionului de anul acesta, jurnalistul scriitor Aurel Sergiu Marinescu a expus lucrarea *"Românii de pe alte continente"*. Autorul a făcut o incursiune în America de Sud şi în Australia, relevând, în timp şi spaţiu prezenţa comunităţilor româneşti cu tradiţiile, obiceiurile şi activităţile lor.

Ultima zi a simpozionului Săptămânii Câmpului Românesc a fost încheiată de Dl Jean Bukiu din Chicago cu prezentarea cărţii *"20 de ani în Siberia"* de Anişa Nandreş Cudla, o mărturie vie a unei din mille de drame umane, cu care este marcată istoria, greu încercată a neamului nostru.

Printre invitaţii Săptămânii Culturale s'a numărat şi iconograful Ion Lăcătuşu din Quebec, care cu dăruire a lucrat la restaurarea picturilor dela Capelă, având permanent deschisă expoziţia personală de icoane. În toată Săptămâna Câmpului au fost expuse cărţi ale autorilor prezenţi la simpozion şi lucrări de interes comun cu tema simpozionului.

Sâmbătă 28 Iulie a fost ziua de închidere a Taberei de vară, care s'a caracterizat cu o febrilă activitate, încă dela prima oră, pregătindu-ne pentru nunta românească a fericiţilor Andrei şi Ileana, oficiată de preotul Dumitru Ichim, la Capela *"Sf. Maria"* din incinta Câmpului Românesc. Ceremonia a fost urmată de datinile, obiceiurile şi tradiţiile noastre strămoşeşti.

Banchetul de închidere dela ora 6.00 pm, ne-a adunat din nou pe toţi în aceeaşi sală, aranjată de data aceasta festiv, ce ne găzduise întreaga săptămână. Cu această ocazie scriitorul prof. dr. Nicolae Dima din Washington a dat citire, propunând spre aprobare, rezoluţia de înfiinţare a *"Centrului de Apărare a Românilor"*. El s'a născut aici, în sesiunea de conferinţe, ca un forum de apărare a Românilor de pretutindeni.

Multitudinea paralelismelor şi antitezelor în planul structural al personalităţilor prezente, profesori, ingineri, ziarişti, scriitori, artişi, poeţi s'au manifestat omogen şi coerent, într'un efort sintetic, într'o dominantă de fond, într'un permanent dialog cu timpul, spre a contura cât mai axact tema simpozionului, *"ROMÂNIILE DIN AFARA ROMÂNIEI"*. Aici s'a zămislit, chiar dacă numai în sufletele noastre, o Românie, mare, vulnerabilă dar indestructibilă, sfioasă dar cutezătoare, ingenuncheată dar demnă, s'a săvârşit un gest de cultură, de rezistenţă naţională, de sărbătoare a spiritului românesc.

Luând cuvântul pe rând, participanţii la acest important eveniment, au mulţumit organizatorilor. În special D-nei Mihaela Moisin, preşedinta Asociaţiei Culturale Române şi D-lui George Bălaşu, directorul Taberei de Vară din acest an, menţionând deosebită satisfacţie şi apreciere, atât pentru organizatori cât şi pentru toţi cei ce au depus muncă şi sacrificiu, Florian Săndulescu, Mitică Covaci, Dumitru Răchitan, Tudorel Dănilă şi mulţi alţii, pe care i-am văzut, dar nu am putut să-i cunosc personal.

Mai amimtim pe cei care cu dragoste ne-au înconjurat, fiind deosebite gazde, doamnele Elisabeta Moisin, Lena Bălaşu, Emilia Aprihăneanu, Maria Arnăuţu, Sunita Covaci, Emilia Răchitan, Tanţa Dănilă şi Aneta Tomescu.

Dimineaţa de Duminică, 29 Iulie, întrupată în proaspete miresme, cu deja rumenite zori albastre, era învăluită în tristeţea neiertătoare a despărţirii, dar şi în bucuria unui succes. Săptămâna petrecută împreună, ni s'a părut compusă dintr'o mulţime de clipe posesive, fascinante şi febrile, pe care doream imuabil, să le permanentizăm. Ne-am îmbrăţişat, urându-ne: Dumnezeu să ne aibă în paza lui, şi să ne revedem cu toţii, sănătoşi, vara viitoare!

PARTICIPANT

Ziaristul Ion Perşinaru, jurnalistul Andrei Bădin, ambii dela "Romania Liberă",moderatorul şi jurnalistul Mihai Creangă

Jurnalistul, scriitorul Aurel Sergiu Marinescu, jurnalistul George Georgescu, moderatorul şi prof. dr. Nicolae Dima

D-l Jean Bukiu, scriitorul Aurel Sergiu Marinescu, studenta Alexandra Tomescu, moderatorul şi d-l Constantin Breazna

Comunicare ţinută la "Săptămâna Câmpului Românesc", sesiunea din 22 - 29 Iulie 2001

ROMÂNII DE DINCOLO DE TISA

Doru MUNTEANU

Ne-am adunat aici ca să ne gândim la *"Românile din afara României"* şi cred că nimeni nu s'a gândit exact că această sintagmă acoperă, cel puţin metaforic, o altă denumire, fostă prezentă în secolele primului mileniu *"românîile populare"*, spaţii de organizare ale neamului românesc.

Ar fi, de asemenea, necesar să ne amintim o relaţie absolut firească care se raportează la ceea ce suntem, relaţia dintre stat şi neam. Neamurile nu sunt o existenţă întâmplătoare şi nici o adunătură conjuncturală de oameni, cum sunt definite statele, în confuzia care se face între neamuri şi state sau între cetăţenie şi naţionalitate. Chiar istoric vorbind, neamurile au precedat statele, pentrucă fiecare stat e o apariţie istorică din dorinţa neamului de a se organiza şi a se păstra mai bine, având un rol de instrument administrativ pentru păstrarea identităţii naţionale.

Am putea spune că orice stat e rezultatul unui accident istoric, neamul însă e creaţie, neamul transcede statul şi acesta din urmă trebue să dea seamă prin toţi conaţionalii săi, indiferent unde s'ar afla.

De aceea, îl citez pe Nae Ionescu, în acest lăcaş de cultură ce-i poartă numele, care spunea că statul are atâta valoare, câtă organizare îi aduce unei naţiuni: *"graniţa nu se măsoară pe pământ, ci pe puterea de expansiune a duhului creator şi organizator al naţiei"*. Începem toţi aici să vorbim despre cele, aproximativ 12 milioane de Români din afara graniţelor ţării, care cuprind trei mari categorii de oameni: Românii care n'au încăput în frontierele ţării, din motive ce ţin de politică şi istorie şi înconjoară efectiv România. Ei sunt supuşi unei deznaţionalizări forţate şi persecutaţi, dar n'au nici o vină: ei nu au părăsit România, ci statul i-a părăsit, nu i-a mai cuprins. Ei merită din partea statului o atenţie de la fel de mare ca şi cea pentru cetăţenii statului. Există apoi, exilul - adică acei oameni expulzaţi politic, explicit sau implicit, cei cre au fugit ca să scape de teroarea dictaturii din România. Faţă de aceştia, statul, ca şi continuator al celui precedent, indiferent de cine l-a gestionat, care un alt tip de datorie, pentrucă este vinovat de ceea ce li s'a întâmplat - are o datorie reparatorie şi morală. A treia categorie, numită impropriu *"diaspora"*, poate cel mai exact un *"exil economic"*, este alcătuită din cei care au plecat din diverse motive de ordin material, financiar, şi reprezintă adevărata emigraţie.

Ce datorie are statul român faţă de ei ? De plătitor de pensie alimentară pentru un copil nelegitim? Este o problemă de politică sau de morală ? Nu-ţi ajuţi copiii pentru că aşa este strategic, ci pentrucă au acelaşi sânge cu tine, dincolo de oricare alt criteriu. Trebue ca statul să gândească la fiii lui, la neamul aflat oriunde în lume şi lucrurile trebue să înceapă cu afirmarea identităţii, aceea de Român.

Problema nu este una de teritorii, de cap de pod, de a forma o coloană a cincea în alt stat, de a-i cumpăra într'un fel pe cei ce-ţi aparţin ca neam, ci de a-i face părtaşi la evoluţia neamului românesc. De exemplu, tragedia Basarabiei este, fără îndoială, neapartenenţa la statul român, dar monstruozitatea e apariţia *"moldovenilor"* şi a *"limbii moldoveneşti"*.

Mă voi opri la situaţia Românilor din Ungaria sau altfel spus, asupra Românilor de dincolo de Tisa, care fac parte din prima categorie, pe care am amintit-o, Românii care n'au încăput în actualele graniţe ale ţării.

Moral vorbind, nu le putem face nici o imputare. Jocul nedrept al istoriei, disputa seculară dintre România şi Ungaria privind Transilvania, probabil, unul dintre cele mai râvnite teritorii europene, i-a lăsat acolo. Statul actual nu i-a mai cuprins în graniţe, din cauza unor decizii politice internaţionale. În Ungaria trăieşte astăzi o comunitate românească formată, aproximativ, din 30.000 de membri, după declaraţiile liderilor organizaţiilor româneşti, în timp ce statisticile oficiale ungare publicate în urma recensământului din 1990, prezintă un număr mult mai mic: după naţionalitate - 10.740 şi după limba maternă - 8.730. Explicaţia faptului că o comunitate care, la începutul acestui secol

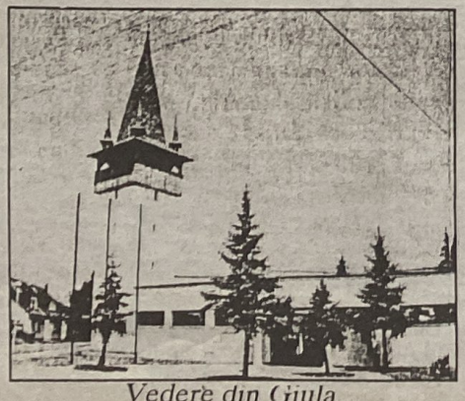

Vederè din Giula

număra pe teritoriul actual al Ungariei 250.000 de persoane, a scăzut atât de drastic, se datorează procesului de asimilare şi maghiarizare forţată la care au fost supuşi Românii, din partea tuturor guvernelor ungare din ultimii 200 de ani, ca de altfel, şi celelalte 13 minorităţi din această ţară. La nivelul statului ungar a existat întotdeauna o politică de deznaţionalizare, care a fost urmată ca litera evangheliei de-a lungul timpului. Documentele oficiale maghiare recunosc cu emfază aceasta. Dacă la 1898 Simon Telkes îşi aşeza ca motto pe lucrarea *"Nobleţea obligă, dar şi numele la fel"* - este de înţeles că nemaghiarii nu mai au nici o şansă. Când la sfârşitul secolului al 19-lea se punea pe treabă *"Societatea pentru maghiarizarea numelor"*, constatând că 50% dintre numele de familie şi de botez sunt maghiarizate, politica asimilării şi deznaţionalizării devine un fapt şi un deziderat, pentrucă ideologia statului ungar şi a celor care-l conduc era exprimată foarte clar: *"numele maghiar trebue să fie un crez politic"* sau *"trebue să fim o naţiune cu o religie unitară"*.

Dacă în 1930, dr. Konkoly Tege Gyula, preşedintele Institutului Central de Statistică, afirma ca pe o realizare că în 130 de ani (respectiv 1720-1850) au fost asimilaţi 500.000 de nemaghiari, iar în următorii 60 de ani (1850-1910) încă 1.500.000, ne dăm seama de *"eficienţa"* unei politici agresive. Jocurile recensămintelor, pe care Ungurii le-au iubit întotdeauna, sunt relevante; între 1920-1930, de exemplu, Germanii pierd în Ungaria -72.580 de suflete, Slovacii - 41.852 şi Maghiarii câştigă 850.059 persoane. După Tratatul dela Trianon, în România erau 1.300.000 de Maghiari şi numărul lor a crescut cu rată normală. De ce ? Pentrucă în politica guvernelor române, indiferent de opţiunea politică, asimilarea şi deznaţionalizarea minorităţilor n'a fost un obiect în sine. Aurel C. Popovici în 1892 atenţiona: *"Recensământul se face în Ungaria după limba maternă şi într'o rubrică specială se notează dacă individul ştie sau nu maghiara sau altă limbă. Această rubrică a favorizat fabricarea Ungurilor de contrabandă"*.

În 1906, principiile stabilite de Societatea pentru maghiarizarea numelor, în frunte cu Zoltan Lengyel, sunt clare şi fără echivoc: nu se angajează funcţionari al căror nume nu e maghiar; nu se creează şcoli pentru minorităţi; se limitează dezvoltarea limbii române în şcolile existente; studiul religios se face exclusiv în limba maghiară; se împiedică activitatea confesională (şi ca urmare, în 1912, se înfiinţează episcopatul greco-catolic de la Hajdudorog); se declară maghiare toate persoanele capabile să vorbească limba maghiară. La acestea adăugând: legea naţionalităţilor, a presei, a învăţământului, Legea Appony, a sistemului educaţional - se creează un sistem instituţional bine închegat şi coerent pentru o politică atroce de deznaţionalizare.

Ungurii trebue să-şi asume ca valori naţionale tot ce e mai bun şi nu trebue să afle, de exemplu, că regele Matei Corvin a fost Român, că primatul bisericii ungare Nicolae Olahus a fost Român, că poetul naţional Petöfi Sandor a fost Sârb la origine, sau cardinalul Mindszunty era Austriac.

Maghiarizarea a fost întotdeauna o politică de stat şi s'a făcut forţat şi conştient prin limbă, şcoală şi biserică, pe osatura de spiritualitate a unei naţii. Manualul lui Simon Telkes pentru maghiarizare a fost îndrumarul pentru instituţiile statului ungar, iar modalităţile pe care le cuprindea sunt ingenioase. Iată câteva exemple: 1. prin adăugarea unui *"i"* la locul de naştere: Aradi; prin traducerea meseriilor: Banyasz (miner), Halasz (pescar), Festö (vopsitor), Juhasz (păstor), Lakatos (lăcătuş), Asztalos (tâmplar); 3. prin traducerea unor profesii: Pap (preot), Kantor (cântăreţ), Tanito (învăţător), Katona (soldat); 4. prin traducerea apartenenţei etnice: Bajar (bavarez), Horvat (croat), Görög (grec), Orodz (rus), Tot (slovac); 5. prin traducerea culorii pielii, a părului, a ochilor etc - Szöke (blond), Barnat (brun, negru), Kiss (mic), Nagy (mare), Feher (alb); 6. prin traducerea unor calităţi sau caracteristici: Aranyos (gentil), Boldog (fericit), Örög (bătrân), Jo (bun); 7. prin traducerea numelor după regnuri vegetale sau animale - Farkas (lup), Hollo (cerb), Rozsa (trandafir); 8. prin traducerea zilei de naştere a săptămânii, a anotimpului sau a locului de origine: Szerda (Miercuri), Péntek (Vineri), Nyar (vară), Szell (vânt); 9. prin traducerea ordinii naşterii în familie Elsö (primul), Harmos (al treilea), Négyes (al patrulea); 10. prin adăugarea de sufixe la rădăcina substantivelor, a verbelor: mader (pasăre) + as - madaras (pasărarul); 11. prin adăugarea la numele tatălui a sufixului "fy", care înseamnă fiu, după modelul saxon "sohn" sau "san" - Péterfy; 12. prin împrumutul numelor unor personalităţi sau persoanele literare; 13. orfanii trebue maghiarizaţi fără probleme; 14. femeile divorţate trebue să-şi schimbe numele cu unul maghiar; 15. la fel, cei care vor să-şi păstreze titlul de nobleţe; 16. ortografierea tuturor numelor după modelul de citire şi scriere maghiar; 17. dacă nu se poate după reţeta de mai sus, atunci prin acordarea numelui la sonoritatea maghiară, Bârsan - Barszany; Muntean - Muntyan. Rezultatele au fost pe măsură, astfel că în 1933, ziarul Pesti Naplo felicita, pe prima pagină, instituţiile statului, poşta, telegraful, CEC-ul, statistica, armata pentru că s'au comportat admirabil la maghiarizare. La această reţetă care a funcţionat în timp s'au adăugat atitudinea ostilă, şovină, îndemnurile bestiale la suprimarea Românilor (amintiţi-vă broşura *"Nici kegelyem - Nici o milă"* a lui Ducso Csaba, care a făcut carieră înainte şi după Dictatul dela Viena din 30 August 1940 - *"Vinerea neagră"* a istoriei României. Dacă numai între 1 Septembrie şi 30 Octombrie 1940 au fost ucişi pe teritoriul românesc 919, schingiuiţi 1129, maltrataţi 4126 şi arestaţi 15.893 de Români, iar în perioada 1941-1944 au fost trimişi în lagăre de muncă în Germania 70.000 de persoane, dintre care 17.500 de Români, avem explicaţia de ce au rămas doar 30.000 care mai au curajul să-şi spună Români.

Românii din Ungaria sunt răspândiţi pe întreg teritoriul ţării şi chiar la Budapesta la recensământ s'au înregistrat 1.200. Altfel, îi găsim grupaţi în Micherechi, Gyula, Chitghaz, Batania, Debreţin, Bichişcin, Berden, Cenadul Unguresc, Apaten, Săcal, Leta Mare, Pocei, Juca etc. Procesul de asimilare al Românilor a fost avansat. Pot fi identificaţi trei factori care au condus la această situaţie: căsătoriile mixte, lipsa preoţilor din parohii şi nefolosirea limbei române, care nu se mai predă sau se predă sporadic în şcoli. Ca urmare, Românii îşi uită limba pe zi ce trece. Chiar şi la Micherechi unde ei reprezintă 95% din populaţie, limba maghiară este predominantă.

Inexistenţa unei reţele şcolare cu adevărat românească (ea există doar cu numele, pentru crearea în exterior a unei imagini favorabile statului ungar, care să-i ofere rolul de protector al minorităţii maghiare în Bazinul Carpatic, nu permite copiilor etnici Români să-şi însuşească mijlocul vital, esenţial şi păstrarea identităţii - limba maternă. Când Heidegger spunea că *"limba este lăcaşul fiinţei"* ştia ce spunea. Desfiinţarea aproape în totalitate a învăţământului în limba română a fost mijlocul predilect al autorităţilor dela Budapesta pentru deznaţionalizare.

Din 1948 situaţia învăţământului românesc din Ungaria s'a transformat dramatic. Dacă atunci mai existau 16 şcoli cu limba de predare română, în anul şcolar 1997/1998 funcţionau 11 şcoli generale cu un efectiv de 480 de elevi, dar limba română figura în programa analitică şi ca limbă străină. Doar în câteva şcoli se predau ştiinţele naturii, geografia şi desenul în limba română pentrucă, limba română culmea absurdităţii, ca obiect de studiu, se preda în limba maghiară.

În anul 1998/1999 se prevedeau pentru comunitatea română două categorii de învăţământ: unele unde limba română este predată ca limbă străină (4 ore/săptămână) şi altele, în care predarea era bilingvă. Imediat înainte de 2000, pregătirea elevilor români era asigurată de 47 de cadre didactice dintre care 39 absolviseră, în prealabil, un curs de limba română.

Mai există în Ungaria două catedre de limba română, pentru pregătirea viitorilor educatori, una în cadrul Universităţii Eötvös Lorand (ELTE) din Budapesta şi la Institutul Pedagogic *"Juhasz Gyula"* din Szeged, unde se înregistrează 10 studenţi pentru toţi anii, iar la a doua 17 pentru anul I, iar dintre

Continuare în pag.15

VINERI 21 IULIE 2000 · ANUL III (LI) NR. 29
FOAIA românească
SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

În duh şi adevăr

Pacostea rivalităţii religioase

Sergiu GROSSU

La baza tuturor relelor şi confuziilor din sânul creştinătăţii, de-a lungul secolelor, a stat întotdeauna ***lipsa de recunoaştere a culpabilităţii ecleziastice***, concretizată în supremaţia spiritului confesional, pe de o parte, iar pe de altă parte, în neglijarea luminoaselor şi obligatoriilor comandamente evanghelice de către o ierarhie, incapabilă să respingă ofensiva năprasnică a forţelor adversare creştinismului şi, ca atare, răspunzătoare de desfigurarea morală a lumii creştine.

Cu excepţia primelor veacuri, când clerul şi poporul alcătuiau o unitate indestructibilă, când oamenii se integrau deplin în viaţa comunitară a Bisericii, întrucât o considerau *"Mireasa lui Hristos"*, Biserica s'a transformat - minimalizând capacitatea distructivă a duhului eterocreştin - într'o instituţie socială, susceptibilă de compromisuri şi recrucificări, de parcă şi Golgota şi mântuirea s'ar afla în lume. *"Şi aşa am ajuns* (scria, cu amărăciune, părintele Iosif Trifa, întemeietorul şi sufletul mişcării ortodoxe Oastea Domnului) *la ciudata creştinătate de azi, care crede că se poate mântui, stând <în tabără>. Crede omul în Dumnezeu, crede în Iisus Hristos, merge din când în când şi la biserică, ţine şi unele porunci, dar trăieşte <în tabără>, trăieşte în bună pace cu toate modele şi păcatele lumii"*.

Dela smerenia paulinică a acelui dezarmant *"cunosc în parte"* (1 Corinteni, 13.12), s'a ajuns la exclusivismul dogmatic, la confesionalismul agresivelor mărturisiri de credinţă: *"cunosc totul"*, dar ***numai eu***, în confesiunea ***mea***, în Biserica ***mea***, depozitara ***unică*** a revelaţiei divine. S'a ajuns la excesele fanatismului religios, ale duplicităţii misionare şi ale vrăjmăşiilor interconfesionale, diametral opuse *"secolului de aur"* al Bisericii lui Hristos. Problema Iisus - care este cheia de boltă a mântuirii individuale şi sociale - se estompează, devine aproape sâcâitoare pentru vajnicii apărători ai patrimoniilor dogmatice intangibile şi sfârşeşte prin a fi minimalizată. *"Nebunia propovăduirii Crucii"* este substituită prin exacerbarea teoretizărilor *"pro domo sua"*, prin supraaprecierea particularităţilor confesionale şi combaterea sau negarea ideilor de altă coloratură doctrinară.

Ecleziocentrismul continuă să-şi fluture, din păcate, trena sa demodată peste societatea creştină actuală, menţinând-o divizată, descumpănită şi uluită de noul mers al Istoriei şi de stringenţa necesităţilor umane. Bisericile ajung concurente, în locul splendidei omogenităţi a începutului victorios de viaţă nouă, pe care omenirea a salutat-o în prezenţa vie, izbăvitoare, a Bisericii lui Hristos. O concurenţă care se va solda cu mari şi inutile pierderi, cu degradante şi ruşinoase satisfacţii, cu efemere şi neconvingătoare triumfuri. Ca şi cum Iisus ar fi căzut, la împărţeală, unei anumite formaţiuni bisericeşti. Ca şi cum ar fi transmis taina împărăţiei lui Dumnezeu, în mod părtinitor, unor anumite persoane favorizate şi, deci, cu drept de unilateralitate confesională.

Rivalitatea religioasă a ciopârţit chipul lui Iisus Hristos în lume şi a împărţit lumea în feude confesionale ireconciliabile, vinovate de neopăgânismul din zilele noastre. Sub raportul spiritualităţii, creştinismul trebuia să rămână ***unitar***, aşa cum S'a rugat Domnul înainte de a fi prins: *"Mă rog ca toţi să fie una, cum Tu, Tată, eşti în Mine şi Eu în Tine; ca şi ei să fie una în Noi, pentru ca lumea să creadă că Tu M'ai trimis"* (Ioan, 17.21).

Creştinătatea fracţionată, discordantă şi dispersată păcătuieşte nu atât prin lipsa de unitate dogmatică sau prin diversitatea rânduielilor, cât îndeosebi prin ***puţinătatea coeziunii spirituale***, determinată de absenţa trăirii ***în*** Iisus şi ***pentru*** Iisus, preconizată de Evanghelie.

• • •

Dacă Machiavelli învinuia papalitatea şi Călugării de decadenţa patriei sale şi de stricăciunea morală a poporului italian, noi aruncăm întreaga vină a impasului în care ne găsim şi-a declinului spiritual din România post-revoluţionară asupra ***orgoliului dogmatic*** care domină nu numai vârfurile ecleziastice ale Bisericii ortodoxe, ci şi ale tuturor celorlalte confesiuni. Din această cauză, măcinaţi de pofte şi aspiraţii egoiste sau cocoţaţi pe muşuroaiele unor limitate şi bicisnice spiritualităţi confesionale, noi toţi aceia, care ne mândrim cu năstruşnica ispravă a separaţiei creştine, *"bâjbâim ca nişte orbi de-a lungul unui zid, bâjbâim ca cei ce n'au ochi, ne poticnim ziua'n amiaza mare, ca noaptea (...), aşteptăm izbăvirea şi nu este, aşteptăm mântuirea şi ea este departe de noi"* (Isaia, 59.10-11).

Apostolul Pavel, cu gândul la Iisus, doreşte să fie el însuşi anatema pentru fraţii săi trupeşti, şi noi anatemizăm şi osândim pe fraţii noştri de credinţă, pentrucă nu au aceleaşi dogme şi nu frecventează aceleaşi locaşuri de închinare ca noi. Apostolul Pavel susţine: *"Voi sunteţi ai Iui Hristos"*, şi noi ne opunem strigând : *"Da Hristos este al nostru"*, confesionalizându-L şi,

Continuare în pag. 16

ROMÂNII DE DINCOLO DE TISA

Urmare din pag. 14

aceştia, doar unul este Român, restul fiind etnici maghiari din România stabiliţi în Ungaria. Şi la Bechiscsaba există o instituţie de învăţământ ce pregăteşte pedagogi pentru limba română, dar sunt înscrişi doar zece cursanţi. În liceul *"Nicolae Bălcescu"* din Gyula au învăţat în urmă cu doi ani, 118 elevi şi au predat 15 cadre cu pregătire medie. La conducerea unor asemenea instituţii şcolare sunt şi câţiva Români, unii chiar membri ai P.S Ungar, iar dacă la conducerea universităţii Eötvös Lorand e profesorul Ambrus Nisckolczi, coautor al tratatului de *"Istorie a Transilvaniei"* (1986), un neadevăr pe sute de pagini, e clar ce se învaţă despre istoria şi civilizaţia românească de acolo.

Deşi există teoretic un cadru legal care permite înfiinţarea de şcoli în limba română, politica statului şi chiar a Autoguvernării româneşti (de fapt un organism activ al statului Ungar) frânează deliberat aceasta. Păstrea tradiţiilor româneşti se face la nivelul comunităţilor, prin ansambluri artistice, cum ar fi cele din Micherechi sau Aletea, prin mici muzee de obiecte tradiţionale, ca cele din Bekescsaba, Gyula sau Keteghaz, prin Institutul de cercetări al românilor cu sediul la Gyula. Faptul că există şi o editură românească tot acolo, că se editează săptămânalul *"Foaia română"* în limba română sau *"Almanahul"* bilingv al Societăţii culturale a românilor sunt rezultate meritorii, care mai întreţin la un anumit nivel în mod părelnic spiritul românesc.

Dacă memoria şi statistica mai păstrează faptul că între 1860-1918 ajungeau în Ungaria 25 de ziare şi reviste româneşti, printre care *"Familia"* - 1863 şi *"Luceafărul"* - 1902, ca să le enumăr pe cele mai prestigioase, situaţia de azi ne aduce cu picioarele pe pământ. Referitor la comunitatea eclesială românească din Ungaria, foarte puternică la începutul secolului, azi Biserica Ortodoxă a Românilor a fost transformată în Biserica Ortodoxă Maghiară. Şi totuşi, mai există şi azi 20 de parohii româneşti ortodoxe, unde majoritatea au biserici din jurul anilor 1700, cea mai veche fiind cea din Chetighaz, iar cea mai nouă, în curs de ridicare, din 1996, la Seghedin, încadrate unele cu preoţi şi altele numai cu administratori.

Comunitatea greco-catolică românească din Ungaria a fost prima ţintă a procesului de deznaţionalizare, pentrucă a fost încadrată cu Biserica Greco-Catolică Maghiară, o creaţie absolut artificială, dar eficientă, care prin episcopatul dela Nyarghaza numeşte preoţi maghiari, vorbitori de limbă română.

Referitor la restituirea patrimoniului comunitar şi ecleziastic, care este stipulat prin legi maghiare din 1991 şi 1992, este numai o iluzie şi o gogoriţă. Cazul cel mai notoriu îl reprezintă patrimoniul fundaţiei Gojdu, care a rămas doar o problemă în discuţie, pentru că el nu aparţine decât în proporţie de 4% bisericii ortodoxe din Ungaria, 6% bisericii ortodoxe din Voivodina şi Cehoslovacia, iar 90% bisericii ortodoxe din România.

Cred că merită puţină atenţie, măcar ca şi

poveste acest subiect:

În 1802 se naşte la Oradea, într'o familie de macedo-români Emanoil Gojdu. Studiază dreptul la Bratislava, se stabileşte la Budapesta şi din 1830 începe să subvenţioneze activitatea culturală, şcolastică şi religioasă. Este unul dintre cei mai reputaţi şi mai bogaţi avocaţi din Ungaria, ajunge şi prefect de Lugoj. Întemeiază o fundaţie care-i poartă numele, din fondurile căreia între 1870 şi 1918 au beneficiat de burse 4455 de elevi şi studenţi, iar alţi 928 au beneficiat de ajutoare materiale. Printre aceştia, îi putem aminti pe Victor Babeş, Octavian Goga, Silviu Dragomir, Al. Lepădatu, Ioan Lupaş şi alţii. În 1889, Fundaţia deţine şapte imobile în centrul Budapestei şi este evaluată în 1918 la 10 milioane coroane (exceptând contribuţiile). La 4 Noembrie 1869, înainte de moarte, Gojdu lasă prin testament întreaga avere Bisericii Ortodoxe Române şi a tuturor ortodocşilor dornici de învăţătură, estimând că dela 23 Aprilie 1870, fondurile şi exploatarea imobilelor, în ritmul donaţiilor şi al burselor acordate, poate ajunge până în anul 2071. În 1870 Emanoil Gojdu moare. După primul război mondial, sediul fundaţiei se mută la Sibiu. Prin pacea dela Trianon, Ungaria este obligată să restituie fondurile României, dar lucrurile se tergiversează, vine al doilea război mondial şi în 1952 este naţionalizată. Se fac noi presiuni după 1990, dar palid şi modest, ba chiar se ajunge ca unele dintre clădiri aparţinând unui sector al capitalei ungare să fie în pericol de dărâmare sau de scoatere la licitaţie. În 1994, totuşi, se eliberează către vicariatul ortodox din Gyula 43 milioane de forinţi pentru construcţii de biserici. Doar atât. În rest, fără comentarii.

Am mai putea spune ceva despre reprezentarea Românilor dela Budapesta, dar totul e o gogoriţă cu sâmbure de dispută politică deşi există o Lege a minorităţilor din 1993. Guvernul Orban de azi nici măcar nu mai păstrează aparenţa echilibrului între promisiunile faţă de minorităţile din Ungaria şi minoritatea maghiară din afară. (Cunoaşteţi, cu siguranţă legea privind statutul maghiarilor şi legitimaţia de maghiar). Cred că am spus destule, deşi ar mai fi multe altele. Poate ar trebui să vedem ce politică duce statul ungar faţă de proprii emigranţi. Faptul că în Constituţia Ungariei se stipulează că *"Republica Ungară se simte responsabilă de soarta maghiarilor care trăiesc în afara graniţelor ţării şi protejează relaţiile acestora cu Ungaria"*, este un lucru clar, coerent şi dinamic. Poate ar trebui să învăţăm şi noi ceva din aceasta şi să nu ne mai fudulim, vorba aceluiaşi Nae Ionescu cu o *"cumsecădenie de băieţi buni"*. *"Oficiul pentru maghiarii din afara graniţelor"* este puternic şi harnic, dacă la nivelul anului 1995 i-au fost alocate 176,7 milioane de forinţi, a avut posibilitatea colaborării cu "Uniunea Mondială a Ungurilor" şi cu alte fundaţii şi asociaţii cultural-economice pe ideea Ungariei Mari, care n'a fost abandonată niciodată. Dacă Fundaţia *"Noi strângeri de mână"* acordă pentru achiziţii de utilaje, active mobile, imobile până la 500.000 de dolari şi credite de până la 1.250.000 dolari pentru constituirea de societăţi mixte maghiaro-ungare, ne dăm seama că e vorba de o coordonare strategică pentru Transilvania. Beneficiind din 1997 de un capital de 174 milioane de forinţi, Societatea Comercială Cooperativa KFT, înfiinţată cu fonduri exclusiv guvernamentale, a achiziţionat acţiuni semnificative la 11 societăţi comerciale din Ardeal. Exemplu: deţine la *"Alutus"* din Miercurea Ciuc, societate profilată pe edituri şi tipografie - 26%; la Fabrica de Bere *"Şugaş"* din Sf. Gheorghe - 40% şi la o fabrică de panificaţie Pil-Coop din Gheorghieni, cu o reţea de 38 de magazine - 52,8%. Un alt fond de investiţii *"Corvinus KFT"* acordă consultanţă şi credite numai firmelor aparţinând etnicilor maghiari, care au personal maghiar în proporţie de 95% şi participări mari în Ungaria.

Ce să mai spunem ? Principalele organizaţii ale Românilor din Ungaria: Autoguvernarea pe ţară a Românilor din Ungaria (AŢRU) şi Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU) se menţin într'un anonimat indiferent, subminat doar de animozităţi, disensiuni şi controverse. Guvernul ungar a ştiut şi ştie să-şi racoleze oamenii, să le dea funcţii, să-i facă obedienţi pentru a destrăma, prin ei, o unitate şi aşa precară.

Scriam într'un articol publicat aici, la Toronto, acum câteva luni, că aflându-ne în anul european al limbilor, fiecare dintre noi, indiferent de locul în care ne aflăm, suntem înainte de toate Români şi îl citez pe regretatul I.D. Sârbu, asumându-mi aserţiunea lui: *"Eu sunt european cu limba de predare română"*.

Doru MUNTEANU

O mână de fier pentru o ţară parţial cotropită

MAREŞALUL ION ANTONESCU ÎN FAŢA ISTORIEI

Col.(r) Marin PÂRVULESCU

Evenimentele dramatice care au dus la răsturnarea de forţe în Europa anilor 1938-1941, au impus drept condiţie de supravieţuire pentru România, alianţa cu Germania, prezenţa în fruntea ţării a unui conducător învestit cu puteri sporite şi participarea la războiul pe frontul de răsărit. Perioada de guvernare Antonescu este de aceea, una dintre cele mai lipsite de ambiguitate din istoria poporului român şi în care factorii externi au determinat, în exclusivitate, evoluţia ţării. Invocarea în acest context a unor responsabilităţi şi încriminarea pentru consecinţe, a unora dintre principalii protagonişti ai scenei politice româneşti ai vremii, se datorează fie neştiinţei şi superficialităţii, fie unei judecăţi făcute cu o criminală rea-credinţă.

Scenariile pe baza cărora aveau să se deruleze evenimentele care au culminat cu dezlănţuirea celui de al doilea război mondial, s'au pus la cale în cancelariile marilor puteri agresoare, în absenţa şi fără ştiinţa ţării noastre. România s'a trezit astfel, fără voia şi nu din vina oamenilor săi de stat, într'o fundătură, pe care cei mai în vârstă şi-o amintesc, iar cei mai tineri şi-o pot cu uşurinţă imagina: având la vest Ungaria făţiş ostilă şi declarat dispusă să reocupe prin forţa teritoriile româneşti pe care le ţinuseră sub jug, până la primul război mondial, la sud Bulgaria ce îşi revendica tot mai vehement *"drepturile"* asupra Dobrogei, la est, ca întotdeauna în ultimele două-trei sute de ani, imperiul ţarist rebotezat *"sovietic"*, iar la nord, acolo unde ar fi trebuit să fie Polonia tradiţional prietenă, nu mai erau decât teritorii ocupate de trupele sovietogermane înfrăţite.

Cu un regim democratic şi proccidental şi în condiţiile unui iminent faliment militar al puterilor occidentale, incapabile să-şi respecte obligaţiile asumate formal, de a garanta frontierele stabilite după primul război mondial, **situaţia României părea fără ieşire.** Avea să urmeze

mai întâi, ultimatumul sovietic care, prin grosolonia şi cinismul său, încălca orice reguli elementare ale comportamentului diplomatic, urmat de cotropirea Basarabiei, dar şi a Bucovinei şi Ţinutului Heţei, teritorii pretinse, ca într'o piaţă orientală, drept dobândă *"pentru dominaţiunea României de 22 de ani în Basarabia"*. Depăşită de unităţile sovietice deja ajunse la *"noua"* graniţă fără un plan de cooperare cu ofiţerii români, armata română aflată în Basarabia şi Bucovina, a trebuit să se retragă sub supravegherea trupelor de ocupaţie. Înainte de a ajunge la Prutul ce urma a deveni un râu al suferinţelor româneşti, unităţile armatei române au fost supuse unor neîncetate hărţuieli şi umilinţe de către grupuri de aşazişi *"patrioţi"*, organizaţi cu mare iuţeală de către ocupanţi din pleava socială sau din etnii ostile ţării noastre, instruiţi să arunce în ostaşii români cu pietre şi apă fiartă. Înghiţindu-şi mânia şi lacrimile, ofiţerii români cu mâinile crispate pe mânerul săbiilor, au reuşit în marea lor majoritate să se stăpânească în faţa acestei provocări, dar au existat şi numeroase ciocniri sângeroase soldate cu pierderi de vieţi omeneşti. După o retragere, care putea să fie paşnică pe baza acceptării de către România a condiţiilor puse de agresor, armata română a înregistrat morţi, răniţi şi mulţi dispăruţi în stepele sălbatice ale Siberiei. Cu rănile încă deschise în nord-est, România avea să sângereze în curând şi în nord-vest. Prezenţi la Viena, trimişii ţării noastre, în frunte cu ministrul de Externe Mihail Manoilescu, s'au trezit acolo doar ca asistenţi la comunicarea unei hotăriri deja luate de Germania cu asentimentul Uniunii Sovietice.

Nici un om de bună credinţă nu poate susţine că România ar fi putut atunci, să se opună pe plan militar alianţei germano-bulgaro-ungaro-sovietice, în condiţiile, repetăm, prăbuşirii militare a aliaţilor noştri naturali, Franţa şi Anglia. Impulsurile patriotarde ar fi dus la suferinţe incalculabile uşor de presupus, pentru poporul român, fără a avea vreo şansă de a ne desprinde din menghina geopolitică în care ne aflam. Atunci, în vara şi toamna anului 1940, poporul român va ajunge la punctul culminant al umilinţei şi suferinţelor sale şi nici o voce din Europa şi din lume nu se va ridica în apărarea României, aflată, literalmente, într'un cerc închis al duşmăniilor nestăpânite.

În această situaţie, lupta politică internă a rămas fără obiect, partidele politice neavând soluţii şi deci interesul pentru a-şi asuma responsabilităţi. Singura putere în stat care nu se putea sustrage răspunderii faţă de naţiune, era monarhia, astfel încât asumarea guvernării era inevitabilă şi se va numi *"dictatura regală"*, căreia partidele politice i se vor împotrivi doar formal, nerăvnind în realitate, la implicarea în exercitarea puterii. Totuşi, **România nu putea supravieţui decât aderând la axa Berlin-Roma, o reorientare care putea avea loc, numai sub conducători credibili faţă de Germania şi acceptaţi, prin consecinţă de aliatul său sovietic. Regele Carol al II-lea este forţat să abdice**, încredinţând puterea generalului, pe atunci, Ion Antonescu, **ofiţer ale cărui calităţi era de notorietate şi a cărui orientare pro-occidentală era indiscutabilă.**

Concluziile ce se trag din cele de mai sus în privinţa contextului instaurării guvernării Antonescu sunt evidente şi nu pot da loc niciunei interpretări confuze. **Mareşalul Antonescu nu a venit la putere prin alegeri, prin consipiraţie sau prin lovitură de stat şi nu există nici un indiciu din care să rezulte că ar fi întreprins ceva în această privinţă. El a fost NUMIT de către Rege, conducător al statului român, după ce acesta, prin modificarea constituţiei, a creeat această funcţie, căreia i-a transferat prerogativele regale. Numirea generalului Antonescu s'a făcut după ce o parte din teritoriul ţării fusese cotropit şi regele Carol declarase aderarea ţării la politica germană din Europa. Ca urmare, generalul Antonescu NU S'A ALIAT cu Germania, ci a devenit conducătorul statului român aflat DEJA într'o zonă politică, dar şi geografică, în care dictau, fără posibilitate de împotrivire, cele două puteri *"înfrăţite"*, Germania hitleristă şi Rusia stalinistă.** El s'a aflat la data respectivă într'o poziţie identică faţă de Germania cât şi faţă de Rusia Sovietică. Neînţelegerile ulterioare şi inevitabile, între cele două forţe ale răului, nu pot fi imputate României şi conducătorilor ei de atunci. **Ruptura dintre cei doi tirani europeni, a impus ţării noastre şi deci mareşalului Antonescu, prezenţa alături de Germania, fie şi pentru faptul că, nu din vina noastră, sub stăpânirea Rusiei sovietice se aflau teritoriile româneşti abia cotropite. Devenit conducătorul statului român, în aceste împrejurări şi având în vedere formaţiunea sa militară anglo-franceză, mareşalul Antonescu nu poate fi nici pe departe bănuit de simpatii faţă de Germania hitleristă.** Cei care îl incriminează pentru colaborarea sau cu mişcarea legionară, ignoră cu rea-credinţă, că acceptarea acestei colaborări era condiţia acceptării României alături de Germania (aşa cum a fost acceptat partidul comunist în 1944 ca punte de legătură obligatorie cu Moscova).

Pe lângă acuzaţiile de a fi fost *"nazist"*, acuzaţii de manieră tipic comunistă, mareşalului Antonescu i se aduc şi grave acuzaţii în privinţa represiunii populaţiei evreieşti. Datorită unei ciudate indiferenţe, în ultimii zece ani, autorităţile de stat din România postceauşistă, nu au fost interesate să elucideze împrejurările dramatice în care au avut loc represiuni antievreeşti şi rolul mareşalului Antonescu în acel context, deşi în ierarhia superioară de stat, inclusiv în funcţia de prim-ministru la Bucureşti, s'au aflat concetăţeni de ai noştri de etnie evreiască.

Europa aflată sub dominaţia Germaniei, teritoriul României conduse de mareşalul Antonescu a constituit, cu toate suferinţele inerente, un teritoriu al speranţei şi supravieţuirii pentru Evrei. În acest sens, evocările rabinului şef al evreilor din România dela vremea respectivă, rabinul ŞAFRAN, trăitor în Austria, au fost şi sunt cele mai relevante. Punerea României la stâlpul infamiei, într'o măsură mai vehementă decât în privinţa altor ţări europene în care Evreii au fost literalmente lichidaţi, se datorează imaginii nedrepte creeată de către fostul rabin proceauşist al evreilor din ţara noastră, Moses Rosen.

Aflată către sfârşitul unui război cu certitudine pierdut, României nu-i mai rămânea în 1944, decât să găsească o cale prin care să reducă la maximum consecinţele. Preocupat el însuşi de aceasta, mareşalul Antonescu a încercat o temporizare, în speranţa deschiderii frontului din Balcani, ceea ce ar fi constituit şansa României de a se afla sub altă ocupaţie decât cea rusească. Acum ştim, ceea ce nu ştia atunci mareşalul, că potrivit unor înţelegeri secrete dintre URSS şi aliaţi, se renunţase la debarcarea acestora în Balcani. De asemenea, se stabilise ca orice capitulare să se facă concomitent faţă de toate puterile din coaliţia antigermană, astfel încât speranţa unei capitulări faţă de aliaţi şi menţinerea rezistenţei armate faţă de pătrunderea armatei roşii în România, era utopică.

În aceste condiţii, ce i se poate reproşa într'adevăr Mareşalului Antonescu, acestui conducător de stat căruia soarta i-a pus pe umeri o atât de mare răspundere, este doar faptul de a fi avut naivitatea să creadă, într'o mult prea mare dragoste de ţară, că Ruşii vor accepta condiţia respectării graniţelor ţării noastre drept condiţie a încetării ostilităţilor. I se mai poate de asemenea reproşa refuzul ieşirii din război fără înştiinţarea aliaţilor săi. Format la şcoala onoarei şi demnităţii militare de top Saint-Cyr, Mareşalul Antonescu nu putea accepta să fie împlântat un pumnal în spatele unui aliat, fie el chiar şi Germania hitleristă.

Pacostea rivalităţii religioase

Urmare din pag. 13

finalmente, minimalizându-L, tăgăduitori, prin faptele şi activitatea de fiece zi, ai adevărului rostit de Iisus: *"Nu voi M'aţi ales pe Mine, ci Eu v'am ales pe voi şi v'am rânduit să mergeţi şi să aduceţi roadă, şi roada voastră să rămână"* (Ioan, 15. 16). Apostolul Pavel ne îndeamnă, în numele lui Iisus: *"Să n'aveţi dezbinări între voi, ci să fiti uniţi în chip desăvârşit într'un gând şi o simţire"* (1 Corinteni, 1. 10) şi noi, prelaţi şi preoţi, intelectuali şi credincioşi de rând, minţi ascuţite şi suflete înaripate, ne-am luat şi ne mai luăm la harţă, ne-am dezbinat şi ne menţinem dezbinaţi, descotorosindu-ne de podoaba numelui de creştin şi împopoţonându-ne, cu etichetele variaţiilor confesionale, pentru ca sciziunea şi înstrăinarea să fie mai pronunţate şi mai dureroase. În tot timpul şi la tot pasul auzim: *"Eu sunt al lui Pavel!"*, *"Şi eu al lui Chifa!"*, respectiv: *"Eu sunt ortodox"* şi *"Eu sunt catolic"*, *"Eu sunt luteran"* şi *"Eu sunt baptist"*, fără să ne dăm seama cât de sfâşietoare este drama descompunerii unităţii şi spiritualităţii creştine într'o societate în care Bisericile n'au fost la înălţimea chemării divine. De aceea, acuzaţiile paulinice îşi păstrează valabilitatea lor iniţială: *"Hristos a fost împărţit? Pavel a fost răstignit pentru voi sau în numele lui Pavel aţi fost botezaţi?"* (1 Corinteni, 1. 12-13).

• •

Creştinismul zilelor noastre a ajuns ***o religie fără putere***, fiindcă a devenit ***o religie ecleziocentrică***, axată pe spiritul clerical şi confesional, ***şi nu cristocentrică***, trăgându-şi seva din crucea Golgotei şi având, în centrul preocupărilor sale, o singură valoare absolută: Iisus Hristos, unica hrană indispensabilă a umanităţii, adică *"pâinea care s'a pogorît din cer"* pentru toţi păcătoşii pământului, pentru toţi flămânzii şi însetaţii lumii. Şi lumea are o mistuitoare nevoie de certitudine, de mântuire, de Iisus Hristos, *"nădejdea slavei"* şi nu de *"nădejdi înşelătoare care nu slujesc la nimic"* (Ieremia, 7.8), nu de confesiuni monopoliste şi de Iisuşi fantomatici. Ca nişte străjeri ai lui Dumnezeu pe pământul românesc, noi creştinii trebue să trâmbiţăm vestea cea bună a mântuirii peste barierele artificiale care frânează răspândirea învăţăturii lui Hristos. În joc este sufletul omenesc, salvarea sau pierzarea unei ţări, decăzută din punct de vedere moral şi tot mai mult înstrăinată de *"Dumnezeul cel viu şi adevărat"* (despre care vorbeşte Blaise Pascal), în urma celor 45 de ani de totalitarism comunist, când am fost de-a dreptul jefuiţi de prospeţimile demnităţii şi de entuziasmul unei credinţe sănătoase.

Îmi termin articolul cu ceea ce scriam în 1998, în cartea ***"În aşteptarea unui nou pământ"***, apărută în editura *Duh şi Adevăr* din Bucureşti: *"O, dacă pentru toate confesiunile Iisus Hristos ar fi **totul** şi **în toţi**, dacă în toţi conducătorii de culte ar prima substanţa unificatoare a Fiului, prin Duhul Sfânt, în pofida oricărui duh sectar şi-a oricărei hegemonii dogmatice! Am ajunge, cu adevărat, <un singur trup>. Am fi cu adevărat, <în chip desăvârşit una>. Evitând nisipul inconsistent al <învăţăturilor deosebite>, al <cercetărilor fără rost>, al <certurilor de cuvinte> şi al <zadarnicilor ciocniri de vorbe">* (1 Timotei, 6. 3-5), *credinţa noastră va lucra prin dragoste. Iar dragostea creştină, această dumnezeiască legătură a desăvârşirii, care poate unifica <oile> în jurul unui singur <Păstor>, va rodi, din sângele lui Hristos, o societate transfigurată, surpând zidurile de despărţire dintre oameni şi înlăturând vrăjmăşiile interconfesionale."*

Sergiu GROSSU

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

RELAŢIILE CHIŞINĂU-BUCUREŞTI TRAVERSEAZĂ PE ROŞU

Pentru a depăşi un anumit recul care ar fi putut interveni în raporturile României cu R. Moldova, după mutaţiile produse în societatea din stânga Prutului o dată cu venirea la putere a comuniştilor, oficialităţile dela Bucureşti au transmis unele semnale pozitive vizând dorinţa de colaborare cu noua putere instalată la Chişinău. Aceastã poziţie a încurajat oficialii comunişti să facă pasul următor în raporturile bilaterale, într'un moment în care analiştii politici prognozau că victoria comuniştilor în alegerile parlamentare anticipate urma să producă o răcire a relaţiilor dintre cele două state.

1. După depăşirea impactului iniţial, dialogul dintre Bucureşti şi Chişinău a cunoscut un curs ascendent, marcat îndeosebi de vizita la nivel înalt a preşedintelui Vladimir Voronin în România (1 Mai 2001), de primirea R. Moldova în Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est (28 Iunie 2001), cu sprijinul direct al României, precum şi de recenta reuniune comună a comitetelor interministeriale din cele două state (Chişinău, 12 Iulie 2001).

La nivelul conducerilor de vârf ale celor două state s'a lansat ideea că este necesară înlocuirea factorului *"emoţional"* din raporturile bilaterale cu o abordare pragmatică, realistă şi concretă a acestora. Un prim pas, în acest sens, a fost făcut prin convenirea Protocolului celei de-a X-a reuniuni a comitetelor interministeriale, care este consacrat în special relansării relaţiilor economice dintre Bucureşti şi Chişinău.

Creşterea acestora este, însă, puţin probabilă, impedimentul principal fiind lipsa resurselor financiare necesare. Se adaugă incompatibilitatea de interese ale celor două părţi în privinţa unora dintre proiectele propuse, lipsa de activitate a altora, suspiciunea faţă de pătrunderea capitalului românesc pe piaţa din Republica Moldova şi, nu în ultimul rând, presiunea politică exercitată de Federaţia Rusă pentru a preîntâmpina o apropiere prea mare a Chişinăului de Bucureşti.

2. În pofida declaraţiilor favorabil ale preşedintelui Vladimir Voronin şi a dorinţei de a dezvolta relaţii pragmatice cu România, puterea comunistă dela Chişinău manifestă prudenţă în raporturile cu Bucureştiul şi chiar o atitudine neamicală. În dorinţa de a repune la locul lor *"valorile naţionale moldoveneşti"* şi de a-şi onora promisiunile electorale, în ultimul timp, s'au multiplicat demersurile deputaţilor comunişti vizând eliminarea din programele de învăţământ a disciplinelor *"Istoria românilor"* şi *"Limba română"* şi înlocuirea acestora cu *"Istoria Moldovei"* şi *"Limba moldovenească"*.

Acordarea statutului de limbă oficială limbii ruse şi aderarea la Uniunea Rusia - Belarus rămân obiective fundamentale ale programului de guvernare a comuniştilor, la care aceştia nu vor renunţa, chiar dacă va trebui să fie organizate referendumuri naţionale. De altfel, în acest sens, s'au făcut deja primii paşi. Parlamentul dela Chişinău a adoptat, în şedinţa din 26 Aprilie 2001, proiectul de lege privind actele de stare civilă, după care acestea vor fi completate în limbile *"moldovenească"* şi rusă. De asemenea, Republica Moldova a fost primită în Uniunea Rusia - Belarus cu statut de observator, iar, recent, Duma de Stat a recomandat oficialităţilor dela Chişinău şi Tiraspol să înceapă negocierile de aderare a celor două "ţări" la structura respectivă.

În Republica Moldova a început o prigoană împotriva a tot ce este naţional românesc. Deputatului Iurie Roşca, preşedintele PPCD, şi generalului Nicolae Alexei, deputat PPCD, li s'a ridicat imunitatea de către maşina de vot comunistă pe considerente politice, fără a exista un dosar instrumentat împotriva lor.

În Parlament au fost introduse două iniţiative legislative privind scoaterea în afara legii a partidelor politice şi stoparea apariţiei publicaţiilor care, prin activitatea şi obiectivele propagate, subminează statalitatea R. Moldova, fiind vizate în primul rând PPCD, ziarele *"Ţara"*, *"Flux"*, *"Literatura şi Arta"* şi *"Glasul Naţiunii"*.

În percepţia conducerii comuniste dela Chişinău, raporturile R. Moldova cu România trebue *"să pornească dela realităţile actuale"* (două state vecine şi independente, cu identităţi diferite) şi nu dela aspectele de ordin istoric. În consecinţă, orice declaraţie a oficialităţilor române referitoare la evoluţiile din acest spaţiu sunt considerate ingerinţe în treburile interne ale Republicii Moldova.

Relevantă, în acest sens, este reacţia recentă a deputatului comunist Victor Stepaniuc, liderul majorităţii parlamentare comuniste, în legătura cu declaraţia preşedintelui Ion Iliescu dela Crevedia, din 7 Iulie 2001, privind denaţionalizarea românilor din Republica Moldova. Liderul comunist a replicat că Românii sunt o minoritate naţională în stânga Prutului, la fel ca cele rusă, ucraineană, bulgară şi găgăuză, iar majoritatea populaţiei este formată din *"moldoveni"*.

Reacţia lui Victor Stepaniuc a fost urmată de adoptarea, la 19 Iulie 2001, de către Parlament a Legii minorităţilor naţionale.

Grigore LUNGU

Scrisoare către conducerea de vârf a Republicii MOLDOVA

Preşedintelui Republicii Moldova, D-lui Vladimir Voronin
Primului Ministru al Republicii Moldova, D-lui Vasile Tarlev
Ministrului Justiţiei al Republicii Moldova, D-lui Ion Morei

Stimate Domnule Preşedinte,
Domnule Prim-ministru,
Domnule Ministru al Justiţiei,

Ilie ILAŞCU

Pe parcursul ultimelor săptămâni am încercat fără succes să mă întâlnesc cu cineva din conducerea Republicii Moldova pentru a discuta situaţia creată după proonunţarea deciziei de admisibilitate a Cererii 48787/99 (Ilaşcu, Leşco, Ivanţoc, Petrov-Popa v. Moldova şi Rusia) de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Din punctul meu de vedere şi al camarazilor mei de suferinţă – deţinuţi până în prezent de către regimul dela Tiraspol, hotărirea CEDO din 4 Iulie este justă şi echitabilă.

În acelaşi timp, în calitatea mea de persoană care a luptat şi şi-a sacrificat 9 ani din viaţă pentru independenţa şi integritatea Republicii Moldova, consider necesar de a face o ofertă oficială autorităţilor din Republica Moldova în privinţa dosarului de la CEDO.

Prin urmare, atât eu, cât şi camarazii mei, am fi dispuşi să renunţăm în totalitate la capetele de acuzare împotriva Guvernului Republicii Moldova, menţinând cererea numai împotriva Guvernului Federaţiei Ruse. Acest lucru se poate întâmpla numai în cazul în care Guvernul Republicii Moldova ar fi dispus să îndeplinească un şir de condiţii după cum urmează:

1. Să demonstreze prin fapte intenţia clară a autorităţilor moldoveneşti de a obţine eliberarea lui Alexandru Leşco, Andrei Ivanţoc şi Tudor Petrov-Popa, şi anume - să se constituie ca parte împotriva Guvernului Federaţiei Ruse, în Dosarul 48787/99 examinat de către CEDO.

2. Să întreprindă un şir de măsuri de natură să constrângă autorităţile dela Tiraspol să-i elibereze imediat pe A. Leşco, A. Ivanţoc, T. Petrov-Popa, cum ar fi anularea paşapoartelor diplomatice pe care le deţin liderii dela Tiraspol, retragerea ştampilei vamale, suspendarea eliberării certificatelor de origine pentru produsele din Transnistria etc.

3. Să pună la dispoziţia CEDO toate materialele deţinute de către SIS, ce sunt de natură să confirme agresiunea rusească împotriva tânărului stat Republica Moldova. În acest sens, autorităţile moldoveneşti ar trebui să pună la dispoziţia CEDO casetele video ce conţin interogatoriul generalului Iakovlev şi care confirmă implicarea nemijlocită a trupelor ruseşti în războiul de pe Nistru.

Acceptarea de către Guvernul Republicii Moldova a cerinţelor de mai sus va constitui cea mai elocventă dovadă că acesta întreprinde acţiuni concrete pentru a curma violările drepturilor omului ce au loc în raioanele de Est ale Republicii Moldova.

În această ordine de idei, acceptarea de către Guvernul Republicii Moldova a cerinţelor noastre ar constitui un temei suficient pentru noi de a renunţa la toate capetele de acuzare, aduse Republicii Moldova în cadrul procesului la CEDO.

Ilie ILAŞCU

În replică, Voronin îl acuză pe Ilaşcu

Vladimir VORONIN

"Ilie Ilaşcu este cel care îi ţine în închisoarea dela Tiraspol pe camarazii săi", a declarat preşedintele Vladimir Voronin, în cadrul unei conferinţe de presă. Şeful statului dela Chişinău a spus că lui Ilaşcu i s'a propus să retragă dela Curtea Europeană pentru Drepturile Omului cererea de acuzare a Federaţiei Ruse şi a Guvernului R.Moldova, urmând ca, în schimb, ceilalţi trei deţinuţi să fie eliberaţi până pe 19 Iunie. Pentrucă Ilaşcu a refuzat să dea curs acestei propuneri, acesta se face vinovat de faptul că ceilalţi trei deţinuţi mai sunt în închisoare, a spus Voronin. In opinia sa, Ilaşcu este dirijat cu abilitate din spate, iar revendicarea de despăgubiri de Ordinul milioanelor de dolari este doar o acoperire pentru sarcina perfidă de a compromite relaţiile pragmatice ale Chişinăului cu Bucureştiul.

Preşedintele moldovean a sugerat că eventualul câştig de cauză obţinut de Ilaşcu la CEDO va face şi mai problematică eliberarea celorlalţi trei camarazi ai săi.

La studii în România, prin zidul intoleranţei ridicat de comunişti

Zilele trecute unul dintre foştii mei colegi dela televiziune mi-a demonstrat câte ceva din arhiva sa. Capuri vorbitoare cu feţe celebre declarau din casete diferite enormităţi. Unul dintre aceste capete aparţinea lui Vladimir Voronin. Nu era încă preşedinte atunci, în 1998, dar era la o întâlnire cu electoratul. *"Ce e cu plecarea asta masivă la studii în România? Cine vor fi aceşti tineri când se vor întoarce?"* au fost câteva întrebări retorice ale viitorului preşedinte, la momentul când sute de tineri plecau fericiţi la studii peste Prut.

Azi situaţia s'a schimbat. Capul vorbitor despre pericolul românizarii a devenit preşedinte. Pentru prima dată în ultimii ani, numărul mereu crescător al studenţilor basarabeni în universităţile româneşti a fost micşorat.

Ministerul învăţământului susţine că au solicitat mai multe burse, dar nu le-au primit din cauza autorităţilor din anul trecut. În realitate, partea moldoveană s'a eschivat pe cât a putut dela solicitări, motivând că nu poate oferi pentru studenţii români care vin la Chişinău tot atâtea burse şi, deci, nu poate face abuzuri în această relaţie.

Şi admiterea în sine nu este o procedură plăcută. Lumea este nevoită să facă cozi de zile întregi, să petreacă nopţile lângă birouile comisiei de admitere. După toate aceste necazuri, îţi piere pofta de universităţi româneşti. Acum a mai fost creată o problemă nouă. Ministerul Sănătăţii nu a solicitat în acest an dela partea română locuri pentru rezidenţiat în instituţiile medicale din România. Cei peste o sută de absolvenţi din anul trecut ai universităţilor de medicină din Bucureşti, Cluj, Iaşi nu pot face rezidentura nici în România, nici în Moldova, graţie autorităţilor dela noi.

Tinerii basarabeni, care doresc să facă studii în România, au acum de înfruntat tot mai multe obstacole. Zidul viu de lângă uşa comisiei de admitere, zidul ghimpat dela Prut, zidul de speriotori românesţti create de comunişti, zidul de intoleranţă al unui regim care nu are burse pentru tineri, dar nici nu acceptă bursele celor care le au.

Alina RADU

Scriitorii basarabeni protestează

Consiliul Uniunii Scriitorilor din Moldova (USM) îşi exprimă profunda îngrijorare în legătură cu modificările legislative operate de majoritatea parlamentară comunistă, prin care, practic, a fost anulat statutul limbii române ca limbă oficială şi este pusă în pericol identitatea naţională a Românilor moldoveni.

Modificările operate în Legea cu privire la publicitate, prevederile Legii privind protecţia minorităţilor naţionale adoptate recent lezează drepturile majorităţii populaţiei şi duc la rusificarea continuă a Românilor moldoveni şi a ucrainienilor, găgăuzilor, bulgarilor. Aceleaşi scopuri le urmăreşte şi conducerea comunistă a TVM (televiziunea naţională dela Chişinău-n.n.), care a interzis o serie de emisiuni de cultivare a limbii române. S'a purces la revizuirea programelor de studiere a limbii, literaturii şi istoriei, încercându-se schimbarea denumirii acestora.

Consiliul USM din Moldova face apel către toţi cetăţenii R. Moldova ca să ceară stoparea procesului de deznaţionalizare.

UN ISTORIC ROMÂN ANCORAT ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

- XVI -

Prof. Univ. Dr. Nicolae CIACHIR

Urmare din nr. trecut

După câteva luni de acalmie, Rușii forțând Nistrul în sectorul Tighina-Cetatea Albă, au spart frontul. Noroc de șoseaua modernă terminată de Germani, care a salvat mulți militari și civili.

Era 22 August, m'am dus până la șoseaua principală (circa 700 metri), ca să cumpăr ceva dela prăvălia lui Costică Macedoneanul. Am văzut graba cu care lumea se retrăgea. O mașină mică cu niște comisari, avea o roată fără cauciuc, dar înfășurată cu prosoape, claxona să i se facă loc, iar unul din mașină striga: *plecați repede că frontul a fost rupt*. Notarul și primarul s'au făcut nevăzuți, iar șeful de post i-a trimis vorbă lui tata, printr'un jandarm, să plecăm cât mai repede. Am plecat pe înserat, eram în căruță 5 persoane și am ajuns la Bolgrad, pe la două noaptea. Cele două sinagogi, care erau în oraș și erau pline cu grâu, ca depozite ale Armatei, au fost stropite cu benzină și li s'a dat foc. Era o priveliște apocaliptică, flăcările și fumul se ridicau spre cer, de puteai să citești ziarul la lumina emanată. Pe la 4 dimineața am trecut podul dela capul lacului Ialpug, iar peste jumătate de oră, podul a fost aruncat în aer. Dacă întârziam jumătate de oră, am fi fost prinși ca într'o capcană. Mașini, căruțe, oameni pe jos se deplasau spre Reni-Galați, pe șosea și paralel cu aceasta, pe cel puțin zece șiruri. Apoi au venit avioanele rusești, care au început să mitralieze populația care se retrăgea. Ne-am aruncat cu toții pe jos, unii au murit, alții au fost răniți, caii loviți de gloanțe nechezau, era pur și simplu un coșmar. Femeile și copiii plângeau, unii oprindu-se cu morții, alții ai căror cai au fost răniți sau omoriți își continuau drumul pe jos. După câțiva kilometri, toți care erau cu căruțele, au fost deviați pe drumuri laterale, Prutul urmând să fie trecut mai la Nord, prin punctul Vadul lui Isac. Terenul era accidentat, vale-deal, deal-vale și începuse ploaia. Tata, cumnatul și cu mine, descuiți, cu pantalonii sufleciți, împingeam căruța la deal, iar la vale țineam roțile să nu vină peste cai. Spre seară am ajuns aproape de Prut, era o zonă mlăștinoasă, iar Nemții făcură cu cea mai mare repeziciune, un pod de vase, mai precis cu pontoane de circa 7 kilometri. Iar polițiștii militari germani, cu placa aceea metalică în piept strigau: *schnell, schnell, schnellei* = repede, repede, mai repede. Lângă noi se aciuise, un Calmuc din Cuban, bătrân cu o barbă de circa jumătate de metru, într'o teleguță, la care înhămase un catâr și ăla pricăjit, iar în spate o capră, pe care o mulgea și bea lapte. Era speriat de moarte, că îl prind comuniștii, căci el fusese pus de autoritățile de ocupație, primar.

Așa s'a scurs pentru noi ziua de 23 August. Am înnoptat la un țăran, iar noaptea avioanele rusești au aruncat niște bombe, una la câteva sute de metri de unde dormeam. Eram așa de obosiți, auzind zgomotul bombei, eu și cumnatul meu, ne-am aruncat din pat jos și am continuat să dormim pe pământ încă câteva ore. Am plecat spre Sud-Vest spre Brăila, deoarece șoseaua principală era rezervată Armatei în jurul orei 11, eram în 24 August, la intrarea într'o comună, am fost opriți de șeful de post și câțiva oameni care strigau: *"Oameni buni întoarceți-vă la casele voastre, căci s'a încheiat pacea"*. Pe la 5 după amiază, pe o ploaie mocănească, traversăm orașul Brăila. Ne-am întâlnit cu o înmormântare, erau duși la groapă circa 30 de persoane, căci un avion rusesc a aruncat o bombă care a nimerit pe un adăpost antiaerian, unde se ridică astăzi hotelul Traian. Cineva ne-a povestit, că un cetățean cu un câine a vrut să intre în adăpost, oamenii l-au alungat, ca să nu aducă câinele ghinion. Omul a plecat cu patrupedul și s'a salvat, iar bomba a nimerit în plin pe cei superstițioși.

Ieșind din Brăila, am pornit spre Sud, pe șoseaua care ducea la Călărași, comuna Valea Cânepei, aflându-se la 20 kilometri, de frumosul port dunărean. Fiind cai obosiți și plound mereu, am ajuns la marginea comunei în jur de 12 noaptea. O patrulă ne-a oprit să ne legitimeze. În același timp au trecut pe lângă noi patru ofițeri, înfășurați în foi de cort, căci ploaia se întețise. Patrula i-a somat să se oprească. Ei le-au spus că sunt ofițeri superiori, iar unul era comisar regal, adică procuror militar. Totuși, i-au culcat în noroi, doi i-au percheziționat și legitimat, iar unul avea pistolul automat îndreptat asupra lor. Și-au cerut scuze, dar au motivat, că sunt mulți spioni, îmbrăcați în uniforme de ofițeri români. După ce s'au îndepărtat ofițerii, unul din patrulă a început să râdă, spunând: *"Am avut boală pe maiorul procuror să-l tăvălese în noroi, căci este al dracului"*. Era un șir de căruțe în spatele nostru și au trecut, fără ca patrula să ceară cuiva vreun act. Așa a început și în Rusia în 1917. În plus, se știa că armistițiul a fost încheiat și suntem aliați cu Rușii.

După jumătate de oră, eram în casa noastră din Valea Cânepei, dar au înnoptat la noi în curte încă 4 familii, adică 4 căruțe, printre ei, preotul Nicolae Zaharia, un tip foarte înfipt, chiar impertinent, soția lui fiind verișoară cu tata. S'a aciuit în grupul nostru, încă dela ieșirea din Bolgrad, un domn Kotovski, mic moșier din Nordul Basarabiei. În Basarabia, fusese vestit un haiduc Kotovski, în genul lui Iancu Jianu, care apărea pe la chefuri, îmbrăcat frumos, cu trăsură, cu doi servitori, juca cărți cu gazdele, apoi scotea pistoalele, iar distinșii comeseni, își lăsau portofelurile plus ceasurile și bijuteriile. Mama mea, când era elevă a călătorit odată cu Kotovski, care era îmbrăcat în rasă de preot, cu o cruce mare în piept și biblia în mână. Într'un anumit punct, a fost oprită diligența, prea cucernicul preot a scos două pistoale, i-a ușurat de bunuri pe câțiva apoi, despărțindu-se le-a strigat, că au fost tovarăși de drum cu Kotovski. A trecut în 1917 de partea bolșevicilor și a comandat o brigadă de cavalerie, în timpul războiului civil. Era mult mai cunoscut decât Voroșilov, Budionâi, Timoșenko. Sovieticii au făcut filme despre viața lui, s'au scris cărți, dar fiind un antisemit notoriu, a fost împușcat chiar de către un subaltern de-al său, un comisar evreu.

Spre zona anglo-americană

Circula insistent zvonul, că Rușii vor ocupa cea mai mare parte a țării, iar Anglo-Americanii debarcând la Constanța, vor înainta pe calea ferată Cernavodă-Feteşti-Lehliu-București. Tot ce era la Sud de această linie, va fi în zona lor și astfel scăpăm de brațul lung al Kremlinului. Popa Nicolae Zaharia, preluase comanda grupului, femeile urmând să rămână la Valea Cânepei, în speță pentru familia noastră, mama urma să rămână, într'o lizieră, fusese aeroport german camuflat, care era păzit de femei ale Armatei germane. Tinere, frumoase, între 18-20 de ani, veneau în Valea Cânepei să facă cumpărături și am fost împreună la câteva ceaiuri dansante cu ele. Vreo câteva îmbrăcate în straie țărănești, s'au aciuit grupului nostru de circa 6-7 căruțe și am plecat spre Sud. Când am ajuns la Slobozia-Veche, unde fusese până atunci un lagăr de prizonieri, aceștia eliberați, ca și o serie de deținuți politici, făcuseră rost de câteva arme și începeau să pună întrebări refugiaților. Am oprit la o fântână să adăpăm caii și să mâncăm ceva, când din dreapta, pe șosea a apărut un grup de militari pe motociclete. Era atâta praf pe drum și pe motocicliști, încât în primul moment nu-ți dădeai seama de ce nație sunt, dar noi am fugit spre ei, cu brațele deschise. Stupoare, erau Ruși. Ne-au întrebat care este direcția spre Călărași, căci acolo trebuiau să ajungă. Popa Zaharia ne-a strigat, fiți veseli, să nu se prindă că nu pe ei îi așteptam.

Lămurindu-ne cu zona anglo-americană, ne-am îndreptat spre casă, afară de Nemțoaice care doreau să treacă în Bulgaria. La vreo 7 kilometri de Valea Cânepei, am luat-o, căruța noastră adică, pe un drum lateral scutind câțiva kilometri pentru cai. Când credeam că odiseea era pe terminate, ne întâlnim cu o coloană de infanteriști ruși, care se îndreptau spre Sud. Coloana se încheia cu o trăsură, în care stăteau un colonel rus și locțiitorul său politic, un căpitan.

Era 29 August 1944. În stânga și în dreapta drumului, erau lanuri de porumb, care depășeau înălțimea de 1,5 metri. Am tras căruța aproape în lan și bineînțeles am oprit-o să treacă coloana. Când trăsura a ajuns în dreptul nostru, căpitanul s'a ridicat și i-a cerut tatei să se legitimeze, vorbind curat româna. A aflat că este preot din Sudul Basarabiei și i-a făcut morală că și-a părăsit enoriașii. Apoi a strigat în rusește: *"Împușcați-l"*. Tata a avut prezența de spirit și s'a adresat colonelului în rusește, de ce să fie împușcat, n'a făcut nimic ilegal, a plecat de teama frontului și acuma se întoarce acasă. Colonelul, om la peste 50 de ani, îl implora pe căpitan adresându-i-se: *"Lazăr Moiseevici... stai să nu ne pripim"*. Eu, auzind cuvântul (streiliați = împușcați-l), am dat dovadă de lașitate, m'am dat jos din căruță, care aproape intrase în lan și în patru labe, m'am îndepărtat de locul cu pricina.

Fugind prin porumb, m'am oprit la un moment dat și am stat circa o oră dar n'am auzit nici o împușcătură. Când sosisem acasă, auzisem vocea tatălui meu și era fericit că nu se întâmplase nimic rău. Până la urmă căpitanul a cedat la rugămințile colonelului, a început să râdă și a spus că a glumit, să se distreze puțin pe socoteala popii. O cunoștință de-a familiei noastre, era locotenent de tancuri și s'a întâlnit cu Sovieticii la Mizil. Numele lui este Victor Scalețchi, era basarabean, luptase la cotul Donului și în alte părți cu Sovieticii, acuma se întâlneau ca aliați. Se defectase un tanc sovietic, el fiind ofițer mecanic, le-a reparat defecțiunea. Fiind în salopetă neagră și pe față cu funingine, Rusul l-a întrebat dacă este ofițer român. Victor a luat poziția de drepți și s'a prezentat: *"Locotenent Scalețchi, din unitatea de tancuri X"*. Credea că Rusul se va prezenta la rândul său. Acesta a scos pistolul din toc, l-a împins spre perete și a zis că îl împușcă, ca să fie un ofițer tanchist în minus. L-a ținut câteva clipe, în această tensiune maximă și apoi i-a spus că și el este ofițer, tanchist și l-a invitat să bea împreună o sticlă de votcă. A doua zi, când Victor s'a uitat în oglindă, a observat că-i albise jumătate din cap.

I-am fumat carnetul de parid și legitimația de plutonier

În comuna Valea Cânepei, unul Perianu, avea o prăvălie, unde găseai de toate, chiar și sardele Robert, deși eram în plin război. Eram de aceeași vârstă cu nepotul lui moș Perianu, George, fiul preotului Mihai, care studia la liceul Comercial din Brăila. Iar mama mea, se împrietenise cu fiica Domnului Perianu. Datorită acestor relații, deoarece știam limba rusă, mă rugase să dorm la ei, prăvălia nu era pe șoseaua principală, iar în cazul că trec ceva Ruși ratăciți, să le dăm mâncare și băutură, fără să facă stricăciuni.

Într'o noapte, pe la 2, apare un plutonier, rătăcit, cam beat, puțin cocoșat și avea în jur de 40 de ani. Bătea în poartă cu piciorul, apoi cu *"balalaika"* (așa erau numite pistoalele cu 36 de gloanțe și carcasa în formă de disc), scoală toată casa și cere să mănânce și să bea. Îi spun că este închis, dar îl servim dimineața. Îmi răspunde că este un om pașnic, dar ei sunt învingători și dacă nu-i dăm, împușcă câinii, apoi intră în prăvălie și își ia singur. I-am adus în curtea mică niște rom, brânză, salam și pâine. Mă întreabă cum mă cheamă, îi spun Nicolae și dau să plec. Zice, Nikolai, să bem și să mâncăm împreună și să mai stăm de vorbă. Scoate din buzunar mahorcă (tutun vârsat), avea o bucată de ziar, își răsucea țigări și fuma. M'a întrebat dacă am făcut ceva pușcărie. I-am zis: *vai de mine, sunt un om cinstit, în plus am numai 17 ani*. La noi, în Uniunea Sovietică, ăla cinstiți fac în primul rând pușcărie, dar fără pușcărie, n'ai practic școala terminată, n'ai abilitatea necesară să te descurci în viață. Îți dau sfaturi - căci mi-ai adus un salam grozav - să faci cât mai repede pușcărie, căci mai târziu, faci mai mult. Apoi, să faceți gropi adânci, căci după prima linie a frontului, vin polițiștii noștri și o să vă ia tot. Eu sunt din Siberia, la noi au luat mai puțin, dar eu tot am făcut vreo 10 ani de pușcărie. Dacă mai aduci de băut, se făcuse aproape 5 dimineața, o să-ți vând o poantă, ca să te descurci cu puterea comunistă. Dar să fumăm. Terminând hârtia de ziar, și-a întors toate buzunarele, apoi a rupt o foaie din carnetul de partid și a început să fumeze. *Nikolai, din prietenia pe care ți-o port, fumează și tu din cărticica de partid* (knișka), *căci totul este minciună*. Ni s'a spus, când trecem Nistrul, că o să vedem țărani și muncitori români, care trăiesc în văgăuni sub pământ, sau colibe fără ferestre și sunt păziți să nu fugă, de către jandarmi sau vehili cu harapnice și câini. Iar boierii trăiesc în palate. Dar văd case frumoase, toți au găini multe, să stai pe cuptor o lună și să rontăi cotoaie de puișor. La Brăila, ce oarș frumos, plin cu siropuri și ciocolată și magazine cu ceasuri multe. Din vorbă în vorbă, amândoi sub influența lui Bachus, i-am fumat toate documentele. S'a culcat pe prispa casei, învelit în foaia de cort și cu automatul în brațe. Eu m'am dus și m'am culcat în casă. Aveam gura încleiată de atâta mahorcă, sau poate nu mi-au căzut bine la stomac do-cumentele Rusului. Pe la ora 10, mă scoală George speriat: *vino repede că Rusul s'a trezit și ne amenință cu automatul că ne împușcă pe toți*. A început să strige: *banditule, mi-ai furat documentele de partid*. I-am explicat că nimeni nu i-a furat nimica, că le-a fumat. Pe moment nu-și aducea aminte. Noroc că pe jos au rămas mucurile cu resturi de foi și coperțile. Atunci s'a potolit și a început să boicească. Mi-a venit o idee. Notar era Domnul Novac, care avea două fete eleve la liceu, îl cunoșteam, avea ștampila primăriei și ne putea scoate din încurcătură. Facem un act în română și rusă, îl ștampilăm, din care să reiasă că plutonierul sovietic X, a stins un incendiu în comuna Valea Cânepei, cu prețul vieții, a salvat doi copii, dar i-au luat foc hainele și actele. Corpul delict exista.

Rusul vesel, a scris o hârtie în rusește, că a luat mărfuri dela prăvălia cetățeanului Perianu, pentru unitatea sa, iar alții să-l lase în pace, deoarece este un prieten devotat al Armatei Roșii. Iar la plecare, și-a amintit că trebuia să-mi dea un sfat și mi l-a dat. În regimul comunist să n'ai încredere în nimeni, să nu-ți descarci sufletul, mai ales la un chefuleț, căci peste tot mișună turnători. În plus, îmi spune Rusul, am 40 de ani și am făcut 10 ani pușcărie. Să nu discuți politică, când faci dragoste cu o femeie. Nici soția să nu-ți cunoască secretele, căci te poate turna oricând. Femeia este ca pisica, stă la mângâiat, dar la acela care o face cu mai multă artă, lar soțul n'are timp și nici chef, să realizeze ceea ce face amantul de ocazie. Comentariile sunt de prisos...

-Va urma-

CRONICA IDEILOR

DEUS EX MACHINA

Radu DUNĂREANU

Noi, Românii, suntem un popor destul de ciudat, cel puţin în ultima parte a istoriei noastre. Şi spun asta deoarece avem tendinţa de a aştepta ca alţii să ne rezolve greutăţile noastre, să ne pună pe picioare. Un fel de fatalism pervers, justificându-ne nerealizările şi căderile noastre prin simplistul *cum a dat Dumnezeu*.

Când însă nici formula asta nu ne ajută încercăm să aşteptăm un ajutor de undeva, nu ştim de unde, sau -şi mai trist- dăm vina pe alţii.

Partea cea mai proastă este că această atitudine ilogică şi bolnăvicioasă se reflectă la politicienii noştri, *istorici* sau mai puţin istorici.

Aşa se face că în decursul istoriei liderii noştri politici s'au tot orientat după cum bătea vântul fiind or filofrancezi, sau filogermani sau *filonuştiucum*, dar nicioadtă cu adevărat filoromâni. Paşoptiştii noştri, bonjurişti şi în majoritate masoni au încercat să creieze o, platformă politică bazată pe nişte criterii ce nu se suprapuneau pe trecutul nostru mult rămas în urma Europei Vestice. Apoi, ca să fim şi noi *in rând cu lumea* ca protocol şi famfaronadă, aceiaşi bonjurişti au alergat fuga să aducă în ţară o dinastie care, în mintea lor politică şi istorică încă infantilă, credeau că va fi un factor de echilibru, care să elimine luptele politice intestine, prin eliminarea dela putere a unui domnitor legal ales, Cuza.

Ce a urmat ştim cu toţii. Ne-am procopsit cu un rege minor ca lider de ţară, urmat de un criminal paranoic şi obsedat sexual, al cărui urmaş, fără nici un fel de calităţi intelectuale şi prost sfătuit de o altă generaţie de bonjurişti a deventi filoceva şi ne-a adus în ţară, pe tavă, eliberatorii sovietici, subjugând ţara unei ocupaţii comuniste, străine, timp de 44 de ani, cu prelungiri nefaste.

Atunci Românii au ales calea cea mai facilă: ne-am uitat pe cer de unde speram să vină Americanii ca să ne elibereze. Ca în teatrul vechi speram intervenţia nelegată de realităţi, ilogică. Deus ex machina. Dar Americanii nu au venit. Eliberarea noastră, de fapt eliberarea aparentă deoarce, după prostul obicei Balcanic, ne-am oprit înainte de a purcede, a venit dela tinerii care au ieşit în piaţă şi şi'au expus piepturile gloanţelor anonime, cunoscute azi, sub neocomunism, ca fiind gloanţele *teroriştilor*, bineînţeles tot anonimi.

Oricum, cel puţin economic, ceva s'a schimbat. Şi acum, noi Românii, având acces la informaţiile lumii civilizate vrem şi noi să trăim ca Nemţii, Suedezii, Francezii sau Englezii.

Dar vrem să atingem aceste culmi de bunăstare şi confort tot prin intervenţie de tipul Deus ex machina.

De aceea ne cramponăm de iluzia intrării în Uniunea Europeană, în piaţa comună. Pentru noi, Piaţa Comună ar însemna bunăstare, salarii astronomice care să ne permită tot confortul de care se bucură cei din ţările, până mai ieri categorisite, capitaliste -în sens pejorativ.

Însă uităm că aceste salarii din Suedia, Germania, Franţa, etc. sunt rezultatul unei productivităţi deosebite şi al unor produse cu care România nici în vis nu poate să concureze.

Ca să ai asemenea venituri e necesar ca produsele tale să se impună pe piaţă, investiţiile să dea o rată de beneficii care să merite oboseala cheltuirii banilor, că dacă nu, mai bine îi ţii într'o bancă (străină). În plus trebue ca infrastructura economică să fie total bazată pe principiul pieţii libere, fără controlul statal comunist sau neocomunist. Ceea ce încă, din nefericire, încă nu s'a întâmplat. Într'un cuvânt trebue să ne schimbăm radical gândirea economică, legislaţia de bază legată de economie şi atitudinea noastră faţă de acest cuvânt magic, munca. Trebue să uităm sloganele rămase dela socialismul ştiinţific cu...*lasă că ne descurcăm noi sau noi ne făcurăm că muncim, iar ei se făcură că ne plătiră.*

Care e prezentul ca rezultat al frazei de mai sus?

Statisticile economice Europene arată că venitul lunar în România e mai puţin de 10% din venitul celor din Suedia, Germania, Franţa, Anglia, 50% din venitul celor din Estonia, Ungaria, 40% din venitul Cehilor şi 30% din cel al Polonezilor.

Suntem la acelaşi nivel de venit lunar cu Bulgarii şi mult sub Sloveni şi Greci.

Şi atunci se pare că din nou alegem calea minimei rezistenţe, atitudinea cunoscută Balcanică ce frizează nepăsarea.

Speranţa intrării în Piaţa Comună nu este legată de dorinţa de a munci mai eficient, de a găsi soluţii economice competitive la nivelul tehnologiei atât de avansată încât schimbările în acest domeniu se petrec aproape dela lună la lună de îţi taie respiraţia. Nu. Sperăm să intrăm în Piaţa Comună pentru că în acest fel credem că se vor elimina restricţiile de călătorie şi vom obţine permis de lucru, ne putem duce în Germania sau în altă parte unde vom fi plătiţi de trei ori mai mult decât în ţară dar, uităm acest amănunt, doar 25% din ce e plătit un lucrător autohton de acolo. Strângem ceva bani la chimir şi ne întoarcem în ţară să ne *fălim* cu o maşină la mâna a doua şi să ne continuăm casa începută de o veşnicie dar neterminată.

Deci Piaţa Comună nu va fi o unealtă de a face ţara să progreseze ci va fi o sursă ieftină de mână de lucru pentru ţările şi aşa avansate care, cu aportul României sau al altor nefericiţi din fostul imperiu sovietic, vor deveni şi mai competitive.

Deci se va continua situaţia de azi unde cine poate plăti găseşte de lucru în Israel, poate mai prost plătit decât Arabii, dar oricum infinit mai bine decât în noul resere sau în Croaţia unde Croatul plăteşte un zidar Român cu 2-3 dolari pe oră iar el, Croatul, lucrază în Germania pentru 15 dolari pe oră, ceea ce denotă inventivitate economică în folosul altora şi în dauna noastră. Românii au ajuns ca Albanezii care lucrează *la negru* în Grecia pentru un preţ de nimic. Ca să nu mai vorbesc de ce am văzut cu ochii mei în Italia unde, tinerii lucrători *la negru*, Români, în Padova, erau sculaţi de poliţie dimineaţă de prin parcuri, toleraţi pentru serviciile făcute la un preţ de mizerie.

Aşa cum merge atitudinea noastră vis-a-vis de Piaţa Comuna, schimbarea va fi că în loc să fim toleraţi, intrând de cele mai multe ori fraudulos într'o ţară sau alta, sperăm să avem libertatea de circulaţie, dar esenţa economică va rămâne aceiaşi: bişniţă măruntă şi muncă de mizerie refuzată de alţii.

Între timp tinerii cu minte deschisă învaţă tehnologia modernă cu mare viteză, imigrează aici, în lumea liberă, avansează profesional şi economic, iar ţara pierde iarăşi şi iarăşi intelectuali de valoare.

Sunt pesimist? Nici pe departe. Situaţia e rezultatul moştenirii *economiei politice marxiste* la care politicienii de azi nu sunt dispuşi să renunţe pentru a nu-şi pierde puterea şi poziţiile iluzorii.

Dar guvernanţii de azi, educaţi la *şcoala* de ieri ar trebui să se uite nu mai departe decât la Republica Iranda care reprezintă un model demn de urmat în materie de recuperare şi inventivitate economică. Irlanda, decenii în şir a fost subiectul glumelor noastre datorită singurei lor industrii, cea a cartofilor. La ora actuală Irlanda are cea mai ridicată rată de dezvoltare economică, neatinsă nici în trecut de aşa zisele mari puteri economice, ca rezultat al diversificării şi inventivităţii.

Pentru asta însă, Românii, ar trebui să nu se mai uite spre cer şi să aştepte mâna Pieţei Comune ca un rezultat al acelui Deus ex machina, ci să muncească greu, responsabil şi cu o productivitate de care să se mire toată Europa.

Numai aşa ţara va putea beneficia de intrarea ei în circuitul economic al ţarilor civilizate.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte

România şi Uniunea Europeană - poveste de iubire cu sfârşit nefericit?

În fiecare vară, sezonul vânătorii de mititei se încheie pentru mulţi dintre Români prin spitale, cu intoxicaţie alimentară. Vinovate pentru această istorie sunt localurile şi restaurantele îndoielnice, în care produsele alimentare sunt păstrate la temperaturi necorespunzătoare sau contrar normelor de igienă alimentară. O legătură directă între mititeii dubioşi şi aspiraţiile României de integrare europeană nu există, în afară de faptul că Bucureştiul tocmai a încheiat provizoriu negocierile cu Uniunea Europeană în domeniul protecţiei consumatorului, unul din cele doar opt capitole încheiate până acum de România, în cadrul negocierilor de aderare. Iar responsabilii dela Bruxelles sunt de părere că, pentru o fostă ţară comunistă, România şi-a asigurat în măsură mulţumitoare instrumente legislative în domeniul protecţiei consumatorului, numai că modul de aplicare a acestor legi trebue ameliorat...

E adevărat, e vară, şi în mod sigur terasele cu bere şi grătare nu miros a integrare. Doar că dincolo de atmosfera estivală străbate continuitatea procesului dificil de cuplare a României la expresul european. Acela care ne-ar putea duce pe toţi, într'o bună zi, către destinaţiile de vacanţă. (...)

România a deschis oficial negocierile de aderare la Uniunea Europeană abia la sfârşitul anului trecut. Pentru ambele părţi este evident că au în faţă un drum lung şi dificil, care poate dura mulţi ani de acum încolo. România se poziţionează, din punct de vedere al gradului de implementare al reformelor, pe ultimul loc în plutonul celor douăsprezece candidate la integrare. E adevărat, termenul anunţat de ministrul integrării europene, Hildegard Puwak, s'ar putea dovedi realist şi România ar putea încheia provizoriu toate cele 31 de capitole ale negocierilor cu Uniunea Europeană până în anul 2004. Dar când anume vor fi concretizate toate aceste reglementări perfectate pe hârtie, rămâne o întrebare al cărei răspuns se lasă ghicit deocamdată doar în stele. Nu însă în cele de pe steagul Uniunii, şi nici în cele ale nopţilor estivale cu terase şi mititei.

Toate aceste strădanii cu final îndepărtat s'ar putea dovedi încununate de succes, şi asta nu numai în ceea ce priveşte posibilitatea de a mânca mititei pe săturate, fără teama unei posibile toxiinfecţii alimentare, ci şi în alte domenii ale vieţii private, sociale şi economice. Guvernul social-democrat instalat la Bucureşti la finele anului trecut are nevoie acută de protecţia argumentativă a Uniunii Europene pentru implementarea aspectelor dureroase ale reformei, după motto-ul *"cine vrea să facă parte din Uniune trebue să devină compatibil cu aceasta"*. Cât de profundă va fi această compatibilizare, ce anume va trebui schimbat sau îndreptat în România şi şi în câte domenii ale vieţii sociale şi private se va face simţită influenţa rigorilor impuse de Bruxelles, o idee completă o are poate doar guvernul Năstase. Cetăţeanul de rând nu realizează încă faptul că totul va fi măsurat cu instrumente şi criterii comunitare.

Poate tocmai din acest motiv al ignorării adevăratelor dimensiuni ale reformei, un recent sondaj de opinie relevă că 83 la sută din Români aprobă entuziast ideea aderării la UE şi consideră că ţara lor este pregătită pentru acest pas. Mai departe decât toţi de perspectiva concretă, Românii rămân campionii plutonului candidaţilor în ceea priveşte susţinerea acordată aderării.

Paradoxal însă, aceiaşi Români sunt, în proporţie de peste 50 la sută, nemulţumiţi de situaţia economică internă şi ar dori să poată emigra. O explicaţie ar fi aceea că văd în apartenenţa la Uniunea Europeană o garanţie a bunăstării. De aspectul contrar, acela că ţara trebue să fie capabilă de a suporta competiţia economică şi mediul concurenţial pentru a-şi putea câştiga un loc în mecanismul comunitar, aceasta este ceea ce nu toţi Românii conştientizează.

Eforturile româneşti de integrare europeană îşi găsesc o explicaţie şi în năzuinţele istorice ale acestei naţii, aspiraţii datând dela naşterea României moderne, în urmă cu un secol. Condamnaţi mereu de evoluţia geopolitică a continentului la o existenţă în zona de intersecţie a marilor puteri, Românii sunt oarecum obişnuiţi să aparţină nimănui. Prin prisma acestei repetabile poveri istorice se explică tentaţia permanentă a Românilor de a-şi lega speranţele apartenenţei la Europa de declaraţiile amabile ale responsabililor occidentali sosiţi în vizită la Bucureşti.

Şi în această privinţă Premierul francez Lionel Jospin, care s'a aflat recent la Bucureşti, a găsit de cuviinţă să pună capăt acestui echivoc căutat permanent de partea română.

Şeful executivului francez a precizat, şi sigur nu întâmplător, că România însăşi este avocatul ei cel mai bun. Mesajul sec şi concis al Parisului riscă să trezească din reverie o domniţă cu ie scrobită, incremenită în aşteptarea vreunui prinţ occidental (...).

Epilogul lui Jospin este mesajul pe care România trebue să şi-l însuşească şi pe baza căruia trebue să-şi clădească politica de apropiere faţă de Uniunea Europeană. Pentrucă perspectiva ca Bruxelles-ul să pună într'o bună zi la dispoziţia candidaţilor avocaţi din oficiu nu este de întrevăzut.

Kathrin Lauder

Şefa biroului din Bucureşti a agenţiei germane D.P.A.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

ANCD-UL LUI CIORBEA NU A FOST ABSORBIT LEGAL DE PNŢCD

Tribunalul Bucureşti a respins cererea PNŢCD de constatare de radiere a Alianţei din Registrul partidelor politice. În urma hotărîrii instanţei, PNŢCD va rămâne înregistrat în Registrul partidelor politice cu statutul şi cu conducerea anterioară deciziilor Delegaţiei Permanente, la care Victor Ciorbea a fost ales preşedinte.

Preşedintele PNŢCD Victor Ciorbea a declarat într'o conferinţă de presă, că soluţia pronunţată de justiţie în procesul referitor la PNŢCD este *"expresia presiunilor politice făcute asupra instanţei judecătoreşti şi a Parchetului"*. El şi-a exprimat credinţa că PNŢCD va câştiga acest proces în România fără a ajunge la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. *"PNŢCD în nici un caz nu poate fi scos de pe scena politică prin nişte decizii aberante, de către o putere care şi-a subordonat totalmente Parchetul şi Justiţia"*, a mai spus Ciorbea.

884 DE ROMÂNI AU RENUNŢAT LA CETĂŢENIE IN IULIE

Cabinetul Năstase a aprobat renunţarea la cetăţenia română pentru 884 de persoane. Cele două hotărîri de guvern prin care se legiferează renunţarea la cetăţenie, sunt cele mai groase acte normative emise până acum în acest domeniu de Executiv. Nici un guvern postdecembrist nu a aprobat, în bloc, atâtea cereri de renunţare la cetăţenie.

REGELE MIHAI A CERUT RETROCEDAREA CASTELULUI PELEŞ

Regele Mihai I, a cerut retrocedarea Castelului Peleş, a unor imobile din jurul castelului şi a unor terenuri din judeţul Prahova. În privinţa Peleşului, avocatul a menţionat, că se doreşte doar dreptul de proprietate al Castelului, administrarea rămânând statului român, care va beneficia de profiturile rezultate.

Avocatul Regelui, Adrian Vasiliu, a declarat pentru BBC că a depus solicitarea de retrocedare la Primăria Sinaia. După cum a spus acesta, Mihai I mai revendică o serie de imobile mici din domeniul Azuga-Predeal şi mai multe terenuri.

SECETA FACE RAVAGII

Potrivit aprecierilor specialiştilor, aproape trei sferturi de milion de hectare de culturi agricole au fost calamitate de secetă, cel mai afectat judeţ fiind Constanţa, cu 70-80 la sută din suprafaţa culturilor în vegetaţie calamitate. Pe listă urmează Tulcea - 65 la sută, Buzău-55 la sută, Brăila - 55 la sută, Galaţi - 35 la sută, Călăraşi -35 la sută, Vrancea - 20 la sută, Ialomiţa - 15 la sută, Vaslui -5 la sută şi Giurgiu-5 la sută.

CONTRABANDIŞTII ROMÂNI DE ARME OCUPĂ PIAŢA ATENIANĂ

Traficanţii români de arme au monopolizat canalele greceşti de contrabandă cu produse fabricate în spaţiul ex-sovietic, concurând cu filierele albaneze pentru supremaţia în cartierul Omonia din Atena, scrie, în suplimentul săptămânal *"VIMA-gazino"*, publicaţia elenă de centru stânga *"To Vima tis Kiriakis"*.

AUŞNIT ŞI MALAXA ÎŞI CER AVERILE ÎNAPOI

Moştenitorii magnaţilor industriei româneşti din perioada interbelică, Max Auşnit şi Nicolae Malaxa, în baza Legii 10/2001 îşi revendică o serie de terenuri şi imobile. Auşnit a deţinut o parte din acţiunile la Uzinele de Fier şi Domeniile Reşiţa (UDR). Malaxa, afară de acţiunile deţinute la Uzinele de Fier şi Domeniile Reşiţa, a mai fost acţionar la Uzinele Malaxa Bucureşti (23 August), Cugir, Yohan, Astra Arad, Unio Satu Mare, Industria Optica Română şi alte societăţi industriale.

ÎN OCTOMBRIE, DOLARUL VA AJUNGE LA 31.300 DE LEI

Operatorii dela bursa la termen din Sibiu au realizat primele contracte pe raportul leu/dolar cu scadenţă la 31 Octombrie, se arată într'un comunicat al Bursei Monetar - Financiară şi de Mărfuri Sibiu (BMFMS). Acestea au fost realizate la un preţ de 31.300 de lei, ceea ce ar presupune o depreciere a monedei naţionale, faţă de sfârşitul anului trecut, cu 20 la sută.

SE PREGĂTEŞTE ÎNTĂRIREA SRI PRIN LEGE

Legea privind organizarea şi funcţionarea SRI trebue modificată pentru a defini noile ameninţări la adresa siguranţei naţionale, cum este pericolul federalizării ţării, sesizat şi de Premierul Adrian Năstase, a declarat preşedintele Comisiei SRI, Ion Stan. Urmează ca membrii Comisiei SRI să discute acest lucru cu Serviciul Român de Informaţii. Preşedintele Comisiei a apreciat că o altă ameninţare la adresa siguranţei naţionale, care ar trebui cuprinsă în Legea SRI este penetrarea graniţelor ţării de către structuri mafiote ce se ocupă cu traficul de droguri.

PROCESUL LUI CHIŢAC ŞI STĂNCULESCU VA REÎNCEPE ÎN 2002

Rejudecarea procesului revoluţiei dela Timişoara va începe în data de 28 Ianuarie 2002, Secţiile Unite ale Curţii Supreme de Justiţie urmând să se pronunţe definitiv asupra vinovăţiei generalilor Victor Athanasie Stănculescu şi Mihai Chiţac.

BENZINA SE VA SCUMPI LUNAR

Preţul benzinei şi motorinei vândute de SNP Petrom SA va fi majorat lunar, în funcţie de devalorizarea leului faţă de euro. Prima scumpire a început cu luna Septembrie: preţul benzinei şi cel al motorinei au crescut cu două-trei sute de lei pe litru.

SE VOR ASCULTA, DIN NOU, TELEFOANELE

Camera Deputaţilor a decis, potrivit unei legi adoptate în plen, *"să fie interzisă orice imixtiune a autorităţilor publice în conţinutul unei comunicări, inclusiv utilizarea unor mijloace de interceptare sau supraveghere a comunicărilor"*.

Până aici, totul este în regulă. Urmează însă excepţiile, care sunt şi mai vagi decât erau până acum, lăsând loc în continuare abuzurilor. Potrivit legii, excepţiile sunt următoarele: protecţia securităţii statului, a siguranţei publice, a intereselor monetare, a persoanei în cauză sau a altor persoane, precum şi pentru combaterea infracţiunilor. Problema criticată de oficialii UE până acum era stabilirea foarte exactă a excepţiilor, precum şi faptul că dispunerea ascultării telefonului să fie făcută numai de judecător, nu şi de procuror. Legea votată recent de deputaţi, privind prelucrarea datelor cu caracter personal şi protecţia vieţii private în sectorul telecomunicaţiilor, nu răspunde nici uneia din aceste cerinţe.

MAFIOTUL HREBENCIUC A DAT NUMELE SĂU UNUI POD

Din luna August, podul peste râul Siret, care leagă localităţile sucevene Siminicea şi Hinteşti, se numeşte *"Podul Hrebenciuc"*. Această denumire a fost aprobată în cadrul unei şedinţe a Consiliului Local, la iniţiativa primarului Gheorghe Haliţa (PSD). Acesta a explicat că: *"Până în 1992-1993 exista pe acest loc un pod de lemn, construit după război. Nu trebue să ne ascundem după degete, datorită domnului Hrebenciuc s'a construit acest pod nou şi tot datorită dumnealui s'a introdus şi gaz în comună"*.

Hrebenciuc este considerat eminenţa cenuşie a PDSR şi realizatorul unor mari afaceri şi de aceea este poreclit *"comision"*.

MARIAN MUNTEANU A CUMPĂRAT TELEVIZIUNEA OTV

Fostul lider al protestelor studenţeşti din Piaţa Universităţii, a declarat pentru Evenimentul Zilei, că a cumpărat televiziunea OTV. Noii patroni au făcut demersurile necesare pentru a obţine dela Ministerul Comunicaţiilor avizul tehnic de emisie.

INVAZIE DE OMIZI ÎN BĂRĂGAN

Mari suprafeţe de culturi agricole din zona de Sud-Est a ţării au fost grav afectate de atacul omidei de stepă. Condiţiile de temperatură şi de umiditate dela începutul verii au favorizat apariţia unui mare număr de larve. Aceasta este cea mai mare invazie a omidei de stepă din ultimii 25 de ani.

DOSARUL LUI IURIE ROŞCA A FOST CLASAT

Judecătoria sectorului Central al capitalei, deşi a constatat verbal că acţiunile incriminatorii împotriva liderului PPCD, Iurie Roşca, ar fi avut, chipurile, loc, a clasat dosarul pe motiv că au fost încălcate termenele de prescripţie prevăzute în art. 37 al Codului cu privire la contravenţiile administrative.

PRODUSUL INTERN BRUT AL ROMÂNIEI COMPARAT CU ALTE STATE DIN EUROPA DE EST

Conform unui studiu al Eurostat, România avea un Produs Intern Brut pe cap de locuitor, în anul 1988, între 22% şi 26% din media UE. Conform studiului, ce se bazează pe noul sistem european de conturi şi acoperă 53 de regiuni din statele Europei Centrale candidate la integrarea în UE, PIB pe cap de locuitor era inferior, într'un număr de 51 de regiuni, nivelului de 75% din media UE. În fruntea clasamentului se situau: Slovacia - 99% din media UE, Ungaria - 72% şi Slovenia - 69% din media UE. Cel mai scăzut nivel al PIB pe cap de locuitor, de 22% din media UE se află în Bulgaria şi România.

COMERŢUL CU PRODUSE AGRO-ALIMENTARE CU UE

România a înregistrat anul trecut, în comerţul cu produse agroalimentare cu UE şi CEFTA, un deficit de aproape 300 de milioane de dolari. Într'un raport al Ministerului Agriculturii, Alimentaţiei şi Pădurilor, mărfurile româneşti exportate în UE au însumat 161,4 milioane de dolari, iar importurile au fost de 295,8 milioane de dolari. România a importat din statele membre CEFTA produse alimentare valorând 212,6 milioane de dolari, iar exporturile româneşti au ajuns numai la 51,2 milioane de dolari.

RAPORTUL "BRUCE JACKSON" DĂ ŞANSE MINIME ROMÂNIEI DE A FI ADMISĂ ÎN NATO ÎN 2002

Raportul preşedintelui Comitetului SUA pentru NATO, Bruce Jackson, citat zile trecute de preşedintele PD, Traian Băsescu, este datat Iulie 2001 şi oferă şase variante pentru extinderea NATO, bazate pe analiza situaţiei din ţările candidate.

Cele şase variante de extindere a Alianţei Nord Atlantice propuse de *"Raportul Jackson"* sunt:

1. O extindere minimă, fiind acceptat un singur membru: Slovenia.
2. Primirea Sloveniei şi Slovaciei.
3. Acceptarea Sloveniei, Slovaciei şi Lituaniei.
4. Primirea Sloveniei, Slovaciei şi a tuturor Ţărilor Baltice.
5. Extinderea *"5 + Bulgaria"*, care ar lăsa în afară România.
6. Varianta *"Big Bang Minus"* în care ar fi primite în NATO Slovenia, Slovacia, Ţările Baltice, Bulgaria şi România fără Albania, Croaţia şi Macedonia.

Raportul conţine doar recomandări personale ale expertului american, nu poziţii oficiale ale guvernelor din cele 19 ţări membre NATO.

80 LA SUTĂ DIN VINUL ROMÂNESC DIN MAGAZINE ESTE CONTRAFĂCUT

Potrivit inspectorului viniviticol, la începutul acestui an, vinul contrafăcut comercializat pe piaţă reprezintă 80% din totalul vânzărilor.

POLIŢIA DIN COSTA RICA SE ECHIPEAZĂ CU AUTOMOBILE ARO

Aro Câmpulung a livrat Ministerului Siguranţei Publice din Costa Rica un lot de automobile, modelele 324 şi 320, echipate cu motoare TDX 28-02, informează un comunicat al societăţii. Lotul face parte din contractul de 100 de automobile ce vor fi exportate în anul 2001.

O NOUĂ INVENŢIE A GUVERNULUI: TAXA DE CALAMITATE !

Ministerul Agriculturii intenţionează să *"încalţe"* agenţii economici cu o nouă taxă. Pe masa Senatului se află pentru aprobare legea asigurărilor agricole, prin care se doreşte ca producătorii agricoli care vor suferi pagube din cauza calamităţilor naturale să fie despăgubiţi din Fondul Naţional de Protejare a Producătorilor Agricoli (FNPA). Acest fond ar urma să fie constituit din mai multe surse. Cea mai importantă o reprezintă taxa de 0.5% din veniturille obţinute din vânzarea bunurilor şi serviciilor de către agenţii economici din întreaga economie naţională. Alte surse de constituire a FNPA ar urma să fie: cotizaţiile încasate dela producătorii agricoli pentru înscrierea ca membri în acest fond, taxa anuală calculată în funcţie de valoarea asigurată, 10% din cuantumul anual al taxelor vamale aferente importurilor de produse agro alimentare precum şi o cotă de 10% din volumul accizelor aferente băuturilor alcoolice şi tutunului.

MEDICAMENTELE ROMÂNEŞTI SE SCUMPESC CU 6 %

Medicamentele româneşti s'au scumpit cu până la 6%, începând din luna August. Cererea de majorare a preţurilor medicamentelor a fost depusă de producători încă din luna Martie, iar majorarea a fost stabilită de Oficiul Concurenţei la nivelul inflaţiei înregistrat în luna Martie, în cazul în care s'ar fi respectat indicele de inflaţie din luna August, preţurile ar fi trebuit să crească cu până la 17 la sută.

FABRICILE DE ZAHĂR S'AU REDUS LA O CINCIME

Numărul fabricilor de zahăr a scăzut, în ultimii ani, dela 33 la 6, iar acestea folosesc doar zahăr brut importat, fără a apela la industria de sfeclă de zahăr autohtonă. Importul de zahăr prelucrat sau brut costă anual România circa 200 de milioane de dolari. Importurile provin din Brazilia, Cuba sau Nicaragua, în cazul zahărului brut şi din Republica Moldova, Uniunea Europeamă şi statele membre CEFTA pentru zahărul rafinat.

ÎNREGISTRAREA SOCIETĂŢILOR COMERCIALE

Noua legislaţie referitoare la re-autorizarea societăţilor comerciale impune ca, în următoarele 11 luni, cele peste 850.000 de firme active înregistrate la Oficiul Naţional al Registrului Comerţului să reia procedurile de autorizare pentru a obţine noul Cod Unic de înregistrare. Pentru a putea să se înscrie în timpul rămas până la 1 Iulie 2002, Camerele de Comerţ vor avea de analizat peste 77.000 de dosare pe luna, adică mai bine de 2.500 pe zi, respectiv aproape două dosare pe minut. (lucrând non-stop, şapte zile pe săptămână, 24 de ore pe zi).

SPORT

Corespondenţă dela Campionatele Mondiale de Atletism dela Edmonton, transmisă de Cristina Vladu

Gabriela Szabo, campioana lumii la 1500 m.

- Nicoleta Grasu, bronz la disc -Ana Mirela Tremure găsită dopată, iar Gabriela Szabo învinsă la 5.000 m. -

În cadrul Campionatelor Mondiale de atletism în aer liber dela Edmonton, delegaţia României a obţinut la proba de 1500 metri femei două medalii, una de aur şi una de argint, acestea fiind cucerite de Gabriela Szabo, respectiv, de Violeta Beclea Szekely, în cadrul aceleiaşi curse. Cu toate că pe întregul parcurs al finalei dela 1500 a bătut un vânt năprasnic, româncele au făcut o cursă de zile mari, impunându-se autoritar. Nu numai că au excelat la capitolul tactică, dar timpul înregistrat de Gabi a reprezentat şi cea mai bună performanţă mondială a sezonului (4:00,57). După ce mai bine de 90% din cursă a condus rusoaica Natalya Gorelova, care a luat în piept *"ura ganul"*, aşa cum ne-a obişnuit deja, Gabriela a atacat imbatabil, câştigând detaşat, secondată de Violeta (4:01,70).

La turul de onoare, Gabriela a luat-o de mână pe Violeta, alergând împreună în uralele stadionului. După 200 de metri, antrenorul Nichifor Ligor le-a dat steagul naţional, "cursa" învingătoarelor fiind continuată cu tricolorul purtat împreună de sportivele noastre. Pe tot parcursul probei, în tribună a fluturat un steag imens, confecţionat de românii ce trăiesc în această zonă, care nu au făcut nici un fel de economie la strigăte de încurajare. După cursă, Gabriela Szabo a declarat: *"A fost o cursă superbă, care sunt sigură a fost gustată din plin de toţi spectatorii, dar şi de telespectatorii din ţară. Sunt extrem de fericită şi o felicit din suflet pe Violeta. E drept, ea era principala favorită, având în vedere că a avut un sezon de excepţie şi deţinea cei mai buni timpi mondiali. Concursul este, însă, concurs şi, cu toate că acum mă simt puţin obosită, cu siguranţă mâine o să mă bucur şi mai mult. Ceea ce contează este că două românce am cucerit cele mai valoroase medalii"*.

Imediat după aceste cuvinte spuse cu emoţie,

Gabriela Szabo

Gabriela, care a primit pentru titlul mondial şi un premiu de 60.000 de dolari, s'a conversat telefonic cu secretarul de stat Nicolae Mărăşescu, care, cu toate că ora în ţară era foarte înaintată, a urmărit cursa cu sufletul la gură. Să amintim că acesta este al treilea titlu mondial în aer liber pentru Gabriela Szabo, după cele cucerite la 5000 m, în 1997 şi 1999. La care se adaugă cele două medalii, de aur, la 5000 m, şi de bronz, la 1500 m, dela JO dela Sydney. Puţin dezamăgită, vicecampioana olimpică la 1500 m, Violeta Beclea Szekely, a declarat: *"Cred că aş putea să-mi reproşez cam multe curse în acest sezon, ceea ce m'a făcut să intru puţin cam obosită în această finală. Normal, însă, că mă bucur de această medalie, chiar dacă mi-aş fi dorit-o pe cea de aur. În orice caz, ceea ce era de aşteptat, adică o luptă între mine şi Gabriela, s'a întâmplat. Iar cine a fost mai tare a învins"*.

Din păcate, după scandalul de dopaj al rusoaicei Olga Egorova, unde, fără doar şi poate, presiunile făcute de Rusia au influenţat decizia IAAF de-a-i permite să concureze, chiar dacă semnele de întrebare rămân, vestea dela finalul întrecerii a căzut ca un trăsnet printre reprezentantii noştri: proba B a sulităşei Ana Mirela Termure a confirmat rezultatul pozitiv de la controlul antidoping efectuat în data de 4 August, cu nonandrosteron (un precursor al nandrolonului). Sportiva noastră şi-a declarat nevinovăţia. Mai mult, la un control inopinat, din 12 iulie, test al IAAF, Mirela a ieşit negativ. Nici declaraţia şefului comisiei antidoping a forului internaţional, Gabriel Dolle, nu clarifică mai mult lucrurile. Cum atleta a prezentat lista cu toate medicamentele şi susţinătoarele consumate, printre care şi mai multe suplimente nutriţionale, Dolle a admis că: *"se cunoaşte, la nivelul IAAF, că unele suplimente nutriţionale sunt cu probleme. În anumite loturi s'au găsit metaboliţi de substanţe aflate pe lista neagră. Chiar din loturile curate, prin combinaţiii, pot apărea astfel de metaboliţi. Deocamdată, laboratoarele noastre nu pot lua o decizie în acest sens, şi asta pentru că aceste suplimente pot masca un consum de substanţe interzise şi nu există încă posibilitatea depistării separate. Mai clar, nu s'a luat o hotărâre ca aceşti precursori de nandrolon să fie scoşi de pe listă"*. Pe de altă parte, antrenorul emerit Nicolae Lapuşan, aflat într'o adevărată stare de şoc după aceste evenimente, a precizat: *"Totul pleacă dela lipsurile financiare. Asta primim de la Institutul Naţional de Medicină Sportivă, de la doctorii de lot şi asta iau sportivii. Nenorocirea este că nu se fac testări ale acestor medicamente şi a modului în care fiecare organism metabolizează aceste adjuvante"*.

Iolanda Balaş, preşedintele FR Atletism, a declarat :*"Vinovăţia lui Termure a fost demonstrată. Nu avem ce să mai comentăm. Nu înţeleg cum s'a dopat şi a avut un rezultat mai slab cu 10 metri!"*. Ea a precizat că Termure va fi suspendată probabil doi ani din activitatea competiţională.

În penultima zi a Mondialelor de atletism dela Edmonton, delegaţia României şi-a mai îmbogăţit cu o medalie zestrea de două de până acum, aurului cucerit de Gabriela Szabo şi argintului Violetei Beclea Szekely, în proba de 1500 m, adăugându-i-se bronzul câştigat de Nicoleta Grasu la aruncarea discului. Ea a reuşit 66,24 m, aruncare care i-a adus mult râvnita medalie. Astfel, Nicoleta şi-a menţinut poziţia dela ediţia a şaptea a Mondialelor, cea de la Sevilla, din 1999. Nici nu se încheiase bine proba de disc şi s'a dat startul în cursa de 5000 m, cu Gabriela Szabo la start. Dar şi cu rusoaica Olga Egorova, prezenţă faţă de care câţiva dintre membrii delegaţiei britanice au protestat din nou. Arborând o pancartă care i incrimina pe trişorii ce folosesc EPO, şi o mască având figura Paulei Radcliffe, cea mai ferventă acuzatoare a gestului IAAF de a-i da unda verde rusoaicei. Din păcate, Gabi a încetinit ritmul pe ultimele două tururi si n'a mai făcut faţă atacului declanşat de rusoaică, clasându-se în final pe cea de-a opta poziţie fiind cronometrată în 15.19,55. Numele câştigătoarei Olga Egorova (15.03,39) a fost anunţată de crainicul stadionuului într'o *"mare"* de huiduieli, gest care a însoţit şi festivitatea de premiere.

Întrebată ce s'a întâmplat, Gabriela Szabo, dubla campioană mondială şi olimpică a probei neagă declarat: *"Îmi place să câştig, dar ştiu şi să pierd. Am fost foarte obosită după cele trei curse dela 1500 m şi cea de calificare dela 5000 m. În ultimele nopţi nici nu am dormit bine. Voi mai concura la Grand Prix-ul dela Zürich şi Jocurile Bunăvoinţei şi pe urmă voi mai vedea care va fi programul"*.

Din păcate, în ultima corespondenţă s'a strecurat o greşeală. Referindu-ma la proba de 20 km marş, trebue să fac rectificarea de rigoare. Cum chiar în incinta stadionului, adică pe ultimii 400 m, rusoaica Elena Nikolaieva a primit două avertismente, pe traseu ea mai fiind o dată atenţionată, chiar dacă a trecut linia de sosire, a fost, ulterior, descalificată. Asta a dus la *"promovarea"* sportivei noastre, Norica Câmpean, cu încă o poziţie, adică locul şase.

Cristina Nicolau, a şasea la triplusalt, Vineri seara, trei atlete din Romania s'au aflat în focul întrecerii: Cristina Nicolau, în finala dela triplusalt, Monica Iagar şi Oana Pantelimon, angajate în calificarile probei de săritura în înălţime. Ultimele două au trecut cu bine de această fază a competiţiei, care, în probele tehnice, s'a dovedit a fi mult mai solicitantă din punct de vedere nervos decât finala. Cu 1,91 m, campioana europeană, respectiv, bronzul dela Sydney şi-au asigurat locul printre primele 12 atlete, cele care Duminica, în ultima zi a Mondialelor, se vor bate pentru podium. În ceea ce o priveşte pe Cristina Nicolau, ocupanta locului şase la Jocurile Olimpice, şi-a păstrat poziţia din ierarhia mondiala. La apariţia acestor rânduri, Mondialele s'au încheiat. Ultimele atlete care urmau să evolueze Duminică erau maratonistele Lidia Simon (argint la JO), Alina Gherasim, Constantina Dita, Cristina Pomacu şi Nuţa Olaru, care, în afara clasamentului individual, îşi disputau şi locul pe echipe din cadrul Cupei Mondiale si cele două săritoare în înălţime, Monica Iagar şi Oana Pantelimon.

CLASAMENT PE MEDALII

		Aur	Argint	Bronz	Total
1.	SUA	9	5	5	19
2.	Rusia	6	7	6	19
3.	Etiopia	3	3	1	8
4.	Kenya	3	1	2	7
5.	Germania	2	4	1	7
6.	Cuba	2	2	4	6
7.	România	2	1	1	4
8.	Polonia	2	1	0	4
9.	Maroc	2	0	2	3
10.	Cehia	2	0	0	2

FOTBAL

CLASAMENTUL DIVIZIEI A după etapa a 4-a

1.	Rapid	4	3	1	0	9-3	10
2.	Dinamo	4	2	1	1	11-6	7
3.	F.C. Naţional	4	2	1	1	8-4	7
4.	Steaua	4	2	1	1	8-5	7
5.	Astra	4	2	1	1	5-2	7
6.	Oţelul	4	2	1	1	5-4	7
7.	F.C. Braşov	4	2	1	1	4-4	7
8.	Gloria	4	2	1	1	3-5	7
9.	Sportul St.	4	2	0	2	6-4	6
10.	Univ. Craiova	4	2	0	2	6-6	6
12.	Petrolul	4	2	0	2	3-4	6
13.	Farul	4	1	1	2	4-5	4
14.	Ceahlăul	4	1	1	2	4-5	4
15.	F.C. Argeş	4	1	1	2	4-7	4
16.	UM Timişoara	4	0	1	3	3-9	1
		4	0	0	4	2-12	0

Următoarea etapă se va desfăşura în 8 şi 9 Sep.

ANDREI PAVEL
A CUCERIT ÎN PREMIERĂ TROFEUL UNEI COMPETIŢII DE MASTERS SERIES

După 29 de ani dela victoria legendarului Ilie Năstase în turneul dela Montreal cel mai în formă reprezentant al tenisului românesc, Andrei Pavel, a reuşit şi el să cucerească laurii competiţiei canadiene, adjudecându-şi primul trofeu în circuitul Masters Series. La capătul unei evoluţii magnifice, Pavel a câştigat ultimul act al competiţiei dotate cu premii în valoare totală de 2,95 milioane de dolari, învingându-l pe australianul Patrick Rafter (cap de serie nr. 9), cu scorul de 7-6 (7/3), 2-6, 6-3, acesta şi retrăgându-se din tenis după înfrângerea în faţa românului.

În vârstă de 27 de ani, Pavel şi-a trecut în cartea sa de vizită cel de-al treilea turneu internaţional din întreaga carieră profesionistă, titlul cucerit la Montreal fiind, însă, cel mai valoros, mai ales că a fost obţinut în dauna finalistului din acest an al turneului de Grand Slam dela Wimbledon. De altfel, după ultima minge care i-a adus trofeul canadian, Pavel a sărutat de câteva ori terenul pe care a obţinut cea mai mare satisfacţie în cei 11 ani petrecuţi în circuitul profesionist. În urma acestui succes de senzaţie, jucătorul român a primit un cec în valoare de 400.000 de dolari şi un bonus de 100 de puncte ATP, prin intermediul căruia a reuşit să urce de pe locul 46 pe locul 20 în *"ATP Championship Race 2001"*, totalizând 199 de puncte.

De remarcat faptul că, poziţia adjudecată de Pavel în ierarhia mondială, oficializată la Monte Carlo, reprezintă cea mai valoroasă performanţă a unui jucător român de tenis dela Ilie Năstase până în prezent. Totodată, Pavel şi-a mărit serios contul câştigurilor, totalizând 2.188.293 de dolari în întreaga carieră, dintre care 668.784 de dolari i-a adjudecat în acest sezon.

Andrei Pavel

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

10 ANI DELA PRĂBUȘIREA URSS

La 19 August s'au împlinit 10 ani de când a fost dată lovitura de grație care a dus la prăbușirea Uniunii Sovietice. A fost înnăbușită o lovitură de stat pregătită de liderii conservatori din guvernul sovietic în timp ce Mihail Gorbaciov, Președintele Uniunii Sovietice era în vacanță în Crimeea, iar Boris Elțin, proaspătul președinte al Republicii Rusia era plecat din Moscova.

Lovitura de stat nu a fost o surpriză, fiindcă se observa o continuă rezistență din partea comuniștilor conservatori împotriva reformelor lui Gorbaciov, care urma să semneze o înțelegere cu republicile sovietice, pentru o mai mare autonomie a acestora.

În dimineața zilei de 19 August 1991, numeroase tancuri au început să pătrundă spre centrul Moscovei. Televiziunea a anunțat comunicatul dat de *Comitetul de Stat pentru Starea de Urgență*, în care se anunța că Președintele Gorbaciov este bolnav și comitetul preia puterea. De fapt, președintele URSS era ținut în stare de arest încă din 18 August, la vila sa din Crimeea, unde își petrecea concediul.

Din comitetul format din opt membri făceau parte conducătorul grupului Ghenadi Ianaiev, vice-președinte al URSS (acum președinte ad-interim), Vladimir Pavlov, prim-ministru al URSS, Dimitri Iazov, Ministrul Apărării, Boris Pugo, Ministrul Afacerilor Interne și șeful KGB, Vladimir Kriucicov.

În comunicat se anunța că politica de perestroika reprezintă un *"pericol moral"* pentru patrie. *"Politica de reforme inițiată de Mihail Gorbaciov a ajuns la un punct mort din mai multe motive"*, stipula comunicatul. S'au emis decrete urgente de suspendare a activității politice ca și interzicerea a numeroase ziare. Ca o încercare de câștigare a simpatiei populației, erau anunțate scăderi de prețuri.

Boris Elțin, întors de urgență în capitală dela vila sa de lângă Moscova, a format împreună cu 100 de deputați un Cartier General de rezistență împotriva loviturii de stat, în clădirea Parlamentului. Peste 3.000 de suporteri au venit în fața clădirii ca și nouă tancuri care au fraternizat cu demonstranții, arborând steagul Rusiei. Elțin, suit pe un tanc, a anunțat că este vorba de o lovitură de stat anticonstituțională a conservatorilor și a făcut apel la rezistență și la grevă generală. Peste 10.000 de susținători au rămas noaptea în jurul Parlamentului, unde s'au ridicat și baricade.

Elțin a dat contra-decrete, printre care și trecerea sub comanda Președintelui Rusiei a trupelor militare, a Ministerului de Interne și a KGB. El a putut lua legătura telefonică cu președintele american și cu premierul Marei Britanii, cărora le-a cerut suportul. Din balconul Parlamentului, Elțin a descris lupta ca o bătălie dintre democrație și dictatură. Un ofițer superior a refuzat să trimită avioane care să bombardeze Parlamentul.

Peste 100.000 de demonstranți au aclamat pe Elțin, mulți fluturând tricolorul Rusiei de dinaintea revoluției bolșevice. În fața rezistenței populației și a defecțiunilor din Armată și KGB, junta s'a destrămat. Mihail Gorbaciov a sosit la Moscova pe data de 22 August, adus de un avion trimis de Elțin cu misiunea de a-l aduce pe președinte și aresta pe complotiștii care plecaseră în Crimeea să negocieze cu Gorbaciov.

Lovitura de stat nu a avut succes din mai multe motive: a) Nu a avut suport militar, Armata fiind divizată în concepțiile politice. Comandantul grupului antiterorist *Alfa* (formație de elită a KGB) a refuzat ordinul de a pătrunde în Parlament ca să-l aresteze pe Elțin; b) Nu a avut controlul mijloacelor de transport și telecomunicație (Elțin a putut vorbi la telefon); c) Nu a putut elimina pe conducătorii rezistenței, Gorbaciov și Elțin; d) Nu a avut suportul populației, speriată de viitoare reforme draconice și anti-democratice.

După întoarcerea lui Gorbaciov, evenimentele au luat un mers rapid. Elțin a decretat partidul comunist în afara legii, iar Gorbaciov și-a dat demisia din funcția de Secretar General al Partidului Comunist. El își va da demisia din funcția de președinte al URSS pe data de 25 Decembrie, când Uniunea Sovietică a încetat să mai existe. Steagul roșu cu secera și ciocanul a fost coborît de pe vârful Kremlinului și înlocuit cu tricolorul roșu-alb-albastru al Rusiei.

Acum, după 10 ani dela avortarea loviturii de stat, moscoviții au privit cu indiferență comemorarea evenimentului. Abia o sută de participanți, majoritatea prodemocrați, s'au adunat în Parlamentul, unde ei au ajutat pe Boris Elțin să reziste puciului comuniștilor duri din guvern. Elțin nu a apărut, iar Putin era în vacanță.

Autorii loviturii de stat au fost amnestiați în 1994 și și-au reluat locul în viața politică. Fostul Ministru al Apărării, mareșalul Iazov este în prezent consultant la același minister.

În sondajele de opinie, 47% din cei întrebați au răspuns că ar fi trăit mai bine dacă lovitura de stat de atunci ar fi reușit.

Euforia zilelor 19-21 August 1991 s'a transformat încet în decepție amară, când Elțin a aplicat reformele care au dus la o inflație catastrofală, șomaj și lipsă de locuințe.

Aleksandr Soljenițin, în cartea sa *Rusia sub avalanșă*, face remarci deprimante în privința situației și viitorului Rusiei. În privința reformelor: *"S'au pornit bezmetic să scuture și să arunce în aer economia Rusiei. Și toată această învălmășeală a fost prezentată ca fiind mult-așteptata reformă, deși n'am aflat niciodată o concepție clară a acesteia și, cu atât mai puțin, un program elaborat și coerent, care după cum s'a văzut, nici n'a existat"*... *"Supus fără încetare unor șocuri electrice, năucit, poporul s'a lăsat neputincios la pământ în fața acestor tâlhării fără precedent"*...

"Nu o singură dată mi-a fost dat să aud argumente convingătoare, susținute de mărturiile personale ale unor oameni care au avut de-a face mai îndeaproape

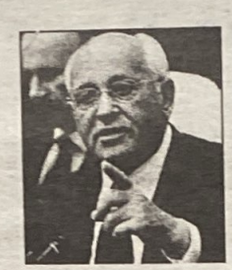

cu această bucătărie: tot ce a fost prezentat ca fiind <reforme ale economiei de piață> n'a fost căutși de puțin consecința unei uluitoare lipse de chibzuială, ci un sistem bine gândit de îmbogățire a unor oameni".

În privința situației Armatei, el scrie: *"Vizîtând unități militare am aflat că nu există un corp de subofițeri instruit, nu sunt destui locotenenți (tinerii ofițeri părăsesc armata în masă), din zece ofițeri - nouă nu au locuință. Mai mult, solda nu se plătește, ofițerii mai câștigă un ban muncind ca hamali. Pe unii disperarea îi duce la sinucidere"*.

"Iar acum, toată lumea recunoaște că Rusia este la pământ", sintetizează autorul în introducerea cărții sale.

BOMBE, BOMBARDAMENTE ȘI ASASINATE POLITICE

Conflictul israelo-palestinian se transformă într'o luptă de lungă durată. Acest lucru este evident după ce au apărut în presa israeliană planurile strategilor militari. Aceștia apreciază că ciocnirile sângeroase pot să continue până în 2006.

Planurile militarilor sunt criticate de ziarele celor două părți. Ziarul israelian *Haaretz* scrie: *"după o lungă perioadă în care publicul israelian a sperat că procesul de pace va aduce securitate și prosperitate, află acum că va avea de întâmpinat o lungă perioadă de conflict, ceea ce înseamnă o continuă preocupare pentru securitatea personală și un declin în standardul de viață"*. La rândul său, ziarul palestinian *Al Quads* spune: *"cum pot să gândească în acest fel și să pună posibilitatea ca poporul palestinian să mai sufere încă cinci ani?"*

Ciocnirile sângeroase au continuat aproape zilnic, cu scenariile cunoscute. Bombe palestiniene de sacrificiu, urmate de represaliii israeliene soldate cu bombardamente de elicoptere sau chiar de aviație asupra posturilor poliției palestiniene în Gaza și Malul de Vest. Uneori tancurile israeliene au intrat pe teritoriul autorității palestiniene, participând la bombardamente și chiar ocupând anumite localități pentru mai multe ore.

Tensiunea a crescut și mai mult în urma tacticii de asasinat politic adoptată de Israel. Din Septembrie anul trecut, când a început *Intifada* (răscoala palestiniană) 60 de militanți palestinieni suspecți au fost eliminați în acest fel.

Cu acest sistem se ocupă în mod oficial unitatea de elită specială de agenți numită *Duvdevan*. Acești agenți, numiți *"asasini acoperiți"* sunt antrenați să cunoască dialectele palestiniene locale din Malul de Vest, să se machieze cu peruci, să se fardeze și să meargă astfel ca să pară că sunt femei palestiniene.

În moschei, la Nablus, agenții pot pretinde că sunt Musulmani sudanezi, fiind îmbrăcați în costumele tradiționale africane. În acest sens ei trebue să aibă cunoștințe din textele Koranului. În Betleem pot apărea îmbrăcați ca tineri Palestinieni care manifestează împotriva soldaților israelieni. Aceste deghizații îi ajută ca să se apropie la numai câțiva metri de victimă, fără să fie suspectați.

Această activitate de asasinare a militanților este ajutată de mii de informatori palestinieni, numiți de autoritatea palestiniană colaboratori. Israelienii le acordă acestora 125 de dolari pe săptămână, locuri de muncă și locuință gratuită. Ei, în schimb, au obligația de a identifica pe militanții suspecți, activitatea acestora și a complicilor acestora.

Ei mai au misiunea de a marca acestora casele,pentru a fi reperate ușor de rachetele elicopterelor. Printre informatorii recrutați de Israelieni fac parte și șoferi ca și chelnerii dela restaurantele frecventate de militanții suspecți.

Imediat ce un informator a identificat pe un militant suspect, agenți acoperiți ai *Shin Bet* (Securitatea israeliană internă) instalează înregistrarea convorbirilor telefonice. Dacă executarea este aprobată de conducerea israeliană, misiunea este pasată agenților dela *Duvdevan*.

O metodă oarecum indirectă de asasinare este cu ajutorul automobilelor cărora agenții israelieni le introduc explozive. Acest lucru este posibil fiindcă unele mașini furate în Israel sunt trecute prin contrabandă în regiunea controlată de Palestinieni, unde de mult ori ajung pe mâinile militanților. Explozia este declanșată de agenți dela distanță, prin telecomandă.

Au existat cazuri când a putut fi făcut să explodeze un telefon portativ utilizat de militantul vizat. De remarcat că informatorii nu ezită să acționeze și împotriva rudelor suspecte.

Acest sistem de asasinate politice sunt aprobate de 75% din Israelieni. "Ceea ce *facem noi nu este o asasinare, ci.intercepția unei bombe sinucigașe în drumul său spre explozia finală*", a declarat Uzi Landau, Ministrul Securității Publice.

Guvernul israelian prezintă politica de asasinare ca mai umană, fiindcă sunt uciși mai puțini civili decât într'o operație militară... Oficiali ai drepturilor omului din Ierusalim susțin că metoda este mai puțin costisitoare decât o arestare și un eventual proces...

La rândul său, Șeicul Ahmed Iassin, liderul spiritual al grupării *Hamas* a declarat: *"Israelul să ia aminte. Loviturile lor în stil Mafia nu fac decât să incite poporul ca să răspundă înapoi cu și mai multă răzbunare. Avem un nesfârșit număr de bombe sinucigașe gata să intre în acțiune. Israelul vrea violență și o va avea"*.

Atât partea palestiniană cât și cea israeliană sunt sceptice în privința unor apropiate convorbiri de pace. De anul trecut, din Septembrie și până în prezent, au fost ucise 700 de persoane, dintre care 500 Palestinieni și 150 Israelieni (în urma a 28 de bombe sinucigașe ale grupărilor *Hamas* și *Jihad*), mai mulți decât în perioada lui Barak, astfel că 70% din Israelieni nu cred că Sharon va putea opri violența palestiniană.

Ca de obicei, Statele Unite sunt alături de Israel, care este împotriva trimiterii de observatori internaționali în Orientul Mijlociu. Washingtonul vrea să boicoteze conferința Națiunilor Unite din Africa de Sud cu tema rasismului, în urma presiunii făcute de Evreii-Americani. După cum se știe, Arabii consideră Sionismul egal cu Nazismul și în această conferință se așteaptă atacuri împotriva Israelului.

Pe de altă parte, administrația a protestat împotriva politicii de asasinate a guvernului israelian, pare-se mai mult fiindcă în clădirea bombardată pe data de 27 August pentru omorirea militantului palestinian Mustafa Zubari, locuiau și 20 de cetățeni americani... Acest atac a înverșbit și mai mult pe Palestinieni.

Western Union® – Este ca și cum ai trimite bani celor dragi în persoană!

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®
The fastest way to send money worldwide.®

Vorbim românește
1-800-347-6000
www.westernunion.com

NUNTĂ ROMÂNEASCĂ

Nunta românească prin obiceiurile şi tradiţiile transmise de-a lungul generaţiilor este nu numai un act al unirii pe viaţă, ea reprezintă plenitudinea uneia din tainele creştinismului. Aici la Câmpul Românesc nunta tinerilor Andrei şi Ileana s'a răstălmăcit într'o înaripare, într'o regăsire plină de semnificaţie, într'o licărire de trainice altare. Puritatea şi grandoarea ei pornesc dintr'un spirit deschis şi mărturisitor în faţă unei lumi pline de tentaţii.

Atmosfera celestă, liniştea dimineţii dezvăluită în decorul zorilor albastre sidefii se împleteau cu efervescenţa pregătirilor şi cu emoţia ceremoniei.

Flăcăi şi fete în costume naţionale din diferite zone ale ţării pastelau pridvorul din faţa Centrului Cultural *"Nae Ionescu"*, creind imaginea unui spaţiu mioritic.

Cuvintele lor se legau în fraze, definind iubirea în valenţe feminine, la limita dintre real şi miraj. Nici inteligenţa, nici talentul, nici frumuseţea, nici chiar noblețea idealului pur nu pot substitui iubirea. Numai ea reuşeşte să ne atragă în căutarea sentimentului extraordinar de împlinire şi armonie.

Cu toţii aşteptam întâmpinarea miresei, care la scurt timp condusă de naş a apărut în prag. Fetele urmărind-o cu privirile admirative au înconjurat-o cântând:

Ia-ţi mireasă ziua bună,
Dela tată dela mumă,
Dela fraţi dela surori,
Dela grădina cu flori.

Alaiul apoi s'a îndreptat spre capelă în legănarea cântecelor şi strigăturilor, ocolind meandra râului, pe sub salcia pletoasă, care la adierea vântului ovaţiona melodios.

După trecerea podului, o parabolă între destine, arătând spaţiului forma, iar timpului limita, mirele şi mireasa urmaţi de nuntaşi au trecut pragul paraclisului fiind întâmpinaţi de părintele capelan. Cuvintele prea cucernicului Părinte izvorite din frământările simţirilor duhovniceşti, pline de încărcătură emotivă, au atins intensitatea şi măreţia momentului, cu o discreţie învăluitoare.

În mijlocul pajiştei, între copacii umbroşi, tinerii căsătoriţi au fost întâmpinaţi cu tradiţionala urare *"Casă de piatră"* şi invitaţi să ciocnească primul păhărel de palincă.

Cântecele şi dansurile alternate cu obiceiurile de nuntă cum ar fi *"răpirea miresei"* au umplut de bucurie inimile nuntaşilor, ceremonia luând dimensiunile unui spectacol de încântare spirituală, de crez naţional, moştenitor al frumoaselor tradiţii româneşti.

Alexandru TOMESCU

Mirii cu cele trei perechi de naşi

Parte din participanţii la nuntă

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ din HAMILTON
CENTRUL CULTURAL NAE IONESCU
Vă invită la
Spectacolul
INTERZIS cu:
ALEXANDRU ANDRIEŞ şi MARIA IOANA MINŢULESCU

În ziua de Duminică 16 Septembrie, ora 6.00 p.m. la
Câmpul Românesc
Preţul unui bilet - $20.00

ÎN MEMORIA POETULUI ZAHU PANĂ

Duminică, 2 Septembrie, la Cimitirul *"Flushing"* din New York, a avut loc parastasul de şase luni, al mult regretatului poet Zahu Pană. Familia, prietenii care l-au apreciat de-a lungul anilor, precum şi un grup dela colegiul de redacţie al ziarului *"Cuvântul Românesc"*, unde poetul a colaborat, strânşi în jurul mormântului au participat la slujba oficiată de prea cucernicul părinte Traian Petrescu, parohul Bisericii *"Sf. Dumitru"*. În cuvintele spuse cu multă îndurerare de preot, precum şi în cele transmise de redacţia ziarului nostru, s'a regăsit marea personalitate a celui care ne-a părăsit, înălţându-se pe evoluta nemuririi.

ASOCIAŢIA 'PROMUZICA'
Anunţă SPECTACOLUL
'HIGHLIGHTS FROM OPERA AND OPERETTA'
Duminică 26 Octombrie 2001, ora 8.00 p.m. la
HUMANITIES THEATRE
UNIVERSITATEA WATERLOO (UNIVERSITY AVE ENTRANCE)
cu:
Kathryn Domoney (Soprană); Marie Anne Kowan (Mezzo Soprană); Nicholas Groenewegen (Tenor); Nicolae Raiciu (Bariton)
Acompaniat de:
Sandra Horst şi Howard Dyck
Biletele se găsesc la Casa de Bilete a Teatrului Humanities între 12pm - 5 pm
Tel: 519 (888-4908 sau (519) 747-5000
Costul biletelor: $25.00 înaintea spectacolului
$45.00 în ziua spectacolului

SITUAŢIA DIN ŢARĂ

Economia românească provoacă noi îngrijorări

Guvernatorul Băncii Naţionale a admis că economia românească ar putea să cadă, din nou, pe panta inflaţiei dacă Guvernul nu va interveni cu câteva corecţii rapide.

Mugur Isărescu a atras atenţia asupra creşterii disproporţionate a importurilor şi a recomandat guvernului să ia măsuri rapide. El a sugerat că ar exista deja anumite programe, discutate cu membrii guvernului, dar că ele nu au fost până în prezent aplicate. Interesant a fost şi faptul că Mugur Isărescu a pus pentru prima dată în discuţie, la fel de discret de altfel, şi natura creşterii economice care a fost înregistrată până acum.

Falsa creştere economică va duce la devalorizarea leului

Potrivit statisticilor creşterea este chiar mai mare decât s'a prevăzut şi ar putea ajunge la aproape 5 la sută până la sfârşitul anului. Dar, a avertizat Isărescu, p măsură ce se accelerează creşterea economică, creşte şi riscul dezechilibrelor economice. Câtă vreme deficitul extern sporeşte, a spus guvernatorul, riscurile unor derapaje rămân foarte mari. Isărescu şi'a formulat avertismentele în termeni eufemistici, dar a fost totuşi evident că există o îngrijorare serioasă privitoare la mersul economiei

Economia pe panta inflaţiei

Cea mai importantă dintre acestea se referă la rata inflaţiei. Mugur Isărescu a apreciat că până la sfârşitul anului inflaţia, în varianta cea mai optimistă ar ajunge la 32 sau 33%, ceea ce ar însemna numai o mică abatere de la ţinta stabilită de 27%. Dar această abatere ar putea deveni mult mai mare dacă diferenţa dintre importuri şi exporturi ar continua să crească.

Guvernatorul a vorbit de *"derapaje"*, care ar trebui însă înţelese ca o nouă cădere a economiei româneşti pe panta inflaţiei. Creşterea deficitului comercial va determina devalorizarea leului, ceea ce va duce iarăşi la o creştere a preţurilor interne. Mugur Isărescu a declarat că doreşte să menţină în continuare un ritm scăzut al devalorizării, care să stimuleze economiile în lei, dar creşterea fără măsură a deficitului comercial nu ar mai putea opri devalorizarea.

Cabinetul Năstase nu a reuşit să ţină în frâu importurile

Evaluările situaţiei economice pun indirect în discuţie întregul program al Guvernului Năstase. Creşterea importurilor a fost în orice caz urmarea directă a unor decizii guvernamentale luate la începutul acestui an. În anul 2000, guvernul Isărescu reuşise să ţină în frâu importurile şi să reducă semnificativ deficitul.Guvernul Năstase s'a distanţat însă de această politică adoptând o lege care încuraja firmele mici şi mijlocii să facă importuri pentru tehnologie şi producţie. Urmarea a fost o explozie a importurilor ieftine. Legea încurajării IMM, a suferit între timp modificări şi limitări, ea fiind pusă în discuţie şi de reprezentanţii FMI, care nu agrează ideea avantajelor fiscale acordate preferenţial, dar între timp importurile s'au produs şi continuă să se producă. În ce fel s'ar putea limita importurile, guvernatorul nu a spus, lăsând să se înţeleagă că acest lucru revine în răspunderea guvernului.

Deteriorarea situaţiei economice ar putea avea însă şi alte urmări. Cea mai gravă ar fi desigur compromiterea discuţiilor cu FMI, care oricum au fost amânate tocmai pentru ca programele guvernului să producă suficiente consecinţe. Dacă într'adevăr inflaţia ar scăpa de sub control atunci acordul cu FMI nu se va mai încheia. Şi aşa există multe reticenţe faţă de programul cabinetului Năstase, care a încercat să se abată de la soluţiile clasice recomandate de FMI, şi să încurajeze creşterea economică, prin taxe şi impozite diferenţiate.

Scăderea artificială şi periculoasă a şomajului

O altă chestiune care nu se discută îndeobşte din cauza unei pudori oarecum explicabile, este situaţia şomajului. Şomajul nu a crescut, ci dimpotrivă a scăzut. Într-o economie de piaţă, ar fi lucrul cel mai îmbucurător cu putinţă. Dar într'o economie în tranziţie cum este cea românească în care statul deţine mai mult de jumătate din economie, scăderea şomajului poate fi şi un semn foarte rău. Ar putea să fie semnul că restructurările se amână şi că bugetul trebuie să susţină în continuare pierderile întreprinderilor de stat.

Guvernul a reuşit privatizarea Sidex, dar este abia un început. Oricum am privi lucrurile, dacă guvernul nu va avea curajul politic de a face restructurări şi a-şi asuma un şomaj mai mare, riscul inflaţiei continuă să fie ameninţător.

RATA INFLAŢIEI

Potrivit datelor transmise de Institutul Naţional de Statistică, rata medie lunară a inflaţiei pe primele şase luni ale anului a fost de 2,3 la sută, inferioară nivelului de 2,9 procente înregistrat în aceeaşi perioadă din 2000. Cea mai mare creştere lunară de preţuri şi tarife a fost cea înregistrată la fructe proaspete - 16 procente -, urmată de 9,8 la sută la categoria fructe şi conserve de fructe. Pe locul al treilea în categoria scumpirilor sunt tarifele la transport urban, cu 8,6 la sută. Cele mai mari creşteri de preţuri şi tarife pe primele şase luni ale anului au fost înregistrate numai la alimente - locul întâi este ocupat de fructele proaspete, cu o creştere de 46,6 la sută, pe locurile doi şi trei urmând carnea de pasăre, cu 37,8 la sută, şi cea de vită, cu 35,7 procente. Pe locul patru urmează cartofii, cu o majorare semestrială de 33,4 la sută. Dacă ouăle s'au scumpit cu 9,5 la sută în ultima lună, pe primele şase luni ale anului acestea sunt campioanele reducerii de preţuri - 16,4 procente scădere faţă de Decembrie.

La mărfurile nealimentare creşterea lunară a indicelui de preţuri a fost de 1,2 la sută, sub media naţională, cea mai mare creştere fiind la medicamente, de 2,6 la sută, urmată de articolele medicale, cu 2,5 procente, şi de articolele de pasmanterie şi galanterie, cu 2,4 la sută. La nivel semestrial, creşterile cele mai mari au fost înregistrate tot la transportul urban - 24,8 procente -, urmat de tarifele pentru servicii de igienă şi cosmetică - 23,2 la sută.

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 60 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

ULTIMA ORĂ

Românii din SUA protestează faţă de acordarea "Premiului de Conducător Distins al Camerei de Comerţ Româno-Americane" lui Ion Iliescu

În perioada 18 - 21 Septembrie, Ion Iliescu va efectua o vizită la New York cu ocazia sesiunii speciale a ONU pentru problemele copiilor. Profitând de prezenţa preşedintelui României în Statele Unite, Camera de Comerţ Româno-Americană va organiza pe data de 20 Septembrie un dineu în cadrul căruia Ion Iliescu urmează să i se acorde distincţia *"Premiul de Conducător Distins al Camerei De Comerţ Romano-Americane ca recunoaştere pentru cei 11 ani de conducere excepţională pe plan politic şi dezvoltarea economică a României."* Acest anunţ a făcut ca o parte a comunităţii româneşti din SUA să explodeze pur şi simplu şi să protesteze vehement.

Prima reacţie a venit din ziarul Meridianul Românesc, care a publicat pe prima pagină un *"Apel la Protest"* semnat de Marius Badea, director al acestei publicaţii. Apelul îi cheamă pe toţi Românii din SUA să protesteze împotriva acestei decizii a Camerei de Comerţ Româno-Americane.

Alte două ziare româneşti din comunitate, *"Lumea Liberă"* şi *"New York Magazin"* s'au alăturat acestui protest şi au publicat pe prima pagină materiale în sprijinul acestei campanii împotriva decorării Preşedintelui Ion Iliescu.

Mai multe persoane din conducerea acestor publicaţii şi membri ai unor organizaţii româneşti au mers şi mai departe cu protestul şi au adresat o scrisoare Hotelului New York Palace, locul unde urmează să se desfăşoare ceremonia de decernare a premiului. Conducerea Hotelului situat în Manhattan, speriată de eventualitatea unui scandal, a trimis de urgenţă o scrisoare Camerei de Comerţ Româno-Americane încercând să anuleze manifestarea de pe 20 Septembrie motivând că blazonul nu le permite să riste un astfel de incident. Între timp, însă, prin intervenţia personală a preşedintelui Camerei de Comerţ Româno-Americane, Mark A. Meyer, situaţia a fost rezolvată şi dineul va avea loc la Hotelul New York Palace. Mark A. Meyer a trimis şi o scrisoare de răspuns celor care au protestat, prin care explică decizia Camerei de Comerţ Româno-Americane de a acorda respectiva distincţie Preşedintelui Ion Iliescu şi totodată a anunţat că îi va acţiona în justiţie pe cei care au intervenit în contractul cu Hotelul Palace. Reamintim că Mark Meyer a fost consilier al lui Iliescu între 1992-1996 şi apoi a fost preluat şi de regimul Constantinescu.

Comentând acuzaţiile aduse lui Ion Iliescu de colaborare cu regimul comunist, Mark Meyer a replicat: *"Dar oricare ar fi adevărul, Camera de Comerţ Româno-Americană s'a concentrat asupra activităţii lui Ion Iliescu în timpul mandatelor lui prezidenţiale şi în perioada în care acesta a fost în opoziţie (...). Oricare ar fi caracterizarea trecutului comunist al lui Ion Iliescu, acestuia nu i se poate totuşi nega rolul important în crearea unei Românii democratice şi libere"*.

Apel la Protest

Stimaţi cititori, stimaţi redactori ai ziarelor româno-americane şi stimaţi lideri ai organizaţiilor româno-americane.

Cu indignare am aflat din The Romanian Digest că pe data de 20 Septembrie, la Hotelul New York Palace din New York va avea loc ceremonia de acordare de către Camera de Comerţ Româno-Americană (RACC), sub conducerea Domnilor Mark Meyer şi Herbert Rubin, a distincţiei *"Premiul de Conducător Distins al Camerei de Comerţ Româno-Americane ca recunoaştere pentru cei 11 ani de conducere excepţională pe plan politic şi dezvoltarea economică a României"*, Preşedintelui României Ion Iliescu. Din Comitetul de organizare a acestui *"eveniment"* (2001 The Romanian American Chamber of Commerce Awards Dinner Committee) fac parte Amb. John R. Davis, Jr., Mica Ertegun, Michael Gardner, Mark A. Meyer, RACC Chair, Amb. Alfred Moses, Hon. John Racolta, Jr, Hon. Lia Roberts, Amb. James Rosapepe, Amb. Meir Rosenne, Herbert Rubin, Dinner Co-Chair, Dr. Napoleon Săvescu, Arnold A. Scala, Amb. Richard Schifter, Rabbi Arthur Schneier, Georgeta Washington, Elias Wexler, Dinner Chair, Amb. Frank Wisner.

Stimaţi Româno-americani (ortodocşi, evrei, romano-catolici, greco-catolici, baptişti, protestanţi etc.), care aţi suferit sub regimul comunist, a venit timpul să vă faceţi durerea şi suferinţele Dumneavoastră auzite. Vă invităm să participaţi la acţiunea de protest împotriva deciziei Camerei de Comerţ Româno-Americane de a-l decora pe Ion Iliescu. Lideri ai comunităţii româno-americane din New York, New Jersey, Connecticut, redactori de ziare româno-americane, conducători de asociaţii, preoţi, a venit timpul să vă uniţi, să faceţi un front comun şi să protestaţi împotriva acestei atitudini insultătoare iniţiată de conducerea Camerei de Comerţ Româno-Americane. Având în vedere crimele împotriva poporului român şi împotriva umanităţii pe care liderii Partidului Comunist Român le-au comis, vă invităm să aderaţi la acţiunea de protest împotriva acestui eveniment şi să completaţi cuponul de mai jos, după care să-l trimiteţi la redacţia ziarului nostru.

Cu stimă,
Marius Badea, Director, Meridianul Românesc